

ОПШТИНА БАБУШНИЦА

**ИЗВЕШТАЈ
О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА
ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ
„АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА“ У КО ГОРЊЕ КРЊИНО НА
ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

Крагујевац, новембар 2025. године

ECOlogica URBO DOO

ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC
Uk. br. 2022816
Company/Vat. d.o.o., 15.11.2017

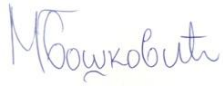
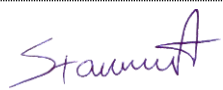
ECOlogica URBO DOO

Крагујевац
Саве Ковачевића 1

Тел: +381 (0) 34 331 332
Факс: +381 (0) 34 337 237
е-mail: office@ecourbo.com
<http://www.ecourbo.com>

НАРУЧИЛАЦ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	АСТ SOLAR 1 DOO Београд, Ауто пут за Нови Сад 194, Београд-Земун	
--	---	--

ИЗРАДА СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	ECOLOGICA URBO DOO Крагујевац Саве Ковачевића бр. 1	
ДИРЕКТОР	Евица Рајић директор	

РАДНИ ТИМ	Звездана Новаковић, мастер инж. технологије	
	Марија Бабић, мастер биолог-еколог	
	Марин Рајић, дипл. инж. електротехнике	
	Светлана Ђоковић, дипл. биолог-еколог	
	Невена Зубић, мастер хемичар	
	Анђела Васиљевић, дипл. еколог	
	Марија Бошковић, дипл. мастер инж. заштите животне средине	
	Андреја Стаменић, дипломирани инж. пејзажне архитектуре	

Садржај:

УВОД	16
1.0. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ	19
1.1. КРАТАК ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА И ЦИЉЕВА ПЛАНА И ПРОГРАМА И ОДНОСИМА СА ДРУГИМ ПЛАНОВИМА И ПРОГРАМИМА	24
1.1.1. <i>Кратак преглед садржаја и циљева плана</i>	24
1.1.2. <i>Однос са другим плановима и програмима</i>	25
1.1.3. <i>Постојећа и планирана намена површина</i>	28
1.2. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ СТАЊА И КВАЛИТЕТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ НА ПОДРУЧЈУ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА“	41
1.2.1. <i>Становништво и здравље људи</i>	41
1.2.2. <i>Геолошка, предеона и биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе</i>	41
1.2.3. <i>Биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе</i>	45
1.2.4. <i>Екосистеми и екосистемске услуге</i>	46
1.2.5. <i>Земљиште, вода, ваздух</i>	47
1.2.6. <i>Приказ климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара</i>	50
1.2.7. <i>Материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта</i>	51
1.2.8. <i>Изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама</i>	51
1.2.9. <i>Интеракција/однос између чиниоца из тачке 1) - 8)</i>	52
1.3. КАРАКТЕРИСТИКЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБЛАСТИМА ЗА КОЈЕ ПОСТОЈИ МОГУЋНОСТ ДА БУДУ ИЗЛОЖЕНЕ ЗНАЧАЈНОМ УТИЦАЈУ	52
1.4. РАЗМАТРАНА ПИТАЊА И ПРОБЛЕМИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ОБУХВАТУ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА“	54
1.5. ПРИКАЗ ИНФОРМАЦИЈА И ПОДАТАКА РАНИЈЕ СПРОВЕДЕНИХ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА ПЛАНОВА И ПРОГРАМА КОЈИ ПРИПАДАЈУ ИСТОЈ ХИЈЕРАРХИЈСКОЈ СТРУКТУРИ У ЦИЉУ ИЗБЕГАВАЊА ДВОСТРУКЕ ПРОЦЕНЕ РАНИЈЕ УТВРЂЕНИХ, ОПИСАНИХ И ПРОЦЕЊЕНИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ СТАНОВНИШТВА И ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	55
1.6. ПРЕГЛЕД УТВРЂЕНИХ И ПРОЦЕЊЕНИХ МОГУЋИХ ЗНАЧАЈНИХ УТИЦАЈА НА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА	55
1.7. ПРИКАЗ ПРИПРЕМЉЕНИХ РАЗУМНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА КОЈЕ ЈЕ ОРГАН НАДЛЕЖАН ЗА ПРИПРЕМУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА РАЗМАТРАО УЗИМАЈУЋИ У ОБЗИР ЦИЉ, СВРХУ И ГЕОГРАФСКИ ОБУХВАТ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА, ПРЕДЛОЖЕНЕ МЕРЕ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И/ИЛИ СМАЊЕЊЕ ПРОЦЕЊЕНИХ ЗНАЧАЈНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА СТАЊЕ И КВАЛИТЕТ ЧИНИЛАЦА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЖИВОТ И ЗДРАВЉЕ ЉУДИ	56
1.8. РЕЗУЛТАТИ ПРЕТХОДНИХ КОНСУЛТАЦИЈА СА ЗАИНТЕРЕСОВАНИМ ОРГАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА БИТНИХ ЗА ПРОЦЕНУ МОГУЋИХ УТИЦАЈА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА	57
2.0. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИНДИКАТОРИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	60
2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја	60
2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја	61
2.3. Избор индикатора	62
3.0. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	65
3.1. Детаљан опис, вредновање и процена значајних утицаја спровођења Плана на чиниоце животне средине ...	65
3.2. Приказ вероватних значајних утицаја разумних варијантних решења која је разматрао орган надлежан за припрему Плана имајући у виду циљ, сврху и географски обухват Плана	69
3.3. Поређење разумних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата Плана и процењених утицаја на животну средину	70
3.4. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине	72
3.5. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интезитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просотрна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и заједничка природа утицаја	76
3.6. Приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којима се орган надлежан за припрему измене и допуне Плана сусрео како би спровео процену разумних варијантних решења	81

4.0. ПРЕДЛОГ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ И/ИЛИ СМАЊЕЊЕ ПРОЦЕЊЕНИХ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	82
4.4.1. <i>Заштита ваздуха</i>	82
4.4.2. <i>Заштита вода</i>	83
4.4.3. <i>Заштита земљишта</i>	84
4.4.4. <i>Заштита и унапређење природе, природних добара и предела</i>	86
4.4.5. <i>Заштита културних добара</i>	89
4.4.6. <i>Бука и вибрације</i>	90
4.4.7. <i>Нејонизујуће зрачење</i>	90
4.4.8. <i>Управљање отпадом</i>	91
4.4.9. <i>Мере заштите од удеса и удесних ситуација</i>	94
5.0. ОДЛУКА НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ДОНЕТА У ПОСТУПКУ ГЛАВНЕ ОЦЕНЕ ПРИХВАТЉИВОСТИ ЗА ПЛАНОВЕ КОЈИ САМОСТАЛНО ИЛИ ЗАЈЕДНО СА ДРУГИМ ПЛАНОМ И ПРОГРАМОМ, ПРОЈЕКТОМ, РАДОВИМА ИЛИ АКТИВНОСТИМА, МОГУ ДА ИМАЈУ УТИЦАЈА НА ЦИЉЕВЕ ОЧУВАЊА И ЦЕЛОВИТОСТ ПОДРУЧЈА ЕКОЛОШКЕ МРЕЖЕ	98
6.0. СМЕРНИЦЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ	99
7.0. ПРОГРАМ ПРАЂЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)	100
7.1. <i>Индикатори за прађење стања животне средине</i>	101
7.2. <i>Права и обавезе надлежних органа</i>	101
7.3. <i>Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја</i>	103
8.0. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋЕ У ИЗРАДИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА	104
8.1. <i>Приказ примењене методологије</i>	104
8.2. <i>Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину</i>	104
9.0. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА, ОПИС РАЗЛОГА ОДЛУЧУЈУЋИХ ЗА ИЗБОР ПЛАНА СА АСПЕКТА РАЗМАТРАНИХ ВАРИЈАНТНИХ РЕШЕЊА И ПРИКАЗ НАЧИНА НА КОЈИ СУ ПИТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ УКЉУЧЕНА У ПЛАН	105
10.0. НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ ИНФОРМАЦИЈА И ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ ИЗВЕШТАЈА О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ ПРЕДСТАВЉЕНЕ НА НАЧИН РАЗУМЉИВ ЈАВНОСТИ	106
10.1. <i>Начин на који су проблеми, питања и циљеви заштите животне средине интегрисани у план</i>	106
10.2. <i>Утврђени значајни утицаји спровођења Плана на животну средину</i>	106
10.3. <i>Предложене мере за спречавање и/или смањење негативних утицаја и начин њиховог спровођења у реализацији Измене и допуне Плана</i>	107
10.4. <i>Разумне варијанте које су биле предмет разматрања, разлози за одабрано решење са становишта циља, сврхе, географског обухвата и утицаја Плана на животну средину</i>	108
10.5. <i>Мере планиране програмом прађења свих значајних утицаја спровођења Плана</i>	110
10.6. <i>Начин на који су мишљења и примедбе органа надлежног за заштиту животне средине, заштиту здравља и других заинтересованих органа и организација узете у обзир у Плану</i>	110
10.7. <i>Начин на који су мишљења и примедбе јавности узета у обзир у Плану</i>	111
10.8. <i>Начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултацијама узете у обзир у Плану</i>	111
11.0. ДРУГИ ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ УТИЦАЈА	112

У складу са Чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл.гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10) доносим

РЕШЕЊЕ

о именовању мултидисциплинарног тима за израду Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину.

Вођа тима: Евица Рајић, дипл. еколог

Чланови тима: Звездана Новаковић, мастер инж. технологије

Марија Бабић, мастер биолог-еколог

Марин Рајић, дипл. инж. Електротехнике

Светлана Ђоковић, дипл. еколог

Невена Зубић, мастер хемичар

Анђела Васиљевић, дип. еколог

Марија Бошковић, дипл. мастер инж. заштите животне средине

Андреја Стаменић, дипломирани инж. пејзажне архитектуре

Именовани су дужни да, при изради Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину, поштују одредбе („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09-др. закон, 72/09-др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18-др. закон и 94/24-др. закон), осталу секторску законску регулативу и подзаконске акте, у складу са Одлуком о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 18/2025) и Одлуком изради стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025. године, („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 18/2025), дефинисана је обавеза израде Стратешке процене утицаја на животну средину.

Крагујевац, новембар 2025. године

ECOlogica URBO DOO

Директор:

Евица Рајић

ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Република Србија
Агенција за привредне регистре

Регистар Привредних субјеката

БД. 185524/2006

Дана, 22.11.2006 године

Београд

Агенција за привредне регистре, Регистратор који води Регистар привредних субјеката, на основу чл. 4 Закона о Агенцији за привредне регистре (Службени гласник РС 55/04) и члана 23. и 25. Закона о регистрацији привредних субјеката (Службени гласник РС 55/04, 61/05), решавајући по захтеву подносиоца регистрационе пријаве за регистрацију оснивања привредног субјекта, који је поднет од стране:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

ДОНОСИ

РЕШЕЊЕ

Усваја се захтев подносиоца регистрационе пријаве, па се у Регистар привредних субјеката региструје оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

са следећим подацима:

Пуно пословно име: **PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Правна форма: Друштво са ограниченом одговорношћу

Седиште: Крагујевац

Опис делатности: PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU

Скраћено пословно име: **ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC**

Регистарски број/Матични број: 20222816

Претежна делатност: 74201 - ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Привредни субјекат је регистрован за спољно трговински промет

Привредни субјекат је регистрован за услуге у спољнотрговинском промету

Подаци о капиталу

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Подаци о оснивачима:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Уписани капитал

Новчани 500,00 EUR, у динарској противвредности.

Уплаћен-унет капитал

Новчани 250,00 EUR, 9.11.2006 године, у динарској противвредности.

Удео 100,00 %.

Подаци о директору:

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Адреса: Димитрија Туцовића 8/3, Крагујевац, Србија

Подаци о заступницима:

Заступник

Име и презиме: Евица Рајић

ЈМБГ: 2610958787413

Функција у привредном субјекту: Директор

Овлашћења у промету

Овлашћења у унутрашњем промету неограничена

Овлашћења у спољнотрговинском промету неограничена

Накнаду у износу од 3.600,00 динара за регистрацију напред наведених података наплаћена је од подносиоца регистрационе пријаве.

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је регистрациону пријаву за оснивање привредног субјекта

**PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO
DOO KRAGUJEVAC, SRETE MLADENVIĆA 2**

Решавајући по захтеву подносиоца, обзиром да су испуњени законом предвиђени услови, решено је као у диспозитиву.

Висина накнаде за регистрацију одређена је у складу са члановима 2., 3. и 4. Уредбе о висини накнаде за регистрацију и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре (Службени гласник РС број 109/05)

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења може се изјавити жалба Министру надлежном за послове привреде у року од 8 дана од дана достављања решења, а преко Агенције за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР
Миладин Маглов

Република Србија
Агенција за привредне регистре

5000188041265

Регистар привредних субјеката
БД 47035/2021

Дана, 04.06.2021. године
Београд

Регистратор Регистра привредних субјеката који води Агенција за привредне регистре, на основу члана 15. став 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре („Службени гласник РС“, бр. 99/2011, 83/2014, 31/2019), одлучујући о регистрационој пријави промене података код PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC, матични број: 20222816, коју је поднео/ла:

Име и презиме: Евица Рајић

доноси

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ регистрациона пријава, па се у Регистар привредних субјеката региструје промена података код:

PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU ECOLOGICA URBO DOO
KRAGUJEVAC

Регистарски/матични број: 20222816

и то следећих промена:

Промена седишта привредног друштва:

Брише се:

Адреса: Саве Ковачевића 3/1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Уписује се:

Адреса: САВЕ КОВАЧЕВИЋА 1, КРАГУЈЕВАЦ, 34000, Србија

Образложење

Подносилац регистрационе пријаве поднео је дана 02.06.2021. године регистрациону пријаву промене података број БД 47035/2021 и уз пријаву је доставио документацију наведену у потврди о примљеној регистрационој пријави.

Проверавајући испуњеност услова за регистрацију промене података, прописаних одредбом члана 14. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, Регистратор је утврдио да су испуњени услови за регистрацију, па је одлучио као у диспозитиву решења, у складу са одредбом члана 16. Закона.

Страна 1 од 2

Висина накнаде за вођење поступка регистрације утврђена је Одлуком о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре („Сл. гласник РС“, бр. 119/2013, 138/2014, 45/2015, 106/2015, 32/2016, 60/2016 и 75/2018).

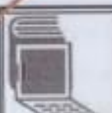
УПУТСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против ове одлуке може се изјавити жалба у року од 30 дана од дана објављивања одлуке на интернет страни Агенције за привредне регистре, министру надлежном за послове привреде, а преко Агенције за привредне регистре. Административна такса за жалбу у износу од 480,00 динара и решење по жалби у износу од 550,00 динара, уплаћује се у буџет Републике Србије. Жалба се може изјавити и усмено на записник у Агенцији за привредне регистре.

РЕГИСТРАТОР

Миладин Матлов

	 8000074754368	ИЗВОД О РЕГИСТРАЦИЈИ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА	 Република Србија Агенција за привредне регистре
---	--	---	---

ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК

Матични / Регистарски број 20222816

СТАТУС

Статус привредног субјекта Активан

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име PREDUZEĆE ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I EKOLOGIJU
ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

Скраћено пословно име ECOLOGICA URBO DOO KRAGUJEVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА

Адреса седишта

Општина КРАГУЈЕВАЦ

Место КРАГУЈЕВАЦ

Улица САВЕ КОВАЧЕВИЋА

Број и слово 1

Спрат, број стана и слово / /

Адреса за пријем електронске поште

Е- пошта office@ecourbo.com

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ

Подаци оснивања

Датум оснивања 9. новембар 2006

Време трајања

Време трајања привредног субјекта Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности 7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 1 од 3

Борески Идентификациони Број (ПИБ)	104733275
Подаци од значаја за правни промет	
Текући рачун	160-0000000451212-75 360-0000000010011-37 220-0000000064888-10 160-0000000536986-94 160-0053900024920-76 370-0000000023759-53
Подаци о статусу / оснивачком акту	
Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта	Датум важећег статута Датум важећег оснивачког акта

Законски (статутарни) заступници	
Физичка лица	
1. Име	Евица Презиме Рајић
ЈМБГ	2610958787413
Функција	Директор
Ограничење супотписом	не постоји ограничење супотписом

Чланови / Сувласници	
Подаци о члану	
Име и презиме	Евица Рајић
ЈМБГ	2610958787413
Подаци о капиталу	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006
Удео	износ(%) 100,000000000000

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 2 од

ОСНОВНИ КАПИТАЛ ДРУШТВА	
Новчани	
износ	датум
Уписан: 500,00 EUR	
износ	датум
Уплаћен: 250,00 EUR, у противвредности од 19.750,00 RSD	9. новембар 2006

Регистратор: Милорад Маглов

Дана 30.08.2022. године у 10:12:59 часова

Страна 3 од 3

ТЕКСТУАЛНИ ДЕО

Увод

У складу са Одлуком о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 18/2025) приступило се изради Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. У складу са Одлуком изради стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025. године, („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 18/2025), приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину предметног планског документа.

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Измена и допуна плана рлана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и непосредно окружење са потенцијално осетљивим рецепторима животне средине на које Измена и допуна Плана може утицати.

Стратешка процена утицаја на животну средину (SEA – Strategic Environmental Assessment) представља механизам којим се, у процесу планирања, обезбеђује одрживо коришћење простора, предмета еколошке анализе, са свим осетљивим рецепторима животне и друштвене средине, који већ трпе или могу трпети утицаје и потенцијалне последице постојеће и планиране намене:

- у поступку припреме планског документа и доношења Одлуке о изради Измена и допуна плана и Одлуке о приступању израде Стратешке процене утицаја;
- у току раног јавног увида и упознавања јавности о предмету планског документа;
- у процесу израде Нацрта Измена и допуна Плана и јавног увида, јавне расправе и стручне контроле планског документа;
- у фази разматрања Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја) и Извештаја заинтересованих страна и заинтересоване јавности о Стратешкој процени утицаја на животну средину Измене и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино;
- у фази усвајања Измена и допуна плана којим је планирано уређење простора за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, уз примену и поштовање интегралних мера заштите природе, животне и друштвене средине, односно интегралне заштите простора у границама Измена и допуна Плана.

Стратешка процена утицаја планског документа интегрише и био-физичке и социјално-економске сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује планиране намене и активности и захтеве свих интересних страна и усмерава План ка решењима која су, пре свега, од интереса за животну средину, односно заштиту здравља становништва и природних вредности простора.

Као комплексан и целовит процес и поступак, који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планског документа са аспекта заштите животне средине, Стратешка процена утицаја даје могућност за предлагање варијантних решења, избор еколошки најприхватљивијег, са условима и мерама којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и рационалан начин.

Кроз процес стратешке процене утицаја, планским документом планирана намена, односно планирани пројекат и пратећи садржаји након чега се доноси одлука о усвајању и имплементацији планског документа, под дефинисаним и прописаним условима, или се одустаје од планиране намене простора, односно планираног пројекта, пратећих садржаја и планираних активности.

Поступак процене утицаја на животну средину Имене и допуне плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и израда Извештаја о Стратешкој процени на животну средину Измене и допуне планског документа су дефинисани Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24). Примена Закона о стратешкој процени утицаја представља усклађивање националне законске регулативе са европском Директивом 2001/42/ЕС о „Процени утицаја одређених планова и програма на животну средину”. Циљ ове Директиве је да обезбеди висок степен заштите животне средине и да допринесе интеграцији захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма у циљу промоције одрживог развоја. Еколошка процена је важан инструмент за интеграцију захтева за заштитом животне средине при изради и усвајању планова и програма за које се установи да имају или могу имати значајан утицај на животну средину.

Извештај о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину, представља основу за:

- утврђивање обавезујућих, хијерархијски усаглашених смерница (еколошких захтева) у поступку израде Измене и допуне Плана и дефинисање планских решења;
- интегрисање мера заштите животне средине кроз све фазе израде Измена и допуна плана;
- дефинисање услова и решења заштите животне средине, као обавезујућих за поступак имплементације планског документа.

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о Стратешкој процени утицаја) се ради истовремено са израдом Нацрта Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, чиме су створени услови за благовремено интегрисање захтева везаних за заштиту природних вредности простора, заштиту животне и друштвене средине у поступак израде, излагања јавности, усвајања као и, по усвајању, у процесу имплементације Измена и допуна плана.

Извештај о Стратешкој процени утицаја и процена могућих стратешких утицаја на животну средину соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, обухвата:

- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Измена и допуна Плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите и одрживог коришћења простора за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- анализу и валоризацију заступљених екосистема, станишта, односно заступљене флоре и фауне у границама Измена и допуна плана и непосредном окружењу од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планиране соларне електране;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину;
- анализу услова и смерница документације вишег реда од посебног значаја за поступак стратешке процене утицаја - хијерархијска условљеност;
- анализу услова ималаца јавних овлашћења, надлежних институција и осталих релевантних услова и захтева;
- анализу постојећег стања медијума животне средине (анализа постојеће базе података о стању животне средине), анализу тренутног („нултог“) стања животне средине и очекиваних, процењених будућих трендова на анализираном простору;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора и животне средине за процену утицаја планског документа за соларну електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју (локално становништво, природне вредности, медијуми

животне средине) који већ трпе извесне утицаје и за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Измена и допуна Плана;

- анализу захтева заинтересоване јавности, појединаца и осталих корисника простора у границама планског документа и зонама потенцијалог утицаја Измена и допуна плана;
- организовање консултација са заинтересованим странама, органима и институцијама, непосредним корисницима простора о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Измена и допуна плана на животну средину;
- процену утицаја предложене стратешке одлуке планског документа за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ и уређење површина, при постојећим условима животне и друштвене средине;
- процену кумулативних, синергетских, директних, индиректних, локалних, иреверзибилних и других утицаја предложене стратешке одлуке за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- дефинисање стратешких смерница и кључних мера заштите животне средине у поступку имплементације Измена и допуна плана;
- учешће јавности (имаоца јавних овлашћења, стручне, остале јавности, НВО и заинтересованих појединаца) у поступку стратешке процене утицаја и Извештаја о о Стратешкој процени утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- дефинисање смерница и мера заштите и мониторинга животне средине за поступак стратешке процене утицаја на животну средину планског документа и за нижи хијерархијски ниво, односно поступак процене утицаја планираног пројекта односно изградња соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ и уређење површина на животну и друштвену средину;
- еколошку валоризацију подручја Измена и допуна плана, вредновање подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора и реализације планиране намене, односно изградња соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

1.0. Полазне основе Стратешке процене

Стратешка процена утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, је процес који ће обезбедити:

- приказ садржаја и циљева планског документа и однос са другим плановима, стратегијама, програмима и осталом документацијом од значаја за поступак стратешке процене утицаја планског документа на животну средину;
- анализу обавезујућих смерница, мера и услова документације вишег реда од значаја и утицаја за поступак стратешке процене утицаја предметног Плана на животну средину и одрживи развој - хијерархијска условљеност;
- анализу природних карактеристика и створених вредности просторне целине у границама Измена и допуна плана са непосредним и ширим окружењем, од значаја за предлог интегралне заштите природе, природних и створених вредности животне и друштвене средине за одрживо коришћење простора за реализацију пројекта за коришћење обновљивог извора енергије;
- анализу потенцијала и ограничења у простору од значаја за поступак процене утицаја на животну и друштвену средину, односно природне вредности, стање биодиверзитета, карактеристике предела и пејзажа, зоне становања, густине становања, традиционалне вредности и навике локалног становништва;
- анализу постојећег стања и створених услова на анализираном подручју и животној средини, што обухвата анализу базе података о квалитету и стању природне и животне средине, као и очекиваних, процењених будућих трендова, дефинисање циљева заштите природе, животне и друштвене средине;
- анализу услова надлежних институција, имаоца јавних овлашћења, услова и захтева осталих релевантних органа, организација и институција;
- консултације са свим заинтересованим странама, органима, организацијама, институцијама, имаоцима јавних овлашћења, заинтересоване јавности (удружења, НВО, појединаца) о обиму и обухвату анализе и процене утицаја Измена и допуна Плана на животну средину;
- дефинисање општих и посебних циљева интегралне заштите простора, природних вредности и животне средине, са дефинисањем индикатора за процену и мониторинг утицаја планског документа на природне вредности, животну и друштвену средину;
- идентификацију и утврђивање свих чинилаца простора и еколошких елемената на анализираном подручју, за које је вероватно да ће на њих утицати доношење Измена и допуна плана;
- процену утицаја кумулативних, синергетских, индиректних, директних, локалних и других утицаја предложене стратешке одлуке за планирање на подручју Измена и допуна плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- дефинисање стратешких смерница за нижи хијерархијски ниво са кључним мерама заштите и мониторинга за поступак имплементације Измена и допуна плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- учешће јавности (стручне, остале јавности, удружења, невладиних организација и заинтересованих појединаца) у поступку Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- дефинисање смерница и мера којима се могу превенирати, спречити, смањити, ублажити или отклонити сви значајни негативни утицаја на природу и животну средину, у раним фазама процеса планирања и одлучивања, фази Нацрта Измена и допуна плана и излагања јавности и фази имплементације планског документа;
- у случају захтева и утврђивања потребе, дефинисање мера еколошке компензације;

- дефинисање мера заштите и мониторинга животне средине;
- вредновање предметног подручја, непосредног и подручја ширег окружења са аспекта могућих ограничења, начина и услова коришћења простора у обухвату Измена и допуна плана, на еколошки прихватљив начин уз поштовање принципа одрживог развоја (еколошка валоризација простора);
- усвајање обавезујућих смерница и мера заштите животне средине у поступку израде и усвајања Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Стратешка процена утицаја на животну средину се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине за одрживи развој поштовањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања Измена и допуна плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. Израда Стратешке процене планског документа обухвата припрему Извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање Извештаја и резултата консултација у поступку одлучивања и доношења, односно усвајања Плана, као и пружање информација и података о донетој одлуци, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр.94/24). Поступак Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуна плана заснован је на:

- **начелу одрживог развоја**, односно разматрању и укључивању свих битних аспеката животне и друштвене средине, природних и створених вредности и медијума животне средине у анализираној просторној целини, у фази Раног јавног увида, Нацрта и фази усвајања планског документа и утврђивању услова за заштиту и очување природних вредности и животне средине, односно одрживо и рационално коришћење простора, као предуслова за остваривање циљева одрживог развоја подручја Измена и допуна плана и подручја на које планска решења могу утицати;
- **начелу интегралности**, што представља обавезно укључивање у Измена и допуна плана услова заштите, односно услова свих заинтересованих органа, организација и ималаца јавних овлашћења, у циљу одрживог коришћења земљишта као природног, тешко обновљивог ресурса;
- **начелу предострожности**, које укључује пажљиво планирање намене у функцији заштите и прихватљивог коришћења простора у границама Измена и допуна плана и његовом повезивању са окружењем, на начин да се превенирају, спрече или смање негативни утицаји на животну и друштвену средину, са свођењем на минимум ризика појаве негативних утицаја;
- **начелу хијерархије и координације** што подразумева усвајање смерница Просторног плана Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) и Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24), као обавезујућих, што представља услов за обезбеђивање узајамне координације смерница планске документације вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, надлежних и заинтересованих органа, предузећа и појединаца, у поступку процене утицаја стратешког карактера, израде Стратешке процене утицаја Плана и исхођивање сагласности на Извештај о Стратешкој процени, кроз консултације, обавештавања и прибављања мишљења на Измена и допуна плана и Извештај о стратешкој процени утицаја на животну средину Измена и допуна плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино;
- **начелу јавности**, као кључном делу процеса, све у циљу информисања јавности о изради Измена и допуна плана, планираним наменама, мерама и активностима и његовом могућем утицају на животну и друштвену средину, услове живота, традиционалне вредности и навике локалног становништва, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка припреме Нацрта Измена и допуна плана и доношење (усвајање) Измена и допуна плана, где јавност мора, пре доношења било какве одлуке, као и после усвајања Измена и допуна плана, имати приступ

информацијама које се односе на Измена и допуна плана и Стратешку процену утицаја планског документа.

Правни основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (Извештај о Стратешкој процени утицаја) је:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23);
- Правилник о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС“, бр. 32/19);
- Одлуком о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 18/2025);
- Одлуком изради стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025. године, („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 18/2025).

Плански основ за израду Стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (Извештај о Стратешкој процени утицаја) је:

- Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24).

Просторно планска, стратешка и остала документација од значаја за поступак стратешке процене утицаја на животну средину предметног планског документа:

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године („Сл. гласник РС“, бр. 101/15);
- Национална стратегије одрживог развоја („Сл. гласник РС“, бр. 57/08);
- Програм управљања отпадом у Републици Србији за период 2022-2031. године („Сл. гласник РС“, бр. 12/22).

Остала коришћена документација, услови институција, ималаца јавних овлашћења и подаци од значаја за Извештај о СПУ на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације подручја соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино:

- Услови надлежних органа, организација и ималаца јавних овлашћења:
 - Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 1423/2-02 од 08.08.2025. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
 - Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 07.23.1 број 217-6544/25-1 од 11.08.2025. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
 - Обавештење у вези са израдом Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 10723-2 од 22.08.2025.

године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;

- Обавештење бр. 953-17011/25-1 од 22.08.2025. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 130-00-UTD-003-741/2024-004 од 26.08.2025. године, Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд;
- Услови за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ на подручју општине Бабушница бр. Д.10.25.-338942/1-2025 од 19.08.2025. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Услови бр. 4/4-10-0144/2025-0002 од 13.08.2025. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, Општина Бабушница бр. 8123/1 од 15.08.2025. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, у КО Горње Крњино, општина Бабушница бр. Д211-358006/2-2025 СЈ од 11.08.2025. године, Телеком Србија;
- Сеизмолошки услови за Измену и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА“ у КО Горње Крњино, Бабушница, бр. 003628456 2025 40800 000 000 240 003 40 002 од 29.08.2025. године, РГЗ.

За израду Стратешке процене утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (Извештаја о Стратешкој процени утицаја), вредновање планиране намене са аспекта одрживости и еколошке прихватљивости, избор најприхватљивијег решења са предлогом смерница и мера за нижи хијерархијски ниво и мера заштите животне средине, мониторинг и осталих карактеристика животне средине, коришћена је и поштована следећа законска регулатива:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24);
- Закон о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25);
- Закон о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11-одлука УС, 14/16, 95/18 - др. закон и 94/24);
- Закон о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 94/24);
- Закон о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/14, 95/18, 40/21, 35/23-др. закон, 62/23 и 94/24);
- Закон о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС“, бр. 40/21, 35/23 и 94/24 – др.закон);
- Закон о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23 – др. закон);
- Закон о климатским променама („Сл. гласник РС“, бр. 26/21);
- Закон о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 – др. закон);
- Закон о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);

- Закон о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС”, бр. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);
- Закон о шумама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18);
- Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 51/25);
- Закон о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);
- Закон о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 11/09, 20/15 и 87/18 - др. закон);
- Закон о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23);
- Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);
- Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине („Сл. гласник РС - Међународни документи”, бр. 38/09);
- Уредба о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС”, бр. 102/10);
- Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС”, бр. 31/12);
- Уредба о учешћу јавности у изради одређених планова и програма у области заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 117/21);
- Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);
- Правилник о компензацијским мерама („Сл. гласник РС”, бр. 20/10);
- Правилник о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Сл. гласник РС”, бр. 5/10, 47/11, 32/16 и 98/16);
- Правилник о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово очување („Сл. гласник РС”, бр. 35/10);
- Правилник о специјалним техничко-технолошким решењима која омогућавају несметану и сигурну комуникацију дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);
- Правилник о условима које морају испуњавати прихватилишта за збрињавање заштићених дивљих животиња („Сл. гласник РС”, бр. 15/12);
- Правилник о начину одређивања и одржавања зона санитарне заштите изворишта водоснабдевања („Сл. гласник РС”, бр. 92/08);
- Правилник о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 23/94);
- Правилник о опасним материјама у водама („Сл. гласник РС”, бр. 31/82);
- Правилник о утврђивању водних тела површинских и подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 72/23);
- Правилник о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и њиховог утицаја на реципијент и садржини извештаја о извршеним мерењима („Сл. гласник РС”, бр. 18/24);
- Правилник о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11);
- Правилник о листи мера превенције стварања отпада („Сл. гласник РС”, бр. 7/19);
- Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);
- Правилник о обрасцима извештаја о управљању амбалажом и амбалажним отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 21/10, 10/13, 44/18-др. закон и 14/24);
- Правилник о годишњој количини амбалажног отпада по врстама за које се обавезно обезбеђује простор за преузимање, сакупљање, разврставање и привремено складиштење („Сл. гласник РС”, бр. 70/09);

- Правилник о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 114/13);
- Правилник о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 37/25 и 47/25);
- Правилник о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 79/21);
- Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 95/24);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22);
- Правилник о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС”, бр. 37/11);
- Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 16/25);
- Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС”, бр. 16/25).

Поштовани су услови и смернице остале релевантне регулативе:

- ЕУ Директива о приступ јавности информацијама о животној средини (2003/4/ЕК);
- ЕУ Директива о учешће јавности (2003/35/ЕЗ);
- ЕУ Директива о одговорност за штету у животној средини (2004/35/СЕ);
- Оквирна директива о буци (2002/49/ЕК).

1.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана и програма и односима са другим плановима и програмима

1.1.1. Кратак преглед садржаја и циљева плана

Садржај Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, урађен је у складу са одредбама и методологијом Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09- исп., 64/10–одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13–одлука УС, 50/13–одлука УС, 98/13–одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21, 62/23 и и 91/25) и Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл. гласник РС”, бр. 32/19).

А. ТЕКСТУАЛНИ ДЕО	
Уводни напомене	
1.	Опис границе планског документа
2.	Обавезе, услови и смернице из планских докумената вишег реда
3.	Опис постојећег стања, начина коришћења простора и соновних ограничења
	3.1. Географски положај и природне вредности
	3.2. Начин коришћења простора и инфраструктура
	3.3. Стање инфраструктуре
	3.4. Евидентирани и заштићени објекти, споменици културе и амбијенталне целине, као и природна добра
	3.5. Основна ограничења
4.	Општи циљеви израде плана

5.	Предлог планског решења
	5.1.Планирана претежна намена
	5.2.Основне смернице за изградњу
	5.3.Планирани објекти
6.	Мере животне средине
7.	Очекивани ефекти планирања у погледу унапређења начина коришћења простора
8.	Завршне одредбе
Б. ГРАФИЧКИ ДЕО	

Основни циљ израде Плана је стварање планског основа за изградњу нових објеката, тј. реализације инфраструктурног објекта који користи обновљиви извор енергије - енергију сунца и његово несметано функционисање, у циљу оптималног коришћења енергије сунца и производње електричне енергије, али и стварање услова за дефинисање објеката јавне намене за потребну саобраћајну и комуналну инфраструктуру и електроенергетске објекте, као и унапређење режима и услова коришћења земљишта.

Циљ Плана детаљне регулације је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране (снаге око 9,9 MW), односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Циљ доношења Плана је да се кроз анализу просторних и природних потенцијала створе плански и правни услови за изградњу соларне електране, уз дефинисање система преноса, начина и техничких карактеристика прикључења на дистрибутивни електроенергетски систем Србије, уз процену утицаја планираног система на природну средину, биљни и животињски свет, насељена места у окружењу и постојећу инфраструктуру.

Визија просторног развоја је да, на планском хоризонту, планско подручје буде простор остварења равномерног и уравнотеженог мултифункционалног развоја, са оживљеним и одрживим економским развојем (а потом и економским растом) заснованим на локалним ресурсима и новим технологијама у условима конкурентности; подручје постигнуте значајне социјалне стабилности, атрактивности за живот и рад и инвестирање, достигнутих циљних нивоа енергетске ефикасности, саобраћајне приступачности и опремљености комуналном инфраструктуром; простор квалитетне животне средине очуваног изворног бонитета са туризмом успостављеним као једним од основних праваца развоја и да буде функционално интегрисан у окружење. Циљеви просторног развоја су дати кроз опште и посебне циљеве просторног развоја у тачки 2. поделења 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025.

1.1.2. Однос са другим плановима и програмима

Смернице планова вишег реда и планова од значаја за Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, су обавезујуће и морају се узети у обзир при процени могућих стратешких утицаја Плана на животну средину, у складу са начелом хијерархије и координације на свим нивоима. Еколошки извештај о могућим утицајима Измена и допуна плана мора да обезбеди и информације о вези са другим плановима од значаја и циљевима заштите животне средине датим у тим плановима, као и начин на који су ти циљеви узети у обзир при изради Стратешке процене утицаја Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину.

Плански документи вишег реда од значаја за процену утицаја стратешког катрактера и општих циљева заштите животне средине при изради Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (Извештаја о Стратешкој процени утицаја):

- Просторни план Републике Србије од 2010. до 2020. године („Сл. гласник РС”, бр. 88/10);
- Просторног плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24).

Просторни План Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 88/10) – представља хијерархијски важан документ вишег реда од значаја, пре свега, за опште циљеве заштите простора и животне средине. Општи циљеви ППР Србије, садрже стратешка питања заштите животне средине од значаја за Републику, као и циљеве и захтеве у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. У том контексту, као општи циљеви ППР Србије, дефинисани су:

- заштита основних чинилаца животне средине;
- одрживо коришћење природних вредности природних ресурса;
- унапређење управљања отпадним водама и отпадом;
- рационално коришћење минералних и енергетских ресурса;

као општи циљеви за смањивање загађења и антропогених притисака у еколошки угроженим подручјима, односно зонама и локацијама. Као посебни циљеви ППР Србије издвојени су:

- заштита ваздуха, заштита и одрживо коришћење вода и земљишта;
- заштита биодиверзитета и станишта;
- заштита и одрживо коришћење природних добара и ресурса;
- унапређење управљања отпадом (смањење количине, поновна употреба (рециклажа) и депоновање);
- веће коришћење обновљивих извора енергије (биомасе, хидроенергије, соларне, геотермалне и енергије ветра);
- смањење загађивања у урбаним, индустријским, пољопривредним и другим еколошки угроженим подручјима и
- смањење притиска од привредних, саобраћајних и комуналних активности на животну средину.

Просторни плана општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24) – Подручје Просторног плана општине Бабушница обухвата површину од 52880ha са 51 катастарском општином и 53 насеља. Границу подручја Просторног плана дефинишу границе целих катастарских општина које улазе у састав административног подручја општине Бабушница.

Општи циљевни просторног развоја општине су:

1. постизање функционалине и развојне целовитости планског подручја;
2. конкурентност и приступачност планског подручја заснована на људским, природним и створеним потенцијалима, а подржана од државе;
3. унапређење животне средине засновано на одрживом коришћењу природних ресурса;
4. одрживо коришћење природног и културног наслеђа и предела, под утврђеним условима њихове заштите;
5. осавременивање идентитета бањског места (Звоначка бања) и одрживо коришћење лековитог фактора као услова за проглашење бање,
6. просторно-функционална унутаррегионална и шира интегрисаност;
7. искоришћење водног потенцијала планског подручја за решавање проблема водоснабдевања пирег подручја и одрживог мултифункционалног развоја подручја општине.

Посебни циљеви су:

1. одрживи развој целог подручја (планирањем активности које га не девастирају и не деградирају, санацијом деградираних подручја; сталном контролом стања и активности);
2. развој пољопривреде као првог основног правца развоја (чувањем и унапређењем пољопривредног земљишта за примарну намену, коришћењем земљишта према бонитету и режимима у зонама заштите, усмеравањем на производњу здраве хринг, контролисаним коришћењем хемијских средстава; стимулisaњем укрупњавања поседа);
3. развој туризма као другог основног развојног правца подручја (развојем видова туризма за које постоје природни и створени услови, већим степеном искоришћености капацитета, повећањем капацитета према инвеститорској снази и потребама конзумног подручја, проглашењем за бању, развојем руралног туризма);
4. развој малих и средњих предузећа као трећег основног развојног правца подручја (са акцентом на производњу и прераду органске хране, текстилну индустрију, гумарску индустрију);
5. развој водопривреде као четвртог основног развојног правца подручја (искоришћењем водног потенцијала планског подручја за решавање проблема водоснабдевања);
6. успоравање до заустављања демографског пражњења (омогућавањем вишег стандарда сеоског живота; унапређивањем пољопривредне производње, ангажовањем у туризму као допунској делатности); успостављање мреже насеља (користећи значајну организованост и опремљеност простора код јавних служби и услужних делатности и саобраћајну повезаност насеља);
7. комплетирање инфраструктурних мрежа (посебно хидротехничке инфраструктуре) у функцији успостављања мреже насеља и бољег функционог повезивања планског подручја са окружењем (обезбеђење доступности садржајима);
8. посебна и пошуна заштита изворишта водоснабдевања;
9. заштита природних и културних вредности (истраживањем целог подручја и стављањем под заштиту проглашењем и уписом у регистар, према закључцима истраживања);
10. релативизација супротних интереса (интереса локалне заједнице да користи без ограничења туристичке мотиве и природне ресурсе и интереса шире друштвене средине за водоснабдевањем, које намеће рестриктивно коришћење и понашање);
11. успостављање система контроле и управљања подручјем (успостављањем мониторинга животне средине изградом катастра загађивача);
12. подизање нових шума и заштита шума ради очувања земљишта од ерозије како би се очувала изворишта воде и амбијент;
13. укључење климатских промена као фактора одрживог развоја и животне средине у развој свих сектора рањивих на климатске промене (пољопривреда, водопривреда, шумарство, енергетика, туризам, здравље);
14. стварање услова за увођење актуелних обновљивих извора енергије за које подручје има потенцијала (енергија ветра, биомаса итд).

Просторни план општине Бабушнице не даје добре и довољне смернице за израду планске и урбанистичко-техничке документације за обновљиве изворе енергије. Само се у појединим деловима плана могу наћи одреднице које наглашавају важност коришћења обновљивих извора енергије, и прописују израду докумената урбанистичког планирања у зависности од типа и величине обухвата, те се наводи:

у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, у поглављу 2.1.6.3. ЕНЕРГЕТСКА ИНФРАСТРУКТУРА

3. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ

Просечна годишња вредност дневне енергије сунчевог зрачења за територију која се налази у захвату Просторног плана износи више од 4.2kWh/m^2 (хоризонтална мерна површина), а вредности се крећу изнад 4.8kWh/m^2 (мерна површина под углом 30° према југу), тако да подручје Просторног плана спада у подручја повољна за експлоатацију енергије сунца.

у глави II ПЛАНСКИ ДЕО, у одељку 2.2. ПРОПОЗИЦИЈЕ ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА, 2.2.4.1. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ ЗА ПОДРУЧЈЕ ПЛАНА, ПРИОРИТЕТНА ПЛАНСКА РЕШЕЊА И ПРОЈЕКТЕ

За потребе изградње објеката за производњу енергије из обновљивих извора енергије (ветрогенератора и соларних фотонапонских постројења - соларних електрана, постројења за биомасу) без обзира да ли парцела на којој је објекат има излаз на јавну површину, важи следеће: обавезна је израда планова детаљне регулације, за ветроелектране (система од најмање два ветрогенератора укупне снаге веће од 1,0MW – као захтевнијег и сложенијег система), соларне електране (преко 2 хектара површине) док је за соларне електране које заузимају површину мању од 2 хектара могуће радити урбанистички пројекат. Напомиње се да више система фотонапонских панела на разуђеним или одвојеним површинама које имају један прикључак на дистрибутивни систем електричне енергије сматрају једном електраном у урбанистичком смислу и ПДР/УП се ради у зависности од укупне површине свих система заједно. За остале објекте за производњу енергије из обновљивих извора (нпр. постројења на биомасу) разрада локације ће се вршити урбанистичким пројектима.

1.1.3. Постојећа и планирана намена површина

1.1.3.1. Постојећа намена површина

Према постојећем начину коришћења земљишта, обухваћене парцеле су:

- грађевинско земљиште - некатегорисани путеви који су изведени у мерама и границама к.п.бр. 8742 (део у обухвату), 1447 (цела у обухвату), 1381 (део у обухвату) КО Горње Крњино - без коловозног застора. На парцелама је као ималац права уписана Општина Бабушница, са јавном својином, док је на објекту – некатегорисан пут – објекат преузет из земљишне књиге уписана Општина Бабушница као корисник државне својине;
- пољопривредно земљиште - које се не обрађује, к.п.бр. 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1389, 1390, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1448, 1449, 1450, 1740, 1741, 1742, 1743/1, 1743/2, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, КО Горње Крњино.

Табела бр. 2: Биланс површина постојећег стања

постојећа намена површина		Р (ha a m ²)	Р (%)
грађевинско земљиште изван грађевинског подручја			
1	саобраћајна површина	1 20 41	4.50%
пољопривредно земљиште			
2	пољопривредно земљиште	25 56 64	95.50%
УКУПНО:		26 77 05	100.00%

Табела бр. 3: Својинско-правни статус земљишта у границама Плана

КО	к. п. бр.	врста земљишта	култура	врста права	облик својине

ГОРЊЕ КРЊИНО	1381 (deo)	остало	некатегорисани пут	својина	јавна
	1383	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1384	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1385	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1386	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1387	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1389	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1390	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1400	пољопривредно	пашњак 6. класе	својина	приватна
	1401	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1402	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1403	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1404	пољопривредно	пашњак 6. класе	својина	приватна
	1405	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1406	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1407	пољопривредно	пашњак 7. класе	својина	приватна
	1408	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1409	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1410	пољопривредно	њива 7. класе	својина	приватна
	1411	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1412	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1413	пољопривредно	пашњак 6. класе	својина	јавна
	1414	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1415	пољопривредно	њива 7. i 8. класе	својина	јавна
	1416	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1417	пољопривредно	њива 8. класе	својина	јавна
	1418	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1419	пољопривредно	њива 7. класе	својина	приватна
	1421	пољопривредно	њива 7. класе	својина	приватна
	1422	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1423	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1424	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1425	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1426	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1427	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1428	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1429	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1430	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
	1431	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
	1432	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
	1433	пољопривредно	њива 5. i 6. класе	својина	приватна
	1434	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
	1435	пољопривредно	њива 7. i 8. класе	својина	приватна
	1436	пољопривредно	пашњак 6. класе	својина	приватна
	1437	пољопривредно	њива 6. i 7. класе	својина	приватна
	1438	пољопривредно	њива 7. класе	својина	приватна
	1439	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1447 (део)	остало	некатегорисани пут	својина	јавна
	1448	пољопривредно	њива 7. класе	својина	приватна
	1449	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1450	пољопривредно	њива 8. класе	својина	приватна
	1740	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна

1741	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1742	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1743 /1	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1743 /2	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1744	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1745	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1746	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1747	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1748	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1749	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1750	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1751	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1752	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1753	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1754	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1755	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1756	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1757	пољопривредно	пашњак 5. класе	својина	јавна
1758	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1759	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1760	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1761	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
1762	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1763	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1764	пољопривредно	њива 6. класе	својина	приватна
1765	пољопривредно	пашњак 5. класе	својина	јавна
1766	пољопривредно	њива 5. класе	својина	приватна
8742 (deo)	остало	некатегорисани пут	својина	јавна

1.1.2.2. Планирана намена површина

Према основној планираној намени површина, у планском подручју се налази грађевинско и пољопривредно земљиште. У оквиру грађевинског земљишта, налазе се површине јавне намене - путно земљиште некатегорисаног пута. На делу пољопривредног земљишта планирано је грађење соларне електране и батеријско складиште.

Планско подручје делимо на шест урбанистичких целина, од којих се целине један, два, три и четири деле на карактеристичне урбанистичке зоне. Подела на урбанистичке целине и зоне је описна и прегледно табеларно се даје на следећи начин:

- урбанистичка целина 1 (пољопривредно земљиште): пољопривредна производња, површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката
- урбанистичка целина 2 (пољопривредно земљиште): површина у функцији соларне електране
- урбанистичка целина 3 (пољопривредно земљиште): површина у функцији соларне електране
- урбанистичка целина 4 (пољопривредно земљиште): површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката
- урбанистичка целина 5 (грађевинско земљиште): површина јавне намене (саобраћајна површина)
- урбанистичка целина 6 (грађевинско земљиште): површина јавне намене (саобраћајна површина)

Табела бр. 4: Приказ урбанистичких целина и зона у оквиру Измене и допуне Плана

УРБАНИСТИЧКЕ ЦЕЛИНЕ У ОБУХВАТУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПЛАНА				
		ПОДЕЛА НА КАРАКТЕРИСТИЧНЕ УРБАНИСТИЧКЕ ЗОНЕ		
	пољопривредно земљиште	А	Б	Ц
1	урбанистичка целина 1: пољопривредна производња, површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката	зона за производњу и складиштење електричне енергије	зона за пољопривредну производњу	зона за изградњу енергетских објеката
2	урбанистичка целина 2: површина у функцији соларне електране	зона за производњу и складиштење електричне енергије		
3	урбанистичка целина 3: површина у функцији соларне електране	зона за производњу и складиштење електричне енергије		
4	урбанистичка целина 4: површина у функцији соларне електране, површина за изградњу енергетских објеката	зона за производњу и складиштење електричне енергије		
5	урбанистичка целина 5: грађевинско земљиште - површина јавне намене (саобраћајна површина)			
6	урбанистичка целина 6: грађевинско земљиште - површина јавне намене (саобраћајна површина)			

У оквиру граница Измене и допуне Плана, и Планом дефинисаних детаљних намена не планирају се компатибилне намене.

Грађевинско земљиште, како је напред наведено је земљиште јавне намене - саобраћајна површина, а поред њега је и пољопривредно земљиште - површина намењена за изградњу соларне електране и површина намењена за пољопривредну производњу.

Табела бр. 5: Приказ биланса површина

планирана намена површина		Р (ha a m ²)	Р (%)
грађевинско земљиште изван грађевинског подручја			
1	саобраћајна површина	1 23 61	4.62%

2	Површина за енергетске објекте	17 88	0.67%
пољопривредно земљиште			
3	пољопривредно земљиште	25 35 56	94.71%
УКУПНО:		26 77 05	100.00%
подела пољопривредног земљишта у обухвату плана			
	пољопривредно земљиште у функцији соларне електране	22 31 94	88.03 %
	пољопривредно земљиште за пољопривредну производњу	3 03 62	11.97%
УКУПНО:		25 35 56	100.00%

Уређење и изградњу површина и објеката јавне намене изводити у складу са важећим правилницима, који конкретну област уређују, као и са урбанистичким условима датим овом Планом, односно садржајима јавне намене. Планом су утврђене површине јавне намене за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина, а то су целине 5 и 6 - саобраћајне површина.

Према чл. 69. Закона о планирању и изградњи, објекти за производњу, трансформацију, дистрибуцију и пренос електричне енергије, могу се градити на пољопривредном земљишту, без обзира на катастарску класу пољопривредног земљишта, као и на шумском земљишту, без потребе прибављања сагласности министарства надлежног за послове пољопривреде. За потребе изградње наведених објеката на пољопривредном и шумском земљишту, могу се примењивати одредбе Закона о планирању и изградњи које се односе на препарцелацију, парцелацију и исправку граница суседних парцела, као и одредбе о непостојању обавезе парцелације, односно препарцелације, уколико су примењиве у зависности од врсте објеката.

Према Закону о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл. гласник РС”, бр. 40/21 и 35/23 и 94/2024), коришћење обновљивих извора енергије у области производње електричне енергије је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију. Коришћењем ресурса обновљивих извора енергије, односно, изградњом соларне електране, даје се важан допринос унапређењу квалитета животне средине.

Максимална одобрена снага, коју планирана соларна електрана „АЦТ СОЛАР Д Бабушница” може предати у дистрибутивни систем електричне енергије (ДСЕЕ) износи 9,9MW, у складу са издатим мишљењем оператора дистрибутивног система о условима и могућностима прикључења.

Саобраћајна инфраструктура

Обухват Измене и допуне Плана се налази на територији општине Бабушница, североисточно од села Горње Крњино, и непосредно уз Државни пут IV реда бр. 30, ознака пута 39 (Пирот – Бабушница, Власотинце – Лесковац – Лебане – Медвеђа - Приштина – Пећ – државна граница са Црном Гором (гранична прелаз Чакор)).

Приступ соларној електрани, као и простору где се планира изградња разводног постојења, омогућен је преко постојећих саобраћајних површина, и то некатегорисаних путева који се налазе на катастарским парцелама 1381, 1447 и 8742 КО Горње Крњино. Са њих се планирају саобраћајни прилази до површине на којој се гради соларна електрана, који служе за грађење и одржавање електране, али и за случајеве акцидентних ситуација. За површине где се планира изградња трафоа и разводног постојења планира се по један саобраћајни прилаз са јавне површине некатегорисаног пута.

Реконструкција постојећих саобраћајних површина некатегорисаних путева у свему треба да буде изведена у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута (Службени гласник РС, бр. 50/2011). Корекцијом постојеће регулације некатегорисаних путева на к.п.бр 1381 и к.п.бр. 1447 се обезбеђује минимална ширина саобраћајне површине од 3,5m, са местима за обилажење минималне ширине 5,5m, док некатегорисани пут на к.п.бр. 8742 има ширину од 5,5 у постојећој регулацији, те је његова реконструкција могућа без корекције регулације.

Начин полагања предметних инсталација поред и испод пута мора бити у складу са важећим прописима и нормативима из ове области..

Потребно је обезбедити адекватно прихватање и одводњавање површинских вода са саобраћајних површина.

Општи услови за постављање предметних инсталација поред и испод предметног некатегорисаног пута:

- усагласити трасу предметне инсталације са планираном ширином коловоза са ивичним тракама у складу са Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута (Службени гласник РС, бр. 50/11) и другим техничким прописима или са планском документацијом;
- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама постављеним поред и испод предметног пута, а на основу извода из катастра подземних инсталација, тј. потребно је прибавити положаје инсталација од комуналних предузећа и надлежних организација за управљање тим инсталацијама и податке о планираним инсталацијама;

Услови за паралелно вођење предметних инсталација поред предметног пута:

- предметне инсталације уколико је могуће планирати минимално 1,00m од крајње тачке попречног профила пута уколико не угрожава стабилност и одводњавање пута (минимално 1,00m од спољне ивице ножице насипа или канала); Инсталације је дозвољено водити и унутар регулације некатегорисаног пута, уз одговарајућу заштиту водова (цеви за вођење инсталација, дубоки ровови са бетонским анкерима и слично);
- на местима где није могуће инсталације поставити ван попречног профила пута мора се испројектовати и извести адекватна заштита трупа предметног пута али искључиво ван локација које могу бити иницијалне за отварање клизишта);
- планирати предметну инсталацију тако да не угрожава постојећу саобраћајну сигнализацију и опрему пута;

Услови за укрштање предметних инсталација са путем:

- предметна инсталација мора бити пројектована испод предметне деонице пута, у заштитној цеви, дужине најмање (труп пута + путно земљиште са обе стране пута);
- укрштање инсталација са путем пројектовати под углом од 90° уколико техничке могућности дозвољавају;
- пројектована дубина заштитне цеви мора бити минимално 1,50m од коте коловозне конструкције односно минимално 1,20m испод дна јарка.

Пројектна документација мора бити израђена тако да предметна инсталација не угрожава стабилност пута и обезбеђује услове за несметано одвијање саобраћаја на путу, не угрожава саобраћајну сигнализацију и опрему пута, као и да не омета одржавање предметне деонице пута.

Након изведених радова потребно је да се путна инфраструктура врати у првобитно стање. На неасфалтираним коловозима потребно је на местима на којима се врши ископ у слојевима извршити сабијање земље и завршно насипати шљунковитим материјалом.

Током разраде планског саобраћајног решења кроз техничку документацију, уколико

постоји прихватљивије решење у инвестиционо-техничком смислу, могућа је прерасподела попречног профила у оквиру планом дефинисане регулације саобраћајница.

Нивелација саобраћајница прилагођена је нивелационом решењу које је дато у овом Плану, који је оријентационог карактера и могуће су измене у циљу побољшања техничког решења.

Регулисање стационарног саобраћаја (паркирања) ће се вршити унутар парцела на којима се планира изградња објеката у функцији соларне електране. Јавни паркинзи у простору обухваћеним овом Изменом и допуном Плана нису предвиђени.

Комунална инфраструктура

Водоснабдевање

У непосредном окружењу нема објеката водоснабдевања (цевоводи, водоводи и канализација).

Ако се на подручју Измене и допуне Плана буде јавила потреба за водоводном мрежом то може да буде са наменом за техничку употребу и/или противпожарну заштиту комплекса соларне електране. Из овог разлога планом се даје могућност изградње водоводне мреже за водоснабдевање и за противпожарну заштиту. Уколико се гради водоводна мрежа за противпожарну заштиту, потребно је да буде прстенастог типа са хидрантима на удаљеношћу у складу са прописима, уколико исти буду потребни у зависности од пројектованог система противпожарне заштите.

Приликом изградње водоводне мреже за противпожарну заштиту, најмањи профил биће DN 110mm (Ø100mm), за мрежу везану у прстен, или DN 90mm (Ø80mm), за водоводне линије које се слепо завршавају. Најмањи профил водоводне мреже за водоснабдевање се не прописује.

Водоводну мрежу где је год то могуће затворити у прстен што ће омогућити сигурнији и бољи начин водоснабдевања корисника. Начин повезивања новопланиране на постојећу водоводну мрежу у дефинисаће се техничком документацијом.

Уколико се јави, потреба за уређајем за повишење притиска или пак за резервоаром противпожарне заштите, наведени објекти ће се дефинисати техничком документацијом.

Правила грађења

Минимална дубина укопавања цевовода је 1,00m ради заштите од мраза.

Притисак у мрежи мора бити у границама минималних и максималних прописаних притисака. Минимални притисак у спољној хидрантској мрежи, код хидраната, мора износити 2,5 бара.

На траси водовода не дозвољава се изградња објеката, на 1,00m обострано од водоводне мреже, осим објеката водоснабдевања.

Димензије планираних водовода одредити на основу хидрауличног прорачуна узимајући у обзир потребну количину воде за гашење пожара у складу са Правилником о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу.

Препоручује се постављање хидраната у близини раскрсница саобраћајница као и уградња надземних хидраната.

Избор врста цеви одредиће се техно-економском анализом у складу са важећим санитарним прописима.

При пројектовању и извођењу мора се водити рачуна о међусобном како вертикалном тако и хоризонталном одстојању појединих инсталација. Техничке услове и начин прикључења новопројектованих водоводних линија одређује надлежно јавно комунално

предузеће. Све инфраструктурне мреже и објекти морају се међусобно ускладити и штитити једна од друге.

Одвођење отпадних вода

На подручју Измене и допуне Плана од отпадних вода, с обзиром да се не јављају никакви корисници, јављају се само атмосферске воде настале услед падавина или топљења снега. Не постоји изграђена канализациона мрежа за одвођење атмосферских вода као ни било какав други реципијент (водоток, акумулација и др.) у који би се атмосферске воде одводиле након пречишћавања.

Такође, на подручју Измене и допуне Плана није планирана изградња манипулативних површина, складишта на отвореном, платоа, приступних рампи, паркинга, окретница, простора за прање механизације и возила и није предвиђено сервисирање тешке механизације као ни возног парка.

Имајући у обзир све наведено као и чињеницу да је фреквенција саобраћаја у оквиру комплекса соларне електране као и у новопланираним саобраћајницама веома мала, а самим тим је и веома мало загађење вода на овом подручју, не планира се градња система за одвођење атмосферских вода (канализациона мрежа, таложници, сепаратори масти и уља), ове воде одводиће се у слободну зелену површину.

За потребе рада соларне електране не јавља се потреба за сталним боравком запослених у комплексу, већ само по потреби, те није планиран никакав објект за њихов боравак, а самим тим ни санитарни чворови, канализациона мрежа за одвођење санитарних отпадних вода, непропусних септичких јама и уређаја за прераду санитарних отпадних вода.

Електроенергетска инфраструктура

Како је у опису постојећег стања већ речено, у обухвату предметног Измене и допуне Плана, као и у његовој непосредној близини, нема објекта који су у власништву „Електромержа Србије“ А.Д.

На подручју обухваћеном Изменом и допуном Плана не постоје изграђени електроенергетски објекти и није планирана изградња јавних електроенергетских објекта, а на основу података који су дати у условима Електродистрибуција Србије д.о.о. Београд, огранак „Електродистрибуција Пирот“.

Наручилац/финасијер Измене и допуне Плана је показао заинтересованост да у планском обухвату гради соларну електрану на земљи (обновљиви извор енергије (ОИЕ), што би подразумевало постављање свих потребних елемената намењених за производњу електричне енергије (паралелан рад са ДСЕС са предајом електричне енергије у ДСЕС у целости (изузев сопствене потрошње), укупне инсталисане снаге око 9990kW.

Начин прикључења и технички опис прикључка

Врста прикључка: индивидуални, карактер прикључка: трајни

Место прикључења електране на ДСЕС: Увод вода електране у изводно-мерну 35kV ћелију новог 35kV разводног постројења које се смешта у објект мерног места.

Место везивања прикључка на ДСЕС: Постојећи 35kV далековод на правцу ТС110/35kV "Пирот 2" - ТС35/10kV "Бабушница 1", на 35kV изводу "ДВ 1195 Бабушница" из ТС110/35kV "Пирот 2"

Прикључење електране на ДСЕС је трофазно са симетричним системом напона синусоидног облика.

Називни напон мреже на месту прикључења електране на ДСЕС је $U_n = 35kV$.

Називна фреквенција у ДСЕС је $f_n = 50Hz$.

Опис прикључка до места прикључења

Изградити објекат места прикључења (ОМП) - самостојећи грађевински објекат за смештај: РП 35kV, мерне опреме, опреме за даљински надзор, управљање и комуникацију и опреме за сопствену потрошњу. ОМП треба да буде довољних димензија за смештај пет 35kV ћелија.

ОМП мора имати улаз са јавне површине (пута), којим ће бити обезбеђен несметан приступ овлашћеним лицима ЕДС и возилима. Управљање и улаз у ОМП је у искључивој надлежности ЕДС. Ширина приступног пута мора да задовољава услове заштите од пожара.

Од места везивања прикључка на ДСЕЕ до ОМП потребно је изградити кабловски 35kV вод, тип и пресек ХНЕ49-А 2х(3х(1х150))mm², за повезивање ОМП на постојећи надземни 35kV далековод на правцу ТС 110/35kV "Пирот 2" - ТС 35/10kV "Бабушница 1" по принципу „улаз - излаз". У траси постојећег 35kV далековода на одговарајућем 35kV стубу (по потреби уградити нови затезни стуб) уградити два слога одводника пренапона и заштитне цеви за два 35kV кабла. У траси кабловског вода уградити окитен црево за постављање оптичкох кабла одговарајућих карактеристика. Као примарни комуникациони пут користити радио везу, а резервни комуникациони пут остварити путем "GPRS-а". За потребе реализације комуникационог пута путем радио везе предвидети изградњу антенског стуба.

Правила грађења

У заштитном појасу, испод, изнад или поред електроенергетских објеката (ЕЕО), супротно закону, техничким и другим прописима не могу се градити објекти, изводити други радови, нити засађивати дрвеће и друго растиње. Заштитни појас за надземне ЕЕО, подземне ЕЕО и трансформаторске станице на отвореном дефинисан је чланом 218. Закона о енергетици.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

-за напонски ниво 1kV до 35kV;

(1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;

(2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;

(3) за самоносеће кабловске снопове 1 метар;

- за напонски ниво 35kV, 15 метара;

- за ниво напона од 110kV. укључујући 110kV, 25 метара;

- за напонски ниво 22 kV и 400kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне далеководе (каблове) је, од ивице армираног бетонског канала:

1) за напонски ниво 1kV до 35kV, укључујући и 35kV, 1 метар;

2) за ниво напона од 110kV, 2 метра;

3) за ниво напона изнад 110kV, 3 метра.

Заштитни појас за станице трансформатора на отвореном је:

1) за ниво напона од 1kV до 35kV, 10 метара;

2) за ниво напона од 110kV и изнад 110kV, 30 метара.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменом у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69 и 135. Закона о планирању и

изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странка обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Опште смернице за измештање подземних водова

Подземни водови 10kV и 1kV

Уколико се траса кабла нађе испод коловоза за кабловске водове 10kV и 1kV предвидети кабловску канализацију израђену од пластичних цеви одговарајућег пречника. Кабловско окно користити на правој деоници кабловске канализације која је дужа од 40m, на месту промене правца или нивоа кабловске канализације и на местима гранања кабловске канализације.

Предвидети 100% резерве у броју отвора кабловске канализације за напонски ниво 10kV, а 50% за напонски ниво 1kV.

Приликом изградње/измештања водова водити рачуна о потребним међусобним растојањима и угловима савијања при паралелном вођењу и укрштању са другим електроенергетским водовима и осталим подземним и надземним инсталацијама и објектима које се могу наћи у новој траси водова. Није дозвољено засађивање средње и високе вегетације изнад подземних водова.

Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

Потребно је да се у траси кабловских водова не налази никакав објекат који би угрожавао електроенергетски вод и онемогућавао приступ кабловском воду приликом квара.

За измештене кабловске деонице 10kV и 1kV користити каблове одговарајућег типа и пресека.

Надземни водови 10kV и 1kV:

Приликом измештања мешовитих 10kV и 1kV надземних водова, за упоришта користити одговарајуће стубове прописаних димензија и одговарајући проводник. Ако се планира укидање надземног вода и изградња новог подземног користити проводник одговарајућег типа и пресека.

При свођењу надземних кућних прикључака користити одговарајући проводник.

Ако се планира укидање надземног или мешовитог вода и изградња новог подземног вода, потребно је обезбедити сагласност за уградњу КПК и успонског вода на свим објектима који се напајају преко надземног кућног прикључка.

Инвеститор је у обавези да поштује следеће:

При укрштању и паралелном вођењу каблова са другим инсталацијама поштовати прописима предвиђена сигурносна растојања и углове укрштања.

За прелазак саобраћајнице постојећих водова обезбедити резерву у кабловима и то за водове 35kV и 10kV 100% резерву, а за водове 1kV 50% резерву. Користити отворе кабловске канализације одговарајућег пречника у односу на пречник вода према условима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

Радове у близини каблова вршити ручно или механизацијом која не изазива оштећење изолације и оловног плашта. При извођењу радова заштитити постојеће кабловске водове од механичког оштећења.

Заштита од напона корака и додира и заштитна мера од електричног удара треба да буде усаглашена са важећим прописима и препорукама из ове области и Интерним стандардима Електродистрибуција Србије

Све потребне радове у вези са заштитом и измештањем наведених електроенергетских водова извести у складу са важећим техничким прописима и препорукама, као и Интерним стандардима Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд

При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV“ (Сл лист РС“ број 65/88 и 18/92).

Додатни услови за извођење радова на изградњи објеката

Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.

Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објеката инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.

Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

Подземне инсталације у функцији соларне електране

Подземне инсталације у функцији соларне ектране, по правилу је потребно реализовати у оквиру катастарских парцела путева. Тамо где то није могуће или инвеститор жели на други начин да реши изградњу подземних инсталација, оставља се могућност да уколико реши имовинско - правне односе, и испуни урбанистичке и техничке услове, исте измести.

На целој дужини кабловски водови морају да буду положени са благим кривинама, вијугаво, тако да је дужина кабла већа од дужине трасе, ради компензације евентуалних малих слегања или померања терена и температурних утицаја, као и уважавања дозвољених полупречника савијања кабла.

Свако укрштање или паралелно вођење каблова са другим инсталацијама или елементима постојеће инфраструктуре (попут телекомуникационих каблова, водоводом итд.), уколико постоји, биће појединачно размотрено кроз техничку документацију, уз одговарајуће техничко решење начина полагања каблова у том случају кроз детаљне цртеже.

У кабловском рову заједно са енергетским кабловима полажу се и оптички каблови за пренос статуса и сигнала из појединачних соларних поља, управљање електраном и итд, као и по потреби део уземљивачког система (нпр. бакарна или челична ужад) који повезује уземљиваче соларних панела у складу са препорукама произвођача. Које ће се подземне инсталације положити у кабловске ровове, у зависности од потребе, одредити у техничкој документацији.

Електрична енергија за сопствене потребе трафостанице и соларне електране

Када соларни панели производе електричну енергију, део те енергије се потроши за сопствене потребе - сопствена потрошња и то за обезбеђење сигнализације, комуникације, обележавања, грејање и хлађење уређаја и компоненти итд.

Снабдевање електричном енергијом потребно је за функционисање разводног постојења, трансформаторске станице, обезбеђење телекомуникационих веза, осветљења делова комплекса, потребне сигнализације и других потреба који ће произаћи из функционалних

и техничких потреба и може се обезбедити из електричне енергије коју производе соларни панели и/или да се трафостаница посебном инфраструктуром повеже на дистрибутивни систем електричне енергије и из тог система троши енергију за своје потребе независно.

Ближи услови повезивања са дистрибутивним системом, тип и начин постављања водова као и начин и тип прикључка, утврђују се посебном техничком документацијом, у складу са условима надлежног електродистрибутивног предузећа.

Јавно осветљење

Уколико се јави потреба, светиљке за јавно осветљење поставити на стубове поред саобраћајнице. Светиљке треба да задовоље одређене светлотехничке захтеве према светлотехничкој класификацији саобраћајница М1, М2, М3, М4. За јавно осветљење користити расветна тела у складу са новим технологијама развоја и принципима енергетске ефикасности.

Топлификација и гасификација

На подручју Измене и допуне Плана се не планирају инсталације за топлификацију и гасификацију.

Електронска комуникациона инфраструктура

На обухвату не постоји изграђена ТК инфраструктура у власништву Телекома Србија а.д. Изван обухвата плана, али у непосредној близини, уз државни пут ИБ-39 постоји траса оптичког кабла у власништву Телекома Србија, што је приказано на графичком прилогу. На подручју обухвата не постоји РР линк, а нови се не планирају, нема активних ни планираних базних станица мобилне телефоније.

Планом се предвиђају коридори дуж саобраћајнице некатегорисаног пута за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката уколико су потребни за рад соларне електране.

Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).

Зелене површине

У обухвату Измене и допуне Плана нису издвојене површине које су намењене за јавно зеленило. Просторно пејзажни објекти су предвиђени као намена која прати претежну намену – саобраћајну површину. Зеленило је веома важно у погледу санитарно-хигијенског утицаја на животну средину.

При изради техничке документације за саобраћајне површине, препорука је да се, где је то могуће, формирју зелене површине (путно зеленило) које би требало да буде комбинација травнатих површина и ниског растиња, а пре свега водити рачуна да се не угрози прегледност саобраћајних површина.

Управљање отпадом

У границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, у току контролисаних услова рада соларне електране, осим у поступку изградње, не долази до генерисања отпада (соларни панели и сами не емитују штетне материје и не доводе до стварања отпада).

Управљање насталим отпадом мора бити у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18 - др. закон и 35/23) и Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка).

Потребно је постављање једног контејнера уз улазну саобраћајницу постављен током изградње објекта, а који који ће током експлоатације да прикупља евентуални отпад настао од стране запослених који одржавају повремено објекат и прате рад соларне електране. Подлога на којој се постављају посуде је тврда и равна, асфалтирана, бетонирана или поплочана, у нивоу прилазног пута возила за пражњење посуда и одвоз отпада. Подлога мора имати обезбеђено одвођење атмосферских и оцедних вода. Типизирани контејнери за сакупљање отпада је запремине 1,1 m³ и/или ПВЦ канте за примарно одвајање отпада.

1.2. Преглед постојећег стања и квалитета животне средине на подручју Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“

Квалитет животне средине у границама Имена и допуна Плана детаљне регулације сагледан је као један од основних критеријума за уравнотежен и одржив развој. Основне карактеристике постојећег стања, за потребе овог истраживања, дефинисане су на основу расположивих и доступних података, базе података о стању животне средине, података из планске документације свих хијерархијског нивоа и опсервацијом на терену.

1.2.1. Становништво и здравље људи

Демографске карактеристике планског подручја, као општи показатељ насељености, могу се приказати на основу резултата Пописа становништва (Билтен, Републички завод за статистику, Београд, 2022. године). Према Попису становништва из 2022. године (Републички завод за статистику):

- на територији општине Бабушница живи укупно 9109 становника;
- на градској територији живи 4254 становника;
- на осталом подручју живи 4855 становника.

Квалитет животне средине значајно утиче на јавно здравље. Кључни фактори који утичу на здравље становништва, укључују квалитет ваздуха, воде, земљишта, управљање отпадом, изложеност буци и нејонизујућем зрачењу.

1.2.2. Геолошка, предеона и биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе

1.2.2.1. Приказ геоморфолошких и геолошких карактеристика терена шире просторне целине

Општина Бабушница се налази у брдско-планинском рејону југоисточне Србије. Захвата Лужничку котлину, део звоначког краја и горње Заплање на површини од 529 km².

Лужничка котлина, са својим разноврсним природним карактеристикама и богатством, представља привлачну дестинацију за истраживаче природе и љубитеље спокоја.

Горње Крњино и Војници су два села која се налазе у крајњем североисточном делу територије бабушничке општине. Села Горње Крњино и Војници поседују пашњаке што је погодно за развој сточарства и пољопривреде.

Лужничку котлину оивичује Сува планина на западу, планина Руј на југу и Влашка планина на североистоку. Сува планина почиње од села Љуберађа и протеже се ка северозападу, а највиши врх у Бабушничкој општини је 1535 метара (даље ка северозападу је Трем, 1810 метара). Јужно од села Љуберађа почиње огромна планина Руј са највишим врхом 1706 метара. Ова планина се продужује ка југу у Власинску планину, Чемерник, Бесну кобилу и даље кроз Македонију. Веома упадљив врх источно од Бабушнице је Столски камен са надморском висином од 1239 метара. Он је обронак Влашке планине чији је највиши врх 1442 метара.

Геолошка подлога је врло хетерогена. Према еволутивно генетичком приступу, земљишта се може сврстати у две серије: а) на црвеним пешчарима, б) и кречњачко-доломитским партијама.

У брдско-планинским крајевима, најзаступљенија су смеђа земљишта на различитим подлогама, благо киселе до киселе реакције.

Брежуљкасто-брдски облици рељефа сачињени су од разноврсних миоценских и плиоценских седимената (органиски кречњаци, конгломерати, пешчари и лапорци). На њима су развијена земљишта у типу еродираних смоница, гајњача, смеђих земљишта најчешће на кречњачкој подлози, новостворена земљишта у првој зони делувационе

аккумуляције различите дубине и плодности. У уским долинама планинских речица јављају се алувијално делувијални наноси различитог састава, дубине и производне вредности.

На подручју општине Бабушница врши се истраживање злата и пратећих полиметала на локалитету „Звонце Руј планина“ и габра на локалитету Раков Дол“, експлоатација каменог угља на локалитету, „Јерма“ и постоје резерве каменог угља на локалитету „Јерма“.

На локалитету „Јерма“ врши се јамска експлоатација каменог угља, која може имати негативан утицај на квалитет подземних вода и земљишта, а има утицај и на стварање буке. Како би се негативни утицаји на квалитет животне средине смањили, потребно је спровести мере одводњавања и пречишћавања вода, спречавања разношења прашине са копова (прекривањем и влажењем механизације). Ради очувања и побољшања изгледа и квалитета животне средине на локацији експлоатације, неопходно је вршити техничку и биолошку санацију старих и напуштених копова. Озелењавањем тог подручја требало би приближити стање у природи оном које је било пре почетка експлоатације.

На територији општине Бабушница су констатоване или само индициране појаве и лежишта следећих минералних сировина:

- антрацита (7000-7500 калориза), који је откривен и већ експлоатисан у реону Раките и источно од Звонца, са залихама од 30 милиона тона;
- лежишта угља су индицирана и у реону Црвене јабуке и Раков Дола и код Студене око девет танких слојева;
- графита код Модре Стене,
- бакра у црвеним пешчарима код села Ваве;
- бентонита у пределу Завидинаца, Калуђерова, Радошевца, Горњег и Доњег Крњина и Великог и Малог Боњинца;
- барита код Звонца у долини Ветренске реке, пегматита лискунског типа на Руз планини и долини Ветренске реке,
- кварцита у рејону Раките (Вражји камен, Воденичиште, Козарник) и Звоначка бања; туfoва код Завидинаца, Радошевца, Доњег и Горњег Крњина,
- доломита на Сувој планини и у долини Јерме;
- лидита код села Лесковица,
- кварцног песка код Богдановца и Стрижевна;
- грађевинског материјала код Гричара, Модре Стене и Бабушнице,
- лековитих термо-минералних вода код Звоначке бање, која се експлоатише још од доба Римљана.

1.2.2.2. Приказ хидролошких карактеристика подручја

Подручје општине карактеришу отицања карактеришу два хидрографска комплекса један, без површинског отицања са карсним одликама (масив Суве палнине) и други, са нормалном хидрографијом и површинским отицањем. Хидрографски комплекс са површинским отицањем одликује средње развијена хидрографска мрежа са површинским токовима у виду потока, речица и Бузица груписаним у два подслива. Један припада Власини преко реке Лужнице, а други мањи поделиву реке Јерме (крајњи југоисточни део Просторног плана) који се улива у Нишаву. Овај комплекс поред осталог одликује и богатство подземним водама везано за бројна крашка врела, изворе и термалне воде.

Највећи водоток, је река Лужница која једина има сталан ток. Прима већи број притока махом будачног карактера, а низводно од Љуберађе најзначајнија лева притока је Мурговица. Од значаршијих токова ту су још поток Сабач, Ракитска река, поток Мрморица, Камбеловачка река, Тегошница. Врела Подручје Просторног плана карактерише више

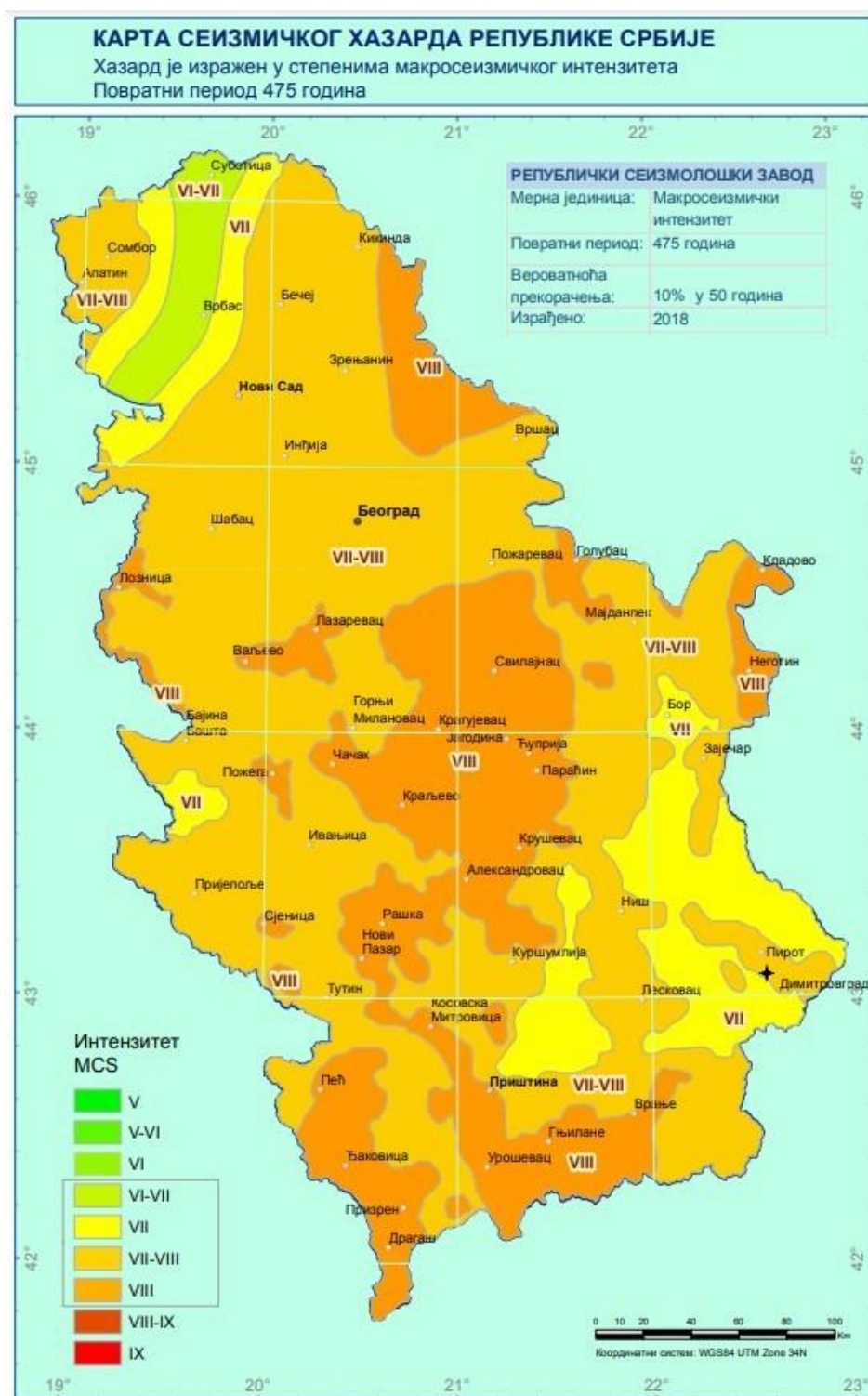
кратких врела Љуберађе, распоређ од којих су најзначајнија распоређена дуж дела тока Лужнице. Значајно је и термално-минерално врело Звоначке бање (28°C).

Река Лужница извире у селу Горње Крњино. Река Лужница гради Лужничку котлину која има надморску висину између 470 и 520 метара.

У планском обухвату, предмету Стратешке процене утицаја (Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино нема регистрованих водотокова.

1.2.2.3. Приказ сеизмичности терена

На основу досадашње сеизмичке активности и доступних карте сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Бабушница у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, као и подручје за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, обзиром да се општина Бабушница налази у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.

Слика бр. 2: Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475 година

Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових и реконструкцију постојећих објеката и кроз трасирање коридора јавне комуналне/техничке инфраструктуре дуж јавних путева и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката. Ради заштите од земљотреса, планирани објекти мора да буду реализовани и категорисани према прописима и техничким нормативима за изградњу објеката у сеизмичким подручјима.

1.2.3. Биолошка разноврсност, врсте, станишта и њихова функционална повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе

1.2.3.1. Приказ заштићених природних добара

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2445/3 од 13.08.2024. године, у обухвату Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/10).

Предметни План је у просторном обухвату приоритетног станишта за заштиту према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерама заштите за њихово чување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10).

Ово подручје је дом за многе врсте биљака и животиња, укључујући ретке и угрожене врсте. Захваљујући заштити природе и одрживом развоју, овај екосистем је сачуван за будуће генерације.

Подручје лужничке котлине несумњиво обилује богатством природних вредности. Од плодног земљишта до разноликог биљног и животињског света, ова котлина је место где се спајају биолошка разноврсност и културно наслеђе. Важно је наставити са заштитом и одрживим коришћењем ових природних ресурса како би се осигурала њихова будућност за генерације које долазе. Изградња и коришћење обновљивих извора енергије, са минималним утицајем на животну средину, представљају добар правац заштите природних вредности и одлика краја.

Условима Решења Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2445/3 од 13.08.2024. године је дефинисана обавеза да:

- уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко - палеонтолошке или минералошко- петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно Члану 99. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

1.2.3.2. Приказ изгледа предела и пејзажа

Стање у простору, са аспекта предеоних и пејзажних карактеристика и вредности просторне целине и визуелних утицаја, представља важан фактор са аспекта сагледивости и утицаја на локално становништво и остале кориснике простора.

Утицај на изглед предела и пејзажа зависи од начина коришћења земљишта планског подручја и топографских карактеристика терена као и од положаја и перцепције рецептора. У физичке карактеристике се могу сврстати природне карактеристике (морфологија терена, стање вегетације, постојеће водене површине) и створене (изграђеност, обрађеност). Апстрактне карактеристике представљају субјективан доживљај посматраног простора (специфичност облика, разноликост, компактност, хармоничност, естетски доживљај).

Опсервацијом терена можемо закључити да предео карактеришу шумски комплекси, дрвореди и друге високе вегетације на рубовима парцела, међама и дуж некатегорисаних путева, што појачава разноликост предела.

На опсервираном подручју, у границама планског документа нису заступљени заштићени природни предели и заштићених подручја.

У непосредном и ширем окружењу анализираног подручја, заступљени су:

- рурални предели, који су и иначе најзаступљенији на територији Републике Србије, са специфичним предеоним карактерима заснованим на коришћењу земљишта (пољопривредно, грађевинско), односу изграђеног и отвореног простора, регулацији грађења и уређивања простора у складу са карактером предела (традицијом грађења и традиционалним облицима коришћења земљишта);
- култивисани предели са ораницима, расутим шумским састојинама, пашњацима, сеоским домаћинствима.

У границама Измене и допуне Плана, елементи предела представљају агроекосистеме и делови агроекоекосистема са израженим процесом сукцесије, а на рубу планског подручја су фрагментисана жбунаста и висока вегетација.

Слика бр. 5: Приказ предела на локацији планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“

1.2.4. Екосистеми и екосистемске услуге

Екосистемске услуге - услуге природе, представљају користи које човек добија од изворно природних и, антропогеним утицајима, измењених екосистема и представљају резултат сложених процеса и интеракција између живих организама и њиховог окружења. Резултат тих сложених процеса су широк спектар добара и услуга које обезбеђују и доприносе људском благостању. Екосистемске услуге обухватају:

- услуге снабдевања - производи добијени директно из екосистема, као примарни ресурси за опстанак (храна, вода, сировине);
- услуге регулисања природних процеса који утичу на регулисање животне средине и одржавању еколошке равнотеже; кључне услуге регулисања су ублажавање утицаја на климатске промене, регулисања природних процеса (пречишћавање воде, опрашивање инсектима и контрола поплава) и од великог значаја су за очување отпорности екосистема и обезбеђивање сталне доступности важних ресурса;
- услуге “подршке” које представљају процесе као што су формирање тла, кружење хранљивих материја у природи и одржавање биодиверзитета;
- нематеријалне услуге и користи које екосистеми пружају (рекреативне активности, туризам у природи, духовне и естетске вредности), које промовишу здравље, подстичу везу са природом и доприносе значају њеног очувања за будуће генерације.

Претње по услуге екосистема су последица антропогених активности, односно деградације екосистема и умањење услуга које они пружају, пре свега због уништавања станишта, крчења шума, загађења, прекомерне експлоатације ресурса, климатских промена, губитка биодиверзитета и нарушавања функција екосистема. Климатске промене утичући на услуге екосистема, кроз пораст температура, екстремне временске прилике, измењене обрасце падавина и могу дестабилизovati екосистеме, утичући на њихову способност да обезбеде виталне услуге, као што су производња хране, везивање угљеника и регулација воде.

Очување и обнова услуга екосистема су од највећег значаја и могу се постићи:

- ефикасним управљањем заштићеним подручјима;
- одрживим управљањем земљиштем;
- очувањем биодиверзитета;
- очувањем шума и пошумљавањем;
- ублажавањем климатских промена;
- подизањем јавне свести о значају и вредностима екосистемских услуга и важности очувања врста и станишта.

Спровођење превентивних мера, очување и заштита екосистема, представља предуслов очувања биодиверзитета и екосистемских услуга као кључних за будућност и добробит човечанства. Из наведених разлога, генерално обавеза је и услов даљег одрживог развоја коришћење обновљивих извора енергије али и одрживо коришћење природних ресурса. За реализацију соларне електране битно је да се:

- пољопривредном земљишту не мења намена, односно не врши се пренамена у грађевинско, већ се задржава изворна намена;
- планираном наменом не уништавају природна и блископриродна станишта, обзиром да су у постојећем стању пољопривредне површине (агроекосистеми са примешаним рудералним врстама);
- по престанку рада планиране соларне електране пољопривредно земљиште се може, уз потребне мере ревитализације, вратити у примарну функцију пољопривредне производње.

На основу свих анализа може се закључити да је реализација Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, са аспекта очувања земљишта у примарној функцији без превођења у грађевинско земљиште, еколошки прихватљив и одржив поступак. Земљиште у границама Измене и доуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино:

- по намени остаје пољопривредно, осим малих прихватљивих површина за јавне намене (интерне саобраћајнице);
- може се користити као пољопривредно у току трајања пројекта соларне електране;
- по намени остаје пољопривредно и по престанку трајања Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

1.2.5. Земљиште, вода, ваздух

1.2.5.1. Квалитет ваздуха

Мониторинг квалитета ваздуха на подручју општине Бабушница није успостављен и не постоји база података о стању и квалитету ваздуха. Анализом стања, односно природних карактеристике подручја, удаљеност од најзначајније и саобраћајно најфреквентније државне путне инфраструктуре и осталих извора загађивања, може се закључити да је квалитет ваздуха очуван.

Извори загађења, према физичким и просторним карактеристикама, могу бити тачкасти, површински и линијски. У непосредном окружењу граница планског документа, идентификовани су површински, тачкасти извори, односно групе малих извора пре свега индивидуална ложишта за загревање стамбених објеката мале густине становања и линијски извор, саобраћајнице на којима је заступљен аутомобилски саобраћај релативно малог интензитета.

На основу извршене анализе стања на терену, мале густине становања, саобраћаја ниског интензитета, може се закључити да у границама планског документа, непосредном и ширем окружењу се не очекују прекорачења ГВЕ јер не постоје значајни извори загађивања и утицаја на квалитет ваздуха и здравље локалног становништва:

- индивидуална ложишта зоне становања малих густина имају карактер сезонских емисија, пре свега CO₂, чађи и таложних материја;
- линијски извор, Државни пут IV реда бр. 30, ознака пута 39 (Пирот – Бабушница, Власотинце – Лесковац – Лебане – Медвеђа - Приштина – Пећ – државна граница са Црном Гором (гранична прелаз Чакор)), са средњим интензитетом саобраћајних активности, где саобраћај представља извор емисија продуката потпуног и непотпуног сагоревања горива и мазива (полутанти NO_x, SO_x, CO, CO₂, C_xH_y, HCHO, чађ), чија је концентрација у околини саобраћајнице у директној зависности од интензитета саобраћаја, карактеристика саобраћајнице и абиотичких фактора окружења.

Карактеристике планиране намене, односно реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ је да нема емисија у ваздух и утицаја на квалитет ваздуха. Коришћене сунчеве енергије као обновљивог извора енергије ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива, што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

1.2.5.2. Квалитет вода, површинских и подземних

Квалитет површинских и подземних вода је битан параметар у оцени стања животне средине. У границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино нема водотокова ни других водених површина.

Генерално, загађене вода вишеструко угрожава животну средину, акватичне екосистеме и повећава ризик по здравље људи. На квалитет површинских и подземних вода, посебно утичу као извори загађивања, следећи фактори:

- непречишћене комуналне отпадне воде из насељених подручја, ако се без одговарајућег третмана упуштају у природне реципијенте;
- недостатак, односно неизграђеност канализационе инфраструктуре у деловима насеља, односно непрописно изграђене септичке јаме;
- неконтролисано одлагање отпада;
- употреба агрохемијских средстава (минерална ђубрива, пестициди, хербициди) у пољопривредној производњи;
- неадекватан начин одлагања чврстог и течног отпада из пољопривредних објеката;
- саобраћајне површине (атмосферским падавинама задржане/зауљене честице са коловоза доспевају у околне површинске токове, уз могућност загађења водоносних издани).

Заштита квалитета површинских и подземних вода заснива се на мерама и активности којима се њихов квалитет штити преко мера забране, превенције, обавезних мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, спречавање загађења, површинских вода, подземних вода и обезбеђење несметаног коришћења вода за различите намене.

Реализација и редован рад соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино не доводи до генерисања отпадних вода. Не постоји могућност угоржавања режима вода на локацији соларне електране.

1.2.5.3. Квалитет земљишта

Земљиште, као ресурс и медијум животне средине представља важан индикатор стања животне средине. У границама планског документа и Стратешке процене утицаја заступљено је грађевинско и пољопривредно земљиште. Циљ процене утицаја је вредновање варијанти и избор најприхватљивијег решења планског документа са аспекта заштите, рационалног коришћења и управљања земљиштем као тешко обновљивог природног ресурса.

У обухвату Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, за потребе Стратешке процене утицаја није вршено испитивање квалитета земљишта и не постоје подаци о „нултом“ стању. Реализација планираних пројеката, соларне електране, неће утицати на квалитет земљишта.

1.2.5.4. Приказ стања емисије буке

Општина Бабушница спроводи, преко овлашћених стручних организација, систематско праћење нивоа буке, које је ограничено на административни, градски центар Бабушница. На подручју у обухвату Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино нису вршена циљана мерења нивоа буке, обзиром да нису идентификовани извори буке.

Генерално, бука је један од значајних фактора утицаја и угрожавања животне средине и здравља становништва, пре свега у градској зони, зонама утицаја радних комплекса и фреквентних саобраћајница. Бука је најизраженија у радним зонама и дуж значајних саобраћајница. Најзначајнији извори буке су интензиван саобраћај, индустријски процеси, грађевинске и друге машине и технички уређаји. У зонама утицаја саобраћајних активности, примењују се мере за спречавање емисије буке, посебно импулсне, очувањем постојећег зеленила, планирањем заштитних зона и појасева и применом техничких мера заштите (звучне баријере, заштитни панои). Утицаји буке морају бити сведени у границе еколошке прихватљивости, односно у прописане границе за сваку зону посебно.

Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима методама за оцењивње индикатора буке, узнемиравање и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10) прописани су индикатори буке у животној средини, граничне вредности, методе за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке на здравље људи. Према наведеној Уредби допуштени ниво буке по зонама намене дат је у Табели бр. 6.

Табела бр. 6: Граничне вредности индикатора буке на отвореном простору

зона	Намена простора	Дозвољени ниво буке dB(A)	
		За дани и вече	За ноћ
1.	Подручје за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, културно-историјски локалитети, велики паркови	50	40
2.	Туристичка подручја, кампови и школске зоне	50	45
3.	Чисто стамбена подручја	55	45
4.	Пословно-стамбена подручја, трговачко стамбена подручја и дечија игралишта	60	50
5.	Градски центар, занатско, трговачко, административно управна зона са становима, зона дужа аутопутева, магистралних и градских саобраћајница	65	55
6.	Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда	На граници ове зоне бука не сме прелазити дозвољене нивое у зони са којом се граничи	

Током реализације планиране намене Измене и допуне Плана детаљне регулације, односно изградње соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ са пратећим садржајима и пратећом инфраструктуром, могу се очекивати локално, повремено, краткотрајно, са вероватноћом понављања, импулсни и ниски интензитети буке, који престају по завршетку радова.

Редовни рад соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ није извор емисија буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не генеришу нежељен и штетан звук за људско здравље и животну средину.

1.2.6. Приказ климатолошких карактеристика и метеоролошких параметара

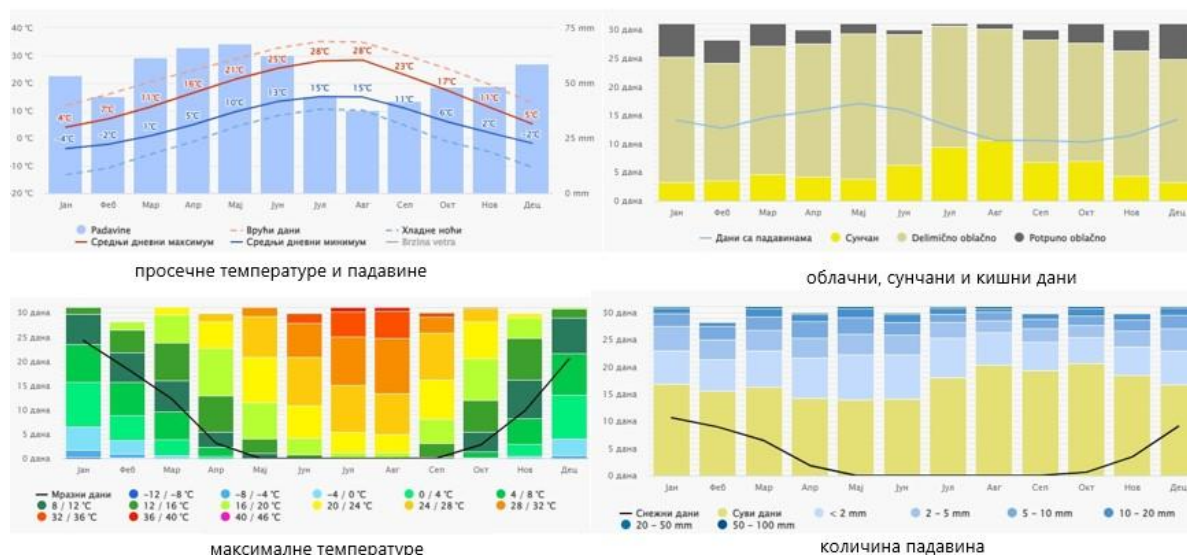
Климатски и метеоролошки услови представљају битан фактор за одређивање стања животне средине и процену утицаја планираних активности на посматраном простору. Метеоролошке прилике се најчешће дефинишу помоћу просторних и временских варијација струјања, температуре, влажности и интензитета зрачења. За процену распрострања и дисперзије аерозагађења значајна је честина јављања тишине и температурних инверзија.

Подручје општине Бабушница се налази у зони умерено континенталне климе. Бабушница има нешто хладнију климу него што би се то очекивало за њену географску ширину и дужину због нешто веће надморске висине, као и због ефекта температурне инверзије који је карактеристика лужничке котлине, односно хладан ваздух пада ноћу на дно котлине тако да су ноћи прилично хладне (то је нарочито упадљиво лети).

Најтоплији месец (са највишом просечном маџ. температуром) је август (26.7°C). Месец са најнижом просечном маџ. температуром је Јануар (1.4°C). Месец са највишом просечном мин. температуром је Август (12.3°C). Најхладнији месец (са најнижом просечном мин. температуром) је Јануар (-5.4°C).

Месец са највећом релативном влажности је јануар (87%). Месец са најмањом релативном влажности је август (63%). Највлажнији месец (са највише кише) је јун (73 mm). Најсувљи месец (са најмање кише) је август (33 mm). Месец са најдужим данима је јун (Просечна дневна светлост: 15h и 18мин). Месец са најкраћим данима је децембар (Просечна дневна светлост: 9h и 6мин).

Месец са највише сунчаних сати је август (Просечно сунчаних сати: 11h и 48мин). Месец са најмање сунчаних сати је фебруар (Просечно сунчаних сати: 4h и 36мин). Основне климатске карактеристике за Бабушницу приказане су кроз дијаграме представљене на Сlici бр. 3 и бр. 4.

Слика бр. 3: Климатски дијаграми - Бабушница (Извор: Meteoblue климатски дијаграми - /www.meteoblue.com/)

Слика бр. 4: Климатски дијаграми за брзину ветра и Ружу ветрова - Бабушница (Извор: Meteoblue климатски дијаграми - /www.meteoblue.com/)

1.2.7. Материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електрне „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 1423/2-02 од 08.08.2025. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација:

- није извршена системска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје:

- утврђена непокретна културна добра;
- евидентирана добра која уживају претходну заштиту;
- евидентирани ратни материјали.

На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Измене и допуне Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Измена и допуна Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова, па самим тим у границама подручја Измена и допуна Плана детаљне регулације, обавезно је поштовање Члана 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС“, бр. 71/94, 52/11 – др.закон, 99/11 – др.закон, 6/20 - др.закон, 35/21 - др. закон, 129/21 - др. закон и 76/23 – др. закон):

- уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, прекине радове и обавести надлежан Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.

1.2.8. Изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама

Велики удеси - у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације не постоји вероватноћа појаве великих удеса, односно нема евидентираних севесо, ИПС постројења и других постројења потенцијалних извора великих удеса и загађивања животне средине.

Поплаве - подручје у границама Измена и допуна Плана није угрожено од појаве великих вода и поплавних таласа, обзиром да на анализираном подручју нема водотокова.

Земљотреси - на основу досадашње сеизмичке активности и доступних података сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Бабушница, се налази у зони сеизмичког интензитета 7°- 8° по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен на у границама Измене и допуне Плана није подложен изразито разорним земљотресима.

1.2.9. Интеракција/однос између чиниоца из тачке 1) - 8)

Интеракција међу чиниоцима животне средине односи се на начин на који различити природни, биолошки и антропогени фактори међусобно утичу. Сви ови чиниоци су међусобно повезани и често њихове интеракције могу имати и позитивне и негативне ефекте на екосистеме, климу, биодиверзитет и становништво.

Интеракције међу чиниоцима животне средине су сложене и динамичне. Промене у једном елементу могу имати значајне, позитивне или негативне ефекте, што захтева интегрални приступ управљању животном средином. На основу карактеристика постојећег стања на терену и планираног пројекта Соларне електране, у границама Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино је планирано:

- уређење простора, у складу са правилима грађења и уређења, постављање соларних панела и пратећих садржаја, оградивање соларне електране;
- потенцијално коришћење пољопривредних површина, у складу са техничким условима постављања фотонапонских панела;
- уклањање инвазивних рудералних врста са деградираних површина.

На основу процењеног стања, може се очекивати да ће стање чинилаца животне средине бити у границама еколошке прихватљивости, а имплементација планских решења, уз поштовање и примену мера превенције, спречавања, отклањања и минимизирања потенцијално негативних утицаја, неће утицати на угрожавање и нарушавање капацитета животне средине у обухвату Измене и допуна Плана.

1.3. Карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају

Подручје Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, на територији општине Бабушница, који је предмет Стратешке процене утицаја на животну средину, односно еколошке анализе и вишекритеријумског вредновања постојећег стања, налази се у просторној целини без изразито значајних негативних утицаја на медијуме животне средине.

Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште је грађевинско и пољопривредно, на коме се и у складу са важећим прописима, може градити соларна електрана. Планирана намена простора, односно зона за изградњу соларне електране, довешће до промене изворног начина коришћења земљишта, што представља промену у простору и животној средини.

За изградњу на планском подручју обухвата плана детаљне регулације и једино битно ограничења у смислу уклапања у постојеће инфраструктурне мреже и заштитне зоне је непосредна близина државног пута првог Б реда. Заштитни појас државног пута првог реда изван насеља дефинисан је чланом 34 Закона о путавима (Сл. гласник РС, бр. 41/2018, 95/2018 - др. закон и 92/2023 - др. закон) на 20 метара са сваке стране јавног пута, а зона ограничене градње дефинисана Чланом 36. Закона о путевима је одређена на 20 m од границе заштитног појаса. Имајући ово у виду, планом се у заштитној зони не предвиђа никаква изградња нити постављање панела и било какве опреме соларне електране, док се унутар зоне ограничене градње дозвољава постављање соларних панела на тлу, а не дозвољава се изградња било каквих објеката високоградње, енергетских објеката, стубова и надземних водова електроенергетске мреже ни сличних објеката. Других ограничења у погледу заштите насеља или објеката високоградње или

инфраструктуре на обухваћеном подручју нема.

Имајући у виду карактеристике планских решења, може се закључити да ће просторна дисперзија могућих утицаја на квалитет животне средине бити ограничена на подручје Измене и допуне Плана, пре свега у фази имплементације Измене и допуне Плана, односно реализацији планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре. У том контексту, предмет Стратешке процене утицаја Измене и допуне Плана (Извештају о СПУ) био је сагледавање карактеристика медијума животне средине у границама Измене и допуне Плана и његовом непосредном окружењу. При томе је посебан акценат стављен на прописивање обавезних смерница и мера које се односе на анализу стања и мере заштите медијума животне средине, као основе за евалуацију могућих утицаја планираног пројекта кроз поступак процене утицаја на животну средину.

Земљиште, ваздух, воде су медијуми животне средине, потенцијално, директно и индиректно били изложени утицајима од пољопривредних активности услед рада пољопривредних машина, третирања пестицидима, хербицидима, минералним ђубривима. При планираној урбанистичкој и еколошкој санацији, промене начина коришћења земљишта, обавезне су мере превенције, санације, спречавања и минимизирања свих значајних утицаја на животну средину. Посебне мере заштите су обавезне како би се предупредили негативни утицаји и ефекти на животну средину и здравље становништва. Заштита животне средине у Плану обухвата:

- план мера и посебних правила за превенцију, смањење, спречавање и компензацију негативних утицаја планираних промена намена простора у циљу одрживог развоја планског обухвата;
- план мера за унапређење и побољшања стања;
- план мера и посебних правила заштите животне средине.

Опште смернице за провођење поступака при имплементацији Измене и допуне Плана у циљу заштите простора и животне средине, обавезује носиоца пројекта соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ и планираних промена да, на захтев надлежног органа за послове животне средине, изврши поступак процене утицаја на животну средину.

План мера и посебних правила заштите и мониторинга животне средине, обухвата поштовање и примену мера за заштиту ваздуха, површинских и подземних вода, земљишта од загађивања директног и индиректног угрожавања, посебно у фази реализације планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, пратећих садржаја, припадајуће инфраструктуре и за случај акцидента у комплексу.

1.4. Разматрана питања и проблеми животне средине у обухвату Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Измене и допуна Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу постојећег стања, постојећих намена и садржаја, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, података постојеће доступне документације и детаљне опсервације стања на терену.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, разматрани су потенцијални утицаји у процесу изградње соларне електране и избор најприхватљивијег решења. На простору у границама Измена и допуна Плана детаљне регулације су вреднована и разматрана следећа обавезна питања животне средине:

- стање заступљеног биодиверзитета;
- емисија загађујућих материја у ваздух;
- стање и квалитет подземних и површинских вода;
- стање и квалитет земљишта;
- ниво буке;
- ниво нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- управљање акцидентима.

На основу постојећих еколошких конфликта намена и активности у простору у обухвату Измене и допуна Плана детаљне регулације, непосредном и ширем окружењу и постојећих условљености стањем на терену, условљености документације вишег реда и ширег простора, обавезујућих услова надлежних институција и ималаца јавних овлашћења, као и захтева свих заинтересованих страна, постојећих и будућих корисника простора непосредног окружења, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

Разматрани су проблеми и постојећи потенцијални еколошки конфликти у границама планског документа, однос Измене и допуна Плана и окружења, односно утицаји Измене и допуна Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Измене и допуна Плана.

Кроз анализом и процену постојећих и потенцијалних, синергетских и кумулативних утицаја и конфликта у простору, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља основ за организацију еколошких зона у оквиру просторно-еколошке целине са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине.

1.5. Приказ информација и података раније спроведених стратешких процена планова и програма који припадају истој хијерархијској структури у циљу избегавања двоструке процене раније утврђених, описаних и процењених значајних утицаја на живот и здравље становништва и животну средину

Планска документација истог хијерархијског нивоа, која се делом преклапа, односно граничи са предметним Планом, не постоји. На вишем хијерархијском нивоу, односно на нивоу Просторног плана општине Бабушница, урађена је Стратешка процена утицаја предметног планског документа.

На основу анализе података у Просторном плану општине Бабушница и Стратешкој процени утицаја на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница, бр. 13/12 и 3/24), утврђено је да нису у потпуности дефинисане локације за постројења за добијање енергије Сунца, тако да соларне електране нису детаљно обухваћене Планом вишег реда, те је с тога прописана потреба спровођења поступка стратешке процене утицаја предметног Плана.

1.6. Преглед утврђених и процењених могућих значајних утицаја на спровођење Измене и допуне Плана

Преглед утврђених и процењених могућих значајних утицаја на спровођење Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино извршен је на основу постојећег стања, постојеће намене и начина коришћења земљишта, услова насталих у протеклом периоду, природних карактеристика просторне целине, потенцијала и ограничења, услова надлежних институција, постојеће документације, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације. Имајући у виду карактеристике планских решења и карактеристике планиране Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, разматрани су утицаји током реализације и редовног рада.

Утицаји на пољопривредно земљиште - у квантитативном и квалитативном смислу, представља један од приоритетних циљева анализе. Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште у постојећем и планираном стању остаје пољопривредно, на коме се, у складу са важећим прописима, може градити Соларна електрана „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“. Планирана намена простора, односно зона за изградњу Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, доведиће до промене изворног начина коришћења пољопривредног земљишта, без промене намене у грађевинско, али представља значајну промену у простору и животној средини. Главне промене се огледају у ревитализацији запуштених пољопривредних парцела и промени гајених култура на парцелама ратарских/воћарских култура. Током рада соларне фотонапонске електране не долази до емисије загађујућих материја које би могле негативно утицати на земљиште. Такође, у току рада предметног постројења неће се користити пестициди и остале хемикалије за сузбијање раста травне вегетације који би могли довести до загађења земљишта и подземних вода. Одржавање површине ће се изводити само механичким методама.

Утицаји на предео и пејзаж – изградња Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ са пратећим садржајима и инфраструктуром у одређеној мери мења, односно нарушава изворне предеоне и пејзажне карактеристике простора. Соларна електрана постаје нов, вештачки предеони елемент, сагледив репер у простору и мења визуелни ефекат затеченог пејзажа и предела. Међутим, избором локације изван граница грађевинског подручја градског насеља Бабушница и довољним удаљеностима од значајних и осетљивих рецептора, постигнута је у одређеној мери слабија уочљивост и сагледивост Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ као новог репера у пределу и пејзажу.

Утицај на биодиверзитет – планско подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату

еколошке мреже Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр.102/10). Поштовањем прописаних мера, смерница и услова заштите природе сви утицаји ће бити сведени на минимум.

Утицаји на степен нејонизујућег зрачења - неопходно је констатовати да је у близини трафостаница повећан ниво нејонизујућег зрачења. У околини сваког проводника, кроз који тече наизменична струја, постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења, које потиче од таквог поља, постаје безначајан. Изградњом Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења у односу на ниво пре изградње. Електромагнетно зрачење, односно електромагнетно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протикања струје). Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница Измене и допуне Плана). Електромагнетно поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизујућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инцидентности није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву. У непосредном и ширем окружењу нема осетљивих рецептора, који би потенцијално били изложени утицајима електромагнетног поља.

Утицаји на степен и ниво буке - негативни утицаји се могу очекивати током реализације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“. У току извођења радова, доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од рада грађевинских машина и теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења. Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

На основу анализе постојећег стања и Измене и допуне Планом предвиђених промена, процена је да се не очекују значајни утицаји на спровођење Измене и допуне Плана детаљне регулације за Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“. Планом су дефинисана правила грађења и уређења, мере заштите простора и животне средине и начин спровођења планског документа.

1.7. Приказ припремљених разумних варијантних решења које је орган надлежан за припрему Измене и допуне Плана разматрао узимајући у обзир циљ, сврху и географски обухват Измене и допуне Плана, предложене мере за спречавање и/или смањење процењених значајних негативних утицаја на стање и квалитет чинилаца животне средине и живот и здравље људи

У процесу израде Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и у поступку процене могућих утицаја стратешког карактера Измене и допуне Плана на животну средину, анализирани су следећи аспекти:

- природне карактеристике планског обухвата, постојећа намена простора, досадашњи начин коришћења простора и земљишта, постојеће стање животне средине и постојећи еколошки услови у простору;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености и уређености подручја, постојећи начин коришћења природних ресурса;
- услови ималаца јавних овлашћења и надлежних институција у поступку израде Измене и допуне Плана и Стратешке процене утицаја на животну средину;
- циљеви планских докумената вишег хијерархијског нивоа и циљеви секторских планова;
- ниво достигнутог развоја и могућности даљег одрживог развоја подручја Измене и допуне Плана.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања у простору планског обхвата, планирана намена, са предложним правилима уређења и правилима грађења, је могућа уз интегрисање мера заштите животне средине. За процес имплементације Измене и допуне Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, представљају услов за реализацију планиране намене, односно изградња соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре.

Стратешком проценом утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, разматрана су два могућа варијантна решења:

- **варијантно решење I** - реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- **варијантно решење II** - реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ као јединственог пројекта, што представља максимално заузимање пољопривредног земљишта, повећан ризик већих последица по животну средину у слушају удеса и удесних ситуација;
- **варијантно решење III** - не усвајање Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, омогућава задржавање постојећег концепта коришћења земљишта, односно коришћење пољопривредног земљишта у функцији примарне пољопривредне производње, без значајних промена у простору;

од којих је као еколошки најприхватљивије изабрано **варијантно решење I** – усвајање и имплементација Плана за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ фотонапонске електране.

Утицаји стратешког карактера и укупни ефекти Измене и допуне Плана на животну средину могу се утврдити кроз процену и поређење постојећег стања, постојеће и планиране намене, садржаја и функција простора, циљева и планских решења, односно поређењем разматраних могућих варијантних решења Измене и допуне Плана.

1.8. Резултати претходних консултација са заинтересованим органима и организацијама битних за процену могућих утицаја Измене и допуне Плана

У поступку израде Имене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ (Извештаја о стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана), обављене су консултације са заинтересованим и надлежним институцијама, организацијама и органима, имаоцима јавних овлашћења, у току којих су прибављени подаци, услови и мишљења. Консултације су обављене и прибављени су услови, мишљења и сагласности следећих надлежних и заинтересованих институција, органа, организација, ималаца јавних овлашћења:

- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 1423/2-02 од 08.08.2025. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 07.23.1 број 217-6544/25-1 од 11.08.2025. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
- Обавештење у вези са израдом Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 10723-2 од 22.08.2025.

године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;

- Обавештење бр. 953-17011/25-1 од 22.08.2025. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 130-00-UTD-003-741/2024-004 од 26.08.2025. године, Акционарско друштво „Електро mreжа Србије“ Београд;
- Услови за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ на подручју општине Бабушница бр. Д.10.25.-338942/1-2025 од 19.08.2025. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Услови бр. 4/4-10-0144/2025-0002 од 13.08.2025. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, Општина Бабушница бр. 8123/1 од 15.08.2025. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, у КО Горње Крњино, општина Бабушница бр. Д211-358006/2-2025 СЈ од 11.08.2025. године, Телеком Србија;
- Сеизмолошки услови за Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница, бр. 003628456 2025 40800 000 000 240 003 40 002 од 29.08.2025. године, РГЗ.

2.0. Општи и посебни циљеви и индикатори Стратешке процене утицаја

Стратешки циљеви заштите животне средине су, пре свега, очување еколошког интегритета, капацитета и квалитета простора, односно заштита животне средине, одрживо и рационално коришћење расположивих природних ресурса и створених вредности на подручју планског документа и просторној целини којој припада.

Стратегија коришћења, уређења и заштите простора у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, огледа се у детаљној планској организацији и уређењу, кроз вредновање капацитета простора, однос постојећих ограничења и ограничења планиране намене, односно изградња соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, на еколошки најприхватљивији начин.

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, дефинисани су и изведени из општих и посебних циљева и захтева заштите простора и животне средине и коришћења обновљивих извора енергије утврђених у плановима и секторским документима вишег реда, услова ималаца јавних овлашћења, као и значајних питања, постојећих просторних и еколошких проблема у обухвату Измене и допуне Плана.

Еколошком проценом Измене и допуне Плана ће, у циљу остваривања општих и посебних циљева заштите простора и животне средине, бити обезбеђен приказ могућих утицаја планираних намена на животну средину, као и смернице за даље поступање при имплементацији Измене и допуне Плана.

У складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.134/04 и 88/10), Чланом 14., општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на националном и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине и значајних питања, проблема и предлога у погледу заштите животне средине у Плану. На основу дефинисаних циљева врши се избор одговарајућих индикатора који ће се користити у изради Стратешке процене.

2.1. Општи циљеви Стратешке процене утицаја

Општи циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, се дефинишу на основу смерница, захтева и циљева заштите животне средине проистеклих из планских докумената вишег реда, постојећег стања и капацитета простора и захтева за управљање животном средином за планирани развој предметног подручја. Стратешки циљеви заштите животне средине, дати одредбама планова вишег реда, представљају полазне основе за дефинисање општих циљева Стратешке процене утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације.

Општи циљеви Стратешке процене утицаја као интегралног дела предметног планског документа, представљају хијерархијски условљене опште циљеве планске документације вишег реда и ширег подручја и обухватају:

- квалитет ваздуха;
- квалитет вода-површинских и подземних;
- квалитет земљишта;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- управљање отпадом;
- заштиту од удеса и удесних ситуација.

Општим циљевима је постављен оквир за дефинисање заштите простора, животне средине и здравља становништва, односно заштита кључних чинилаца животне средине од загађивања и деградације. Дефинисање посебних циљева и избор индикатора за мерење и праћење њиховог остваривања представља услов управљање животном средином, контролу у простору за стварање услова одрживог просторног, функционалног и еколошки прихватљивијег развоја подручја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

2.2. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, утврђени су на основу анализе стања животне средине, значајних и битних питања, проблема, ограничења и потенцијала подручја Измене и допуне Плана, као и приоритета за решавање еколошких проблема у складу са општим циљевима и начелима заштите животне средине. Еколошки одговорно планирање и коришћење простора у Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, представљају услов превентивне заштите и побољшања стања коришћењем обновљивих извора енергије у простору и животној средини. Посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино су:

- заштита ваздуха од загађивања коришћењем енергије обновљивих извора - спречавање емисија у ваздух (спречавање емисија загађујућих материја и суспендованих честица у ваздух изнад граничних вредности, смањење/ублажавање степена изложености становништва загађеном ваздуху);
- заштита земљишта - спречавање емисија у земљиште;
- заштита подземних вода - спречавање емисија у воде (забрана изливања, просипања, упуштања загађујућих материја, непречишћених отпадних вода у површинске воде и подземне воде);
- заштита и очување приоритетног пољопривредног земљишта;
- увођење компензацијских мера, мера компензација негативних утицаја;
- адекватно управљање отпадом на планском подручју генерално и у фази активности на реализацији планираног пројекта (управљање свим врстама и категоријама отпада-комуналним, опасним, неопасним, забраном депоновања свих врста и категорија отпада ван простора намењених за ту намену);
- поштовање планских мера, мера заштите животне средине, правила уређења и правила грађења;
- максимално ублажавање негативних утицаја постојећих и планираних намена на визуелну перцепцију;
- успостављање система контроле животне средине у обухвату Измене и допуне Плана, као дела шире мреже мониторинга;
- управљање ризицима (обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидената и удеса на планском подручју);
- покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за послове животне средине за планирани пројекат и пратеће садржаје.

Посебни циљеви Стратешке процене утицаја омогућавају формирање еколошке матрице за планирану намену простора у обухвату Измене и допуне Плана на принципима одрживости и еколошке прихватљивости.

2.3. Избор индикатора

Избор индикатора Стратешке процене врши се на основу карактеристика простора и стања животне средине у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, у складу са Правилником о националној листи индикатора заштите животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 37/11). Избор индикатора заснован је на концепту „узрок-последица-одговор“:

- индикатори „узрока“ означавају антропогене активности, процесе и односе који утичу на животну средину;
- индикатори „последица“ означавају стање животне средине;
- индикатори „одговора“ дефинишу политичке опције и остале реакције у циљу промена „последица“ по животну средину.

Дефинисани индикатори представљају квалитативне показатеље на основу којих се прати степен достигнутог постављених циљева. Дефинисаним индикаторима Стратешке процене утицаја добијају се подаци о стању у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, односно:

- квалитету ваздуха;
- стању буке;
- карактеристикама и стању фауне и флоре;
- инфраструктурној опремљености подручја;
- управљању отпадом.

На основу дефинисаних циљева, извршен је избор индикатора за поступак Стратешке процене утицаја и Извештаја о СПУ.

Табела бр. 8: Приказ рецептора животне средине, циљева СПУ и избор индикатора

Рецептори животне средине	Посебни циљеви	Избор индикатора
ВАЗДУХ (заштита квалитета ваздуха)	Реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ - услов за смањење емисија загађујућих материја у ваздух изнад граничних вредности	Број дана са прекораченим ГВЕ за загађујуће материје (SO ₂ , NO ₂ , HCl, H ₂ SO ₄ , PM ₁₀ , PM _{2.5}) на подручју локалне самоуправе
	Унапредити енергетску ефикасност	Процентуални удео коришћења еколошки прихватљивих горива/енергената
ЗЕМЉИШТЕ (заштита земљишта)	Заштита квалитета земљишта	% површина обухваћеног новом наменом

ВОДЕ (заштита квалитета површинских вода) (заштита квалитета подземних вода)	Очување квалитета површинских и подземних вода	Квалитет површинских и подземних вода Квалитет пречишћених отпадних вода Праћење зауљених отпадних вода: - физичке карактеристике (температура, видљиве отпадне материје, приметна боја, приметан мирис, мутноћа), - рН вредност, - петодневна биолошка потрошња кисеоника (ВРК5), - хемијска потрошња кисеоника (НРК), - олово, - гвожђе, - толуен, - бензен, - ксилен, - фенолна једињења (фенол)
	Обезбеђивање захтеваног квалитета отпадних вода пре упуштања у реципијент	
БУКА	Смањити изложеност становништва повишеним нивоима буке у фази реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“	Број постојећих и потенцијалих извора буке током реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“
НЕЈОНИЗУЈУЋЕ ЗРАЧЕЊЕ	Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу	Критеријуми Светске здравствене организације: - дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, дозвољена јачина магнетног поља је 100 µT
КЛИМАТСКЕ ПРОМЕНЕ /РАЊИВОСТ	Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)	Инсталисани капацитети у соларним електранама која користи Сунчеву енергију као ОИЕ
БИОДИВЕРЗИТЕТ	Заштита биодиверзитета, односно заступљених биљних и животињских врста	Праћење потенцијалног страдања животиња од соларних панела, односно проналажења мртвих јединки и процена броја и састав врста губитка
ПРЕДЕО	Озелењавање	Предузети мере санације, примарне рехабилитације и успостављања зелених површина
УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ (управљање свим врстама и категоријама генерисаног отпада у фази реализације)	Организован и контролисан систем управљања отпадом	План управљања отпадом од грађења и рушења

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	Обавеза спречавања свих потенцијалних ризика од удеса, препознавање и деловање на неочекиване и непланиране ситуације како би се избегле или спречиле околности које воде до акцидентата и удеса на планском подручју	Ризик настанка удеса Површина обухваћена могућим акцидентима Изложеност могућим акцидентним ситуацијама
СОЦИО-ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ	Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва	Број запослених захваљујући реализацији планиране намене, односно изградњи соларне електране Бенефити локалне заједнице Степен инфраструктурног опремања

Општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, представљају услов за остваривање заштите и унапређења стања на планском подручју коришћењем обновљивог извора енергије. Предложен концепт заштите животне средине на подручју Измене и допуне Плана хијерархијски је усклађен са општим смерницама, условима и мерама за заштиту животне средине шире просторне целине, односно условима и мерама на нивоу Просторног плана општине Бабушница.

3.0. Процена могућих утицаја Измене и допуне Плана на животну средину

На основу циљева и смерница просторног развоја и услова заштите животне средине из планова вишег реда, од значаја за Измене и допуне План детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино дефинисани су општи и посебни циљеви Стратешке процене утицаја планског документа (Извештаја о СПУ).

Основни циљ са еколошког аспекта је интегрална заштита и развој уз поштовање еколошких принципа и принципа одрживости у границама Измене и допуне Плана, избегавање конфликта, постизања компромиса и компензације у простору.

Измене и допуне План детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, оцењен је према могућим утицајима (сагласно критеријумима за оцењивање величине, значаја и вероватноће утицаја - модификована PADC методологија и „MeV Urban“ модел) на:

- стање у простору - постојећа и планирана намена;
- стање инфраструктурне и комуналне опремљености;
- постојећи и планирани степен рационалности у коришћењу природних ресурса;
- постојеће и планирано стање и квалитет животне средине;
- постојећи и планирани степен ефикасности заштите животне средине.

3.1. Детаљан опис, вредновање и процена значајних утицаја спровођења Плана на чиниоце животне средине

Подручје еколошке анализе, односно вредновања постојећег и планираног стања, са аспекта могућих и очекиваних промена и утицаја у простору и животној средини, представља обухват Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

На основу утврђених потенцијала и ограничења у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, карактеристика непосредног и ширег окружења, као и постојеће и планиране намене, извршена је валоризација простора у обухвату планског документа. Општи циљеви еколошког вредновања простора Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино:

- утврђивање и валоризовање кључних потенцијала простора;
- идентификација постојећих конфликта и ограничења (просторних, еколошких);
- процена посторно-еколошких капацитета подручја Плана;
- дефинисање просторно-еколошке матрице подручја Плана за одрживи развој.

Посебни циљеви еколошког вредновања простора Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино:

- дефинисање еколошке целине „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- утврђивање услова за планирану намену у еколошкој целини;
- дефинисање објекта и пратећих садржаја на еколошки прихватљив начин;
- дефинисање услова и мера за планирање пројекта у еколошким зонама: АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, услова за спречавање просторних и еколошких конфликта, као и услова еколошке компензације у простору;
- утврђивање обавезних еколошких смерница и мера за реализацију планиране еколошке целине „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ за процес имплементације планског документа;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите и мониторинга животне средине;
- утврђивање обавезних смерница и мера заштите од удеса;

- утврђивање обавезних смерница за поступање у случају престанка рада соларне електране.

Валоризација је извршена и у циљу усклађивања даљег развоја планског подручја према критеријумима економске оправданости, одрживости и еколошке прихватљивости. Концепт заштите и унапређења животне средине за подручје Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, заснован је на:

- заштити и унапређењу простора и животне средине у подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације од значаја за животну средину уже и шире просторне целине;
- заштити квалитета ваздуха, подземних вода и земљишта у свим фазама, односно фази реализације, редовне експлоатације, одржавања, за случај удеса или престанка рада;
- заштити биодиверзитета, заступљених екосистема, заштити заштићених врста и специфичних станишта, заштити осталих природних вредности и културних добара (археолошких локалитета) у планском подручју од значаја за животну средину;
- заштити и спречавању прекомерне емисије буке, светлосних ефеката и нејонизујућег зрачења у зони осетљивих рецептора;
- инфраструктурном опремању и комуналном уређењу, пре свега зоне које већ трпи утицаје, у циљу унапређења медијума животне средине и заштите здравља локалног становништва;
- организованом систему управљања отпадом од грађења и рушења и осталим категоријама генерисаног отпада;
- превенцији свих потенцијалних удеса и удесних ситуација;
- мониторингу стања животне средине;
- прописаном поступању у слушају престанка рада соларне електране.

Стратешком проценом утицаја извршена је валоризација простора односно планског подручја, у циљу одрживог и еколошки прихватљивог управљања простором, природним вредностима, животном и друштвеном средином за еколошки најприхватљивији начин реализације у границама Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. Да би се проценили могући утицаји стратешког и осталог карактера, ефекти и последице по природу, биодиверзитет, остале природне вредности, животну и друштвену средину, здравље и безбедност локалног становништва и потенцијалних корисника простора, извршено је вредновање планског обухвата са еколошког аспекта, као подлоге за најбоље и еколошки најприхватљивије понуђено варијантно решење Плана за изградњу Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

На основу просторно-положајних карактеристика анализираног подручја, постојећих ограничења и еколошких конфликта, пре свега превођења пољопривредног земљишта из постојеће намене, односно примарне пољопривредне производње, обавезујућих смерница и мера заштите животне средине које су услов за планирану намену и имплементацију Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, подручје Плана се вреднује као еколошка целина „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Услови за реализацију пројекта за коришћење сунчеве енергије, као обновљивог извора, у границама еколошке целине „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, су:

- реализацију планиране намене, односно изградња Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, прати еколошка провера кроз поступак процене утицаја на животну и друштвену средину на хијерархијски нижем нивоу;
- примена обавезних мера за спречавање и ублажавање потенцијално негативних утицаја на стање у простору, животној и друштвеној средини;

- примена мера заштите од удеса и удесних ситуација, у складу са документацијом на хијерархијски нижем нивоу.

Опис, вредновање и процена значајних утицаја спровођења Плана на чиниоце животне средине обухвата анализу потенцијалних утицаја у свим фазама имплементације Плана, за Соларна електрана „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, односно у:

- фази припремних радова;
- фази реализације поља соларних фотонапонских панела, пратећих садржаја и потребне инфраструктуре;
- фази редовног рада и редовног одржавања, односно редовне експлоатације планираних пројеката;
- за случај акцидента и удесних ситуација;
- за случај одлуке престанку рада „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Фаза припремних радова обухвата уређивање терена за планирану намену, односно уклањање постојећих засада и остатака претходних култура, дефинисање технолошке целине и интерне саобраћајнице која их повезује. У овој фази, потенцијални утицаји:

- генерисање зеленог, биолошког отпада који треба збринути преко надлежног комуналног предузећа/оператера који поседује биогазна постројења/ кроз поступак компостирања;
- развејавање честица прашине, опасност од еолске ерозије и губитка површинских педолошких слојева, што може утицајати на квалитет амбијенталног ваздуха, на квалитет и плодност пољопривредног земљишта, због чега је у случају екстремно неповољних метеоролошких услова односно ветровитог времена, потребно је применити мере примереног орошавања терена.

Сви наведени радови и потенцијални утицаји, у припремној фази, су временски и просторно ограничени и престају по завешетку ове фазе на простору у границама Плана и зонама утицаја у слушају екстремних метеоролошких услова.

Фаза реализације поља соларних фотонапонских панела, пратећих садржаја и пратеће инфраструктуре обухвата извођење радова, земљаних и грађевинских, на постављању фотонапонских панела, окренутих ка југу са нагибом конструкције од 20-30°. У овој фази, потенцијални утицаји:

- развејавање честица прашине, опасност од еолске ерозије и губитка површинских педолошких слојева, што може утицајати на квалитет амбијенталног ваздуха, на квалитет и плодност пољопривредног земљишта, због чега је у случају екстремно неповољних метеоролошких услова односно ветровитог времена, потребно је применити мере примереног орошавања терена;
- потенцијална рефлексија, стварање бљеска и ометања видљивости у непосредном и ширем окружењу, која се искључује применом и коришћењем искључиво антирефлексних фотонапонских панела, који имају занемарљиво малу рефлексију, а велику апсорпцију сунчевог зрачења, како би се спречили негативни ефекти на функционисање саобраћајних токова на Државном путу и интерној саобраћајној инфраструктури;
- генерисање отпада у фази извођења радова мора бити контролисано, односно обавеза је дасе успостави управљање отпадом од грађења и рушења, у складу са Планом управљања отпадом од геађења и рушења;

Фаза редовног рада и редовног одржавања, односно редовне експлоатације планираних пројеката, обухвата:

- контролу стања и чишћење фотонапонских панела, 1–2 пута годишње у умереним условима, еколошки прихватљивим средствима (деминерализована/дејонизована вода, блага рН неутрална средства намењена соларним панелима, меке четке/микрофибер крпе ;

- контролу стања зеленила на пољопривредном земљишту, у складу са изабраним врстама зељасте вегетације (сенокос, брање лековитог биља, испаша);
- није дозвољено коришћење хемијских препарата, који представљају опасне материје, за све активности на одржавању и редовном раду Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- обавезно је управљање свим врстама и категоријама отпада који настаје и може настати у фази редовног рада и одржавања фотонапонских панела, пратећих објеката и садржаја и инфраструктуре.

Све наведене активности у фази редовног рада и одржавања, су временски дефинисани временом редовног рада Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ на простору у границама Плана те се потенцијални утицаји морају континуирано превенирати и спречавати уз примену мера заштите.

За случај акцидена

та и удесних ситуација, на соларним електранама (фотонапонским системима) су инциденти који могу довести до угрожавања људи, имовине и животне средине. Иако соларне електране имају релативно низак ризик у поређењу са другим енергетским постројењима, постоје специфични удеси који се морају узети у обзир у процени ризика и плану за ванредне ситуације:

- пожар - најчешћи и најозбиљнији ризик, који може настати услед електричног лука, односно оштећења каблова, прекидача или конектора, неисправне инсталације, самозапаљивих материјала у близини (сув вегетацијски покривач, слабо одржавано земљиште), што за последицу може имати неконтролисана емисије у ваздух и загађење амбијенталног ваздуха у ширем окружењу, загађење земљишта и подземних вода од таложних материја и угрожавање вегетације и агроекосистема у непосредном окружењу;
- електрични удар, најчешћи је у току одржавања, за време рада под напоном чак и кад је АС страна искључена (панели производе струју при светлу), оштећења изолације или неисправне заштите од пренапона, што за последицу има неконтролисано генерисање отпада;
- удар грома и пренапон, односно директан или индиректан удар може уништити панеле, инверторе, систем комуникације што за последицу има неконтролисано генерисање отпада различитих категорија и потенцијално загађење земљишта и подземних вода;
- елементарне непогоде (ветар, град, снег), односно јак ветар и олује могу оштетити монтажне структуре, град може оштетити стакло модула, што за последицу има неконтролисано генерисање отпада различитих категорија и потенцијално загађење земљишта и подземних вода;
- удеси везани за складиштење енергије, где постоји ризик од експлозије и акумулације штетних гасова, што за последицу може имати неконтролисана емисије у ваздух и загађење амбијенталног ваздуха на локацији и ширем окружењу
- цурење хемијских супстанци (само код неких типова панела или батерија, односно старих технологија, које могу садржати тешке метале, а литијумске батерије у квару могу испуштати електролите, што за последицу има директно загађивање земљишта и подземних вода.

За превенцију удеса и удесних ситуација, обавезан је план заштите од удеса и план за поступање у ванредним ситуацијама.

За случај одлуке о престанку рада Соларна електрана „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, обавеза инвеститора, односно носиоца пројекта је да, у складу са планом поступања у случају престанка рада, предмено подручје у границама Плана приведе изворној, односно примарној функцији пољопривредне производње. За случај одлуке о престанку рада, инвеститора, односно носиоца пројекта је у обавези да:

- са простора у границама Плана, уклони све елементе који су припадали систему Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- да уклони настали отпад од грађења и рушења, у складу са законском регулативом;
- изврши контролу стања земљишта и подземних вода;
- земљишта приведе изворној, односно примарној функцији пољопривредне производње.

У циљу превенције, спречавања, смањења, отклањања и минимизирања свих потенцијално значајних утицаја на природу, животну и друштвену средину, планиране су мере које су дате у Поглављу 4.1. овог Извештаја о Стратешкој процени утицаја Плана на животну средину. Начин вредновања чиниоца животне средине у поступку стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину мере превенције, забране, заштите, компензације и мониторинга негативних утицаја на животну средину, а које се морају спровести у наведеној еколошкој целини при реализацији планиране намене, као обавезне су и у поступку покретања процене утицаја на животну средину, као нижем хијерархијском нивоу.

3.2. Приказ вероватних значајних утицаја разумних варијантних решења која је разматрао орган надлежан за припрему Плана имајући у виду циљ, сврху и географски обухват Плана

У поступку процене стратешких утицаја Плана и планских решења, разматрана су варијантна решења:

- избор просторне организације соларне фотонапонске електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- избор варијантног решења - усвајање и не усвајање Плана;

како би се извршило поређење и вредновање за избор боље, еколошки прихватљиве понуђене варијанте са аспекта могућности за реализацију Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“

Предложена варијантна решења вреднована су са аспекта:

могућности успостављања интегралне заштите и контроле у простору;

- могућности реализације планиране намене, односно изградње соларне фотонапонске електране, као еколошки прихватљивог извора енергије уз поштовање принципа превенције, еколошке прихватљивости и економске одрживости;
- могућности контроле, мониторинга и заштите природе, локалног становништва и квалитета животне средине и заштите од потенцијалних удеса и удесних ситуација.

Варијантно решење I - реализација Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ кроз реализацију соларне фотонапонске електране .

Варијантно решење II - реализација Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ као јединственог пројекта, што представља максимално заузимање пољопривредног земљишта, повећан ризик већих последица по животну средину у слушају удеса и удесних ситуација.

Варијантно решење III - не усвајање Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, омогућава задржавање постојећег концепта коришћења земљишта, односно коришћење пољопривредног земљишта у функцији примарне пољопривредне производње, без значајних промена у простору.

Варијантно решење I - усвајање и реализације (имплементација) Плана детаљне регулације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, представља механизам управљања простором и животном средином и омогућава:

- поштовање урбанистичких параметара, правила уређења и правила грађења, смерница за план заштите од удеса, обавезних мера заштите простора, заштите здравља становништва, заштите и мониторинга животне средине;
- остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја, без промене намене пољопривредног земљишта, као тешко обновљивог природног ресурса, уз реализацију Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ и коришћење Сунца као обновљивог извора енергије;
- остваривање концепта дугорочног одрживог развоја предметног подручја и могућност коришћења Сунчеве енергије подручја као обновљивог извора енергије, односно максимална искоришћеност инсолације (осунчавање) подручја, као и укупно и дифузно озрачење хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике;
- поштовање општих и посебних смерница и мера заштите животне средине из планова на вишем хијерархијском нивоу и Измене и допуне Плана детаљне регулације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- планску реализацију планираних промена, односно изградњу Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, у складу са условима заштите животне средине, условима заштите културних добара, заштите здравља и традиционалних навика и вредности локалног становништва;
- захтевано инфраструктурно и комунално опремање и уређење подручја Плана;
- реализација заштитних зона, појасева и техничких мера заштите;
- успостављање система контролисаног управљања отпадом од грађења и рушења и осталим категоријама генерисаног отпада;
- управљање простором на еколошки прихватљив и одржив начин;
- успостављање контроле стања животне средине у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Избор **Варијантног решења I** - усвајање и реализације (имплементација) Измене и допуне Плана детаљне регулације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, кроз реализацију соларне фотонапонске електране, представља:

- еколошки прихватљиво решење са аспекта управљања простором, заштитом пољопривредног земљишта као природног ресурса и заштитом животне средине (контрола стања чинилаца животне средине, заштита од нејонизујућег зрачења);
- предлог који је у складу је са еколошким начелима и принципима одрживог развоја.

Предлог Измене и допуне Плана детаљне регулације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ је у сагласности са постављеном еколошком матрицом и омогућава успостављање еколошке контроле у простору планског обухвата.

3.3. Поређење разумних варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења са становишта циља, сврхе, географског обухвата Плана и процењених утицаја на животну средину

Поређење варијантних решења извршено је на основу очекиваних позитивних и потенцијално негативних утицаја које би варијантна решења имала у простору. Ефекти су вредновани са аспекта утицаја на:

- природне вредности-медијуме животне средине (ваздух, , земљиште, подземне воде);
- вегетацију, флору, фауну- укупан биодиверзитет подручја;
- ниво буке и нејонизујућег зрачења;
- створене вредности (демографске карактеристике, привредне активности);
- предеоне и пејзажне карактеристике подручја;

- инфраструктурну и комуналну опремљеност планског подручја;
- просторне и урбанистичке услове и параметре и могућност контролисаног управљања простором.

Еколошки је прихватљиво решење које омогућава:

- примену мера за отклањање, спречавање и компензацију свих значајних утицаја у простору и животној средини;
- рационално коришћење и очување природних ресурса у планској поставци;
- спровођење контроле и мониторинга животне средине;
- поштовање еколошких начела и принципа одрживог развоја.

Табела бр. 4: Приказ вредновања варијантних решења

ВАРИЈАНТНА РЕШЕЊА	Одрживи развој планског подручја	
	Позитивни	Негативни
Варијантно решење I усвајање Плана	Могућност реализације планиране намене, односно изградње соларне фотонапонске електране Представља могућност остваривање концепта дугорочног одрживог и еколошки прихватљивог и контролисаног развоја планског подручја: - без промене намене пољопривредног земљишта, као тешко обновљивог природног ресурса; - могућност коришћења Сунчеве енергије подручја (максимална искоришћеност инсолације подручја и укупног и дифузног озрачења хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике; - представља еколошки прихватљиво решење уз поштовање принципа превенције, еколошке прихватљивости и економске одрживости на пољопривредном земљишту чија се намена не мења; - по престанку рада соларних електрана, уз мере ревитализације, пољопривредно земљиште се враћа у примарну пољопривредну производњу.	Привремени, временски ограничен, губитак коришћења пољопривредног земљишта у функцији примарне пољопривредне производње у пуном обиму и капацитету. Промене предеоних карактеристика подручја у границама Плана (визуелне и предеоне промене у простору).

Варијантно решење II усвајање Плана (реализација Соларне електране као јединственог пројекта) што представља максимално заузимање пољопривредног земљишта, повећан ризик већих последица по животну средину у случају удеса и удесних ситуација)	Могућност реализације планиране намене, односно изградње Соларне електране: - без промене намене пољопривредног земљишта, као тешко обновљивог природног ресурса; - могућност коришћења Сунчеве енергије подручја (максимална искоришћеност инсолације подручја и укупног и дифузног озрачења хоризонталне плоче, у складу са савременим техникама и технологијама из области електро енергетике	Представља: - максимално заузимање пољопривредног земљишта; - повећан ризик већих последица по животну средину у случају удеса и удесних ситуација.
Варијантно решење III - не усвајање Плана	Задржавање постојећег концепта развоја и функционисања планског подручја, односно задржавање пољопривредног земљишта, обрађеног и напуштеног, без могућности значајних промена у простору	Губитак могућности за реализацију пројекта Соларне електране односно коришћење Сунчеве енергије подручја као обновљивог извора енергије

3.4. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине

На основу вишекритеријумске анализе, утврђени су потенцијали и ограничења у границама Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, односно подручју потенцијалних директних и индиректних утицаја од значаја за заштиту природе, животне средине и локалног становништва. Заштита природе, животне средине и поштовање социолошког аспекта, подразумева поштовање свих општих и посебних смерница и мера утврђених условима ималаца јавних овлашћења, захтевима заинтересованих органа и организација и заинтересоване јавности, у складу са законском регулативом. Кроз анализу подручја Плана, односно постојеће и планиране намене, извршена је еколошка валоризација и дефинисана еколошка целина „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“. Дефинисање смерница и мера заштите има за циљ да се:

- постојеће природне и блископриродне карактеристике простора очувају и не наруше;
- планирани пројекат, АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, максимално уклопи у постојећи предео;
- очувају природне карактеристике пољопривредног земљишта (плодност, структура и остале карактеристике).

Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних утицаја, циљ процене утицаја планског документа је и прописивање смерница и мера за спречавање и ублажавање утицаја, односно свођење у прихватљиве границе, дефинисане позитивном законском регулативом, уз очување капацитета и квалитета

животне средине и здравља локалног становништва у границама планског документа и зонама потенцијалних утицаја.

Реализацијом планиране „Соларне електране АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ обезбеђују се услови за експлоатацију Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине и унлажавању климатских промена. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Измене и допуне Плана са аспекта коришћења обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње «АЦТ СОЛАР Д Бабушница». У циљу заштите квалитета животне средине, поштована су начела заштите животне средине:

- начело превенције и предострожности – све активности у границама планског документа, планирају се тако да не изазивају значајне промене у животnoj средини, односно тако да представљају најмањи ризик по природу и животну средину и здравље локалног становништва са ограниченим, привременим утицајима у границама планског документа;
- начело очувања природних вредности простора, посебно квалитета пољопривредног земљишта за његово коришћење у примарне сврхе у постпалнском периоду.

Концепт заштите животне средине у границама Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, засниван је на:

- усклађивању планова даљег одрживог развоја локалне самоуправе;
- обезбеђивање поузданог снабдевања електричном енергијом из обновљивих извора;
- очувању квалитета пољопривредног земљишта за његово коришћење у примарне сврхе у постпалнском периоду;
- очувању квалитета осталих чинилаца животне средине;
- заштиту здравља, безбедности и традиционалних вредности и навика локалног становништва.

Све планиране мере превенције, ублажавања и заштите имају за циљ да, у границама планског подручја, све утицаје на животну и друштвену средину:

- сведу у оквиру и границе прихватљивости, у поступку реализације, за време редовне експлоатације и по престанку рада соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“

Утицаји планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“:

- утицаји на становништво и здравље људи:
 - током реализације, редовног рада и за случај престанка рада, не очекују се утицаји на здравље, безбедност и традиционалне навике локалног становништва, обзиром да је плански обухват на безбедној удаљености, односно ван грађевинског подручја и свих осетљивих рецептора;
- утицаји на геолошку, предеону и биолошку разноврсност, врсте, станишта и њихову функционалну повезаност, подручја и друга природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе:
 - предметно подручје није у заштићеном подручју ни у подручју за који је покренут поступак заштите, не припада еколошкој мрежи, нема заштићених врста већ представља типичне агроекосистеме и пољопривредне површине, тако да током реализације, редовног рада и за случај престанка рада, се не очекују утицаји на геолошку, предеону и биолошку разноврсност, утицај на заштићене врсте и специфична станишта и њихову функционалну повезаност

као и природна добра заштићена посебним прописом којим се уређује заштита природе;

- утицаји на еколошку мрежу, еколошки значајна подручја и еколошке коридоре:
 - предметно подручје не припада еколошкој мрежи, еколошки значајном подручју и није у еколошком коридору, већ представља типичне агроекосистеме и пољопривредне површине, тако да током реализације, редовног рада и за случај престанка рада, се не очекују утицаји на еколошку мрежу, еколошки значајна подручја и еколошке коридоре;
- утицаји на екосистеме и екосистемске услуге:
 - реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, ће имати утицај током реализације и редовног рада, посебно на пољопривредне површине које се интензивно обрађују и у функцији су у примарној пољопривредној производњи због губитка редовних приноса; на осталим површинама које су запуштене и које се не обрађују, извршиће се њихова ревитализација и уклањање инвазивних рудералних врста; пољопривредно земљиште не мења намену и постоји могућност за коришћење у примарној функцији чиме се обезбеђује и екосистемска услуга по престанку рада соларне електране; на планском подручју претежно су заступљени агроекосистеми са рудералним врстама на запуштеним површинама, дуж пута и у зонама међа;
- утицаји на земљиште, вода и ваздух:
 - загађивање земљишта може настати у случају акцидента, пре свега у току изградње соларних електрана, при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима или у случају акцидента; квалитет земљишта може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем нафтних деривата из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем, таложењем загађујућих материја у случају пожара или других већих удеса; поштовањем мера и смерница превенције и заштите земљишта, сви утицаји се могу спречити и минимизирати;
 - квалитет подземних вода може се очекивати у току изградње соларне електране, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту, хазарда на фотонапонским панелима; обавеза носиоца пројекта/извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве земљишта, неопходна је извршити и рекултивацију/ремедијацију земљишта и загађених подземних вода; редовни рад соларне електране неће доводити до генерисања отпадних вода; због просторних карактеристика планског подручја не постоји опасност и угроженост локације од великих вода и поплавних таласа;
 - негативни ефекти на квалитет амбијенталног ваздуха су могући у фази реализације соларне електране и пратећих садржаја и настају пре свега као последица рада ангажоване механизације и средстава рада на локацији; у току редовног рада соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ нема емитера и не представља извор емисија у ваздух; соларне електране производе електричну енергију без сагоревања фосилних горива, што значи да не емитују угљен-диоксид (CO_2) и друге гасове стаклене баште, што утиче на смањење укупних емисија гасова који доприносе глобалном загревању; побољшање квалитета ваздуха, односно смањење сагоревања фосилних горива не само да смањује CO_2 , већ и друге загађиваче, као што су сумпор-диоксид (SO_2) и азотови оксиди (NO_x), који могу имати негативан утицај на здравље људи и екосистеме; у случају пожара као удеса, постоји опасност од привременог, шире просторног утицаја на квалитет амбијенталног ваздуха;

поштовањем мера и смерница превенције и заштите ваздуха у фази реализације и ивођења радова на реализацији соларне електране, сви утицаји на квалитет амбијенталног ваздуха се могу превенирати, спречити и минимизирати;

- утицаји на климу, климатске промене:
 - током реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ и пратећих садржаја, утицај на климу и климатске промене је минималан, узимајући у обзир карактеристике пројекта; редовни рад, односно експлоатација соларне електране има позитиван утицај на климу и климатске промене, због смањења емисија гасова са ефектом стаклене баште, обзиром да соларне електране производе електричну енергију из обновљивог извора без сагоревања фосилних горива, што значи да не емитују угљен-диоксид (CO₂) и друге гасове стаклене баште;
- утицаји на материјална добра, материјално и нематеријално културно наслеђе археолошко и архитектонско културно наслеђе и археолошка налазишта:
 - подручје Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино представља пољопривредно земљиште ван грађевинског подручја и неизграђен простор; археолошки је неистражен простор, па је обавеза носиоца пројекта/извођача радова, да у случају откритија археолошког налаза, обустави радове и благовремено обавести надлежни Завода за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
- изложеност становништва и животне средине великим удесима или природним катастрофама:
 - подручје Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино представља пољопривредно земљиште ван грађевинског подручја, неизграђен и не насељен простор, без реализованих пројеката у претходном периоду; на основу карактеристика постојећег сртања и карактеристика планираног пројекта, не очекују се акциденти, ни велики удеси па ни изложеност локалног становништва потенцијалним утицајима.

На основу вредновања постојећег стања и планираних активности, може се закључити да је за планирану „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино изабран простор, односно подручје Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино са малим утицајима на животну средину и то претежно у фази реализације и извођења радова. Највећи утицаји се могу очекивати за време припремних радова и изградњи планираних пројеката, односно „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, пре свега због привременог утицаја буке, повременог развејавања прашине у екстремним метеоролошким условима и привременог присуства људи и механизације на локацији. Може се такође очекивати да дође до узнемирења дивљих животиња типичних за агроекосистеме, напуштања станишта и појаве миграција на друге мирније локације и слична станишта. Сви наведени утицаји су:

- просторно ограничени на подручје у границама Плана и приступним саобраћајницама;
- временски ограничени, односно престају по завршеним радовима у границама Плана.

3.5. Начин на који су при процени утицаја узети у обзир карактеристике утицаја: вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија (трајање, учесталост, понављање), просторна димензија (локација, географска област, број изложених становника, прекогранична природа утицаја), кумулативна и заједничка природа утицаја

Утицаји Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, анализирају се на релацији: **извори утицаја - утицаји - ефекти и последице**. Извори утицаја на квалитет животне средине могу бити планска решења Плана, у позитивном и негативном смислу. Вредновањем планских решења могуће је извршити вредновање утицаја Плана на животну средину и дати процену ефеката у простору и животној средини.

Од значаја за животну средину су решења која се односе на просторни положај планиране намене простора и планиране инфраструктуре.

Кључни извори позитивних и потенцијално негативних утицаја су планска решења реализацију:

- простора у коме ће бити распоређени соларни панели за соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- инфраструктурно опремање подручја;
- плана управљања отпадом на подручју Плана;
- заштита од удеса и акцидената у границама Плана.

Утицаји на животну средину, генерално, могу бити механички, физички, хемијски, а објекат утицаја су медијуми животне средине преко којих се утицаји преносе или на која се одражавају. У Стратешкој процени утицаја на животну средину анализирају се следећи чиниоци животне средине:

- биодиверзитет планског подручја;
- природне вредности животне средине (ваздух, површинске и подземне воде, земљиште, предеоно-пејзажне вредности),
- карактеристике планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Последице утицаја у простору и животној средини су промене особина, изгледа или функције, а ефекти могу бити позитивни или негативни или стање без промена, што представља карактеристике утицаја. Процена утицаја на животну средину извршена је у односу на карактеристике утицаја које планска решења могу имати на животну средину, у односу на: врсту утицаја, дужину трајања, извор и развој утицаја, реверзибилност, могућност анулирања утицаја, трајност, континуитет, важност (значај) утицаја и степен и карактер потребних интервенција. У односу на време трајања утицаја, дефинисани су: привремени - повремени, дуготрајни ефекти и последице. Ефекти односно последице, сагласно наведеној категоризацији, могу бити:

- у односу на врсту утицаја - позитивни (повољан, врло повољан), негативни (врло негативан, већи, мањи), нулти/без утицаја;
- у односу на време (дужину) трајања - привремени/повремени, дуготрајни/дугорочни;
- у односу на развој утицаја - једноставни, кумулативни, синергетски;
- у односу на извор утицаја - директни, индиректни;
- у односу на реверзибилност - реверзибилни, иреверзибилни;
- у односу на трајност утицаја - дуготрајан, инцидентан;
- у односу на континуитет - континуалан, дисконтинуалан;

- у односу на значај - изразито мали значај, мали значај, средњи значај, врло велики значај.

Поступак оцењивања квалитета животне средине и очекиваних ефеката Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, вршен је на основу вредновања могућих еколошких утицаја (позитивних и негативних). Величина утицаја представља приказ штете или користи од процењеног деловања на квалитет ваздуха, квалитет површинских и подземних вода, земљишта, пејзажне карактеристике просторне целине, природна и културна добра и квалитет животне средине.

Значај утицаја представља размере физичког простора који може бити изложен деловању промена у средини. Утицаји, односно последице, према карактеристикама оцењени су негативним или позитивним предзнаком. Утицаји, односно последице, према величини промена се оцењују бројевима од -3 до +3, где се знак минус односи на негативне, а знак плус на позитивне промене.

Табела бр. 9: Критеријуми за оцењивање величине утицаја (модификована РАДС методологија)

Величина утицаја	Ознака	Значење симбола
критичан, врло негативан	-3	онемогућавање функције у датом простору
већи	-2	у већој мери нарушава стање животне средине
мањи	-1	у мањој мери нарушава животну средину
нема утицаја	0	нема промена у животној средини
позитиван	+1	мање позитивне промене и утицаји у животној средини
повољан	+2	повољне промене и утицаји на квалитет животне средине
врло повољан	+3	промене битно побољшавају квалитет животне средине

Значај утицаја процењен је у односу на просторне размере на којима се може остварити утицај планираних намена и очекиваних активности у простору Плана, али и непосредног и ширег окружења. Критеријуми за оцењивање размера утицаја Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, су:

- локални – локацијски – утицаји на нивоу Плана детаљне регулације;
- градски - утицаји од значаја за подручје општина Бабушница;
- регионални – утицаји од значаја за ширу просторну целину – регион;
- национални – утицаји од значаја за ниво Републике Србије.

Табела бр. 10: Критеријуми за вредновање просторних размера утицаја

Значај утицаја	Ознака	Опис
национални	IV	могући утицаји на нивоу Републике Србије
регионални	III	могући утицаји на ширу просторну целину
Градски/општински	II	могући утицаји на нивоу општине Бабушница
локални (локацијски)	I	могући утицаји на нивоу Плана детаљне регулације

Табела бр. 11: Скала за процену вероватноће утицаја

Вероватноћа %	Ознака	Опис
100	И	утицај врло изванстан
више од 50	В	утицај вероватан
мање од 50	М	утицај могућ
мање од 1	Н	утицај није вероватан

Табела бр. 12: Додатни/допунски критеријуми према времену трајања и типу утицаја

Трајање утицаја	Ознака	Опис
Привремени-Повремени	По/Пр	време трајања утицаја
Дуготрајни - Дугорочни	Дт/Др	

Директни	Ди	тип утицаја
Индиректни	Ид	

На основу свих наведених критеријума, извршено је вредновање значаја идентификованих утицаја за остваривање циљева Стратешке процене утицаја. Процена могућих утицаја на животну средину Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, обухвата:

- вредновање чинилаца животне средине у поступку процене утицаја стратешког карактера (укључујући процену постојећег стања и квалитета животне средине и заступљеног биодиверзитета);
- смернице и мере за превентивно деловање, спречавање и ограничавање негативних и потенцијално негативних утицаја, спречавање просторних конфликта (конфликти планираних намена, функција, садржаја) и увођење еколошке компензације за увећање позитивних ефеката Плана на животну средину;
- начин на који су при процени узете у обзир карактеристике утицаја Плана (вероватноћа, интензитет, сложеност/реверзибилност, временска димензија, локација, просторно-географска област, природна добра, број изложених становника, кумулативна и синергетска природа утицаја).

Циљ еколошког вредновања простора у обухвату планског документа, предмета Стратешке процене утицаја је:

- процена могућих утицаја стратешког карактера у планском обухвату;
- процена могућих процена могућих директних утицаја на ваздух, површинске и подземне воде, земљиште;
- процена могућих утицаја на биодиверзитет;
- процена директних утицаја на визуелне перцепције становништва у границама планског документа и окружења;
- утврђивање општих и специфичних утицаја, дугорочних, директних и индиректних на квалитет живота локалног становништва;
- процена позитивних утицаја у простору и животној средини,
- процена могућих негативних ефеката у животној средини, који постоје или могу настати због карактеристика постојећег стања и планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, постојећих конфликта и ограничења у простору и карактеристике планиране промене.

Стратешка процена Плана са аспекта еколошке прихватљивости и одрживости, представља важан корак у поступку доношења одлуке за усвајање:

- планиране намене, правила грађења и уређења за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- планиране инфраструктурне опремљености;
- начина коришћења и уређења простора;
- дозвољеног степена утицаја на природу, животну и друштвену средину.

Стратешка процена Плана детаљне регулације представља вредновање са аспекта:

- планираних мера превенције на планском нивоу за спречавање, ублажавање и минимизирање потенцијално штетних утицаја на квалитет ваздуха, земљишта, појаву буке у фази реализације, на нарушавање предеоних вредности, неконтролисано генерисање отпада од грађења;
- квалитета живота и традиционалних навика локалног становништва;
- рационалног, еколошког прихватљивог управљања пољопривредним земљиштем у функцији обновљивих извора енергије;
- обавезног предузимања мера за спречавање и отклањање могућих значајних утицаја и негативних последица стратешког карактера у простору и животној средини, мера заштите и мониторинга животне средине.

За потребе процене утицаја, као оквир граничних капацитета животне средине подручја Плана, коришћени су услови и подаци надлежних институција, Нацрт Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, док је постојеће стање дато као процена на основу података мерења и праћења квалитета животне средине и опсервације и евидентирања на терену.

Планска решења вреднована са аспекта процене утицаја

Простор за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“
Инфраструктурна опремљеност
Пољопривредно земљиште

Циљеви Стратешке процене утицаја на животну средину

1. Заштита квалитета ваздуха (смањити емисије загађујућих материја и суспендованих честица)
2. Заштита земљишта
3. Заштита површинских и подземних вода
4. Смањити ниво (интензитет) буке
5. Смањити/ублажити изложеност електромагнетном зрачењу
6. Повећање коришћења обновљивих извора енергије (ОИЕ)
7. Заштита биодиверзитета
8. Максимално ублажити негативан утицај планираних намена на визуелну перцепцију и изглед предела
9. Инфраструктурно опремање планског подручја (у складу са планираном наменом)
10. Успоставити систем управљања отпадом
11. Заштита од удеса
12. Подстицај економског развоја локалне самоуправе Бољи квалитет живота локалног становништва

Табела бр. 15: Вредновање карактеристика значаја утицаја планских решења (процена величине утицаја планских решења на животну средину и процена утицаја просторних размера, вероватноће и дужине трајања утицаја планских решења)

Планско решење	Посебни циљеви Стратешке процене утицаја											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Простор за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“	-1	-1	-1	-1	-1	+3	-1	-1	+2	+2	+1	+3
	М	М	М	М	В	И	М	М	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ/ІІІ
	Пр	Пр/Др	Пр/Др	Пр/Др	Дт/Др	Дт/Др	Пр	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Инфраструктурна опремљеност	-1	-1	-1	-1	-1	+3	0	-1	+2	+2	+1	+3
	М	В	М	М	В	И	Н	В	В	В	В	И
	І	І	І	І	І	І/ІІ	І	І	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ	І/ІІ
	Пр	Пр/Др	Пр/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид
Пољопривредно земљиште	-1	-1	-1	0	0	0	0	+1	+1	+1	+1	+1
	М	М	М	Н	Н	Н	М	В	М	В	В	В
	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І	І
	По/Др	По/Др	По/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др	Дт/Др
	Ди/Ид	Ди	Ди/Ид	Ди/Ид	Ид	Ид	Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид	Ди/Ид

3.6. Приказ методологије и тешкоћа, техничких немогућности или недостатка одређених знања са којима се орган надлежан за припрему Измене и допуне Плана сусрео како би спровео процену разумних варијантних решења

Орган надлежан за припрему Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, односно припрему Нацрта Одлуке о изради предметног Плана није имао никакве тешкоће у погледу вредновања могућих варијантних решења. Повод за израду Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, је обавеза проистекла из смерница за израду планске документације за подручје плана планског документа вишег реда, односно Просторног плана општине Бабушница где је прописана обавеза израде плана детаљне регулације ван грађевинског подручја насеља за подручје коришћења обновљивих извора енергије.

Основни циљ уређења простора у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације је стварање планског основа за изградњу, односно реализацију објеката који користе обновљиви извор енергије – сунчеву енергију и његово несметано функционисање.

У циљу оптималног коришћења енергије Сунца и производње електричне енергије, али и стварање услова за дефинисање јавне намене за потребну саобраћајну инфраструктуру, као и унапређење режима и услова коришћења земљишта, обавезан је плански документ као плански основ за даљу реализацију Пројекта: соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино омогућава:

- стварање планских услова за утврђивање концепције уређења простора;
- дефинисање основне намене површина;
- регулационо и нивелационо решење јавних саобраћајница и комуналне инфраструктуре;
- дефинисање осталих услова за изградњу објеката и уређење простора у границама Плана, у складу са условима и мерама заштите животне средине.

Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино је заснован на студијској, техничкој и другој документацији и важећим стратешким, планским и развојним документима у Републици Србији.

Одлуком о изради Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино дефинисана је оквирна граница, која је тачно утврђена Нацртом Плана, све у складу са избором најприхватљивијег варијантног решења студијске и техничкој документације за изградњу „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

4.0. Предлог мера предвиђених за спречавање и/или смањење процењених негативних утицаја на животну средину

У циљу спречавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, на планском и ширем подучју, Стратешком проценом утицаја на животну средину су дефинисане мере за ограничење негативних и повећање позитивних утицаја на животну средину. Смернице и мере су дефинисане на основу процене постојећег стања природних и створених вредности, капацитета животне средине, планираних садржаја и идентификације могућих извора загађења на подручју обухваћеном Изменом и допуном Планом детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину.

Приликом дефинисања мера заштите животне средине узета је у обзир хијерархијска условљеност Измене и допуне Плана и Стратешке процене утицаја, па су у мере заштите уграђене смернице докумената вишег хијерархијског нивоа које се односе на предметно подручје. У мере су интегрисани услови и мере заштите ималаца јавних овлашћења прибављених за потребе израде Измене и допуне Плана и Стратешке процене утицаја.

Реализацијом планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, обезбеђују се услови за експлоатацију Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивих извора енергије, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Измене и допуне Плана на аспект коришћења и примене обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, може се говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у оквиру и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање животне средине и квалитет живота становништва и свих корисника простора. Смернице и мере за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације.

4.4.1. Заштита ваздуха

На подручју Измене и допуне Плана, заштита ваздуха обухвата мере превенције и контроле емисије загађујућих материја из свих потенцијалних извора загађења (покретних и стационарних), како би се спречио и умањео њихов утицај на квалитет ваздуха и минимизирали потенцијално негативни ефекти на животну средину и здравље људи.

Главни извори утицаја на квалитет ваздуха, у фази реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, су емисије у ваздух из грађевинске и остале механизације, путничих и теретних возила, као и других машина ангажованих за допремање материјала и опреме. Због честе манипулације и кретања возила и машина, очекују се повремено са вероватноћом понављања, емисије прашине у ваздух. Овакви утицаји неће бити значајни, због њиховог интензитета, временске и просторне ограничености, а могуће их је ограничити одговарајућим мерама заштите и добром организацијом градилишта и транспортних рута током реализације и изградње соларних електрана.

Карактеристика соларне електране је да нема емисија у ваздух, а њихов рад ће знатно допринети смањењу коришћења необновљивих извора енергије, пре свега, фосилних горива што доприноси снижавању емисија загађујућих материја у атмосферу, између осталих и „гасова стаклене баште“.

Све смернице и мере заштите ваздуха морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др.закон);*

- Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13);
- Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 111/15 и 83/21);
- Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС”, бр. 5/16).

Смернице и мере заштите ваздуха:

- заштиту ваздуха од загађивања спроводити као интегрални део мониторинга квалитета ваздуха на подручју општине Бабушница;
- у поступку припреме терена и извођења радова ангажовати исправну механизацију, а микролокације планиране соларне електране обезбедити сагласно условима надлежног органа;
- заштита квалитета ваздуха током изградње соларне електране се пре свега односи на спречавање емисије прашине и издувних гасова, те је потребно спречити излагање и исушивање земљишта (односно емисију прашине), када је то могуће;
- вршити редовно орошавање и квашење запрашених површина и транспортних рута у циљу спречавања развејавања и растурања ситних честица;
- потребно је спровести мере за смањење загађивања ваздуха у поступку пројектовања, градње и редовног рада и морају се одржавати и спровести мере тако да се не испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већих од граничних вредности емисије;
- на приступном путу ограничити брзину кретања транспортним и осталим возилима.

4.4.2. Заштита вода

Заштита и унапређење квалитета површинских и подземних вода заснована је на мерама и активностима којима се њихов квалитет штити и унапређује преко мера забране, превенције, обавезујућих мера заштите, контроле и мониторинга, у циљу очувања квалитета живота, живог света, постизања стандарда квалитета животне средине, смањења загађења, спречавања даљег погоршања стања вода и обезбеђење нешкодљивог и несметаног коришћења вода за различите намене.

Квалитет површинских и подземних вода може бити угрожен највише у току изградње соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, пре свега у случају ванредног, удесног, односно хаваријског изливања горива, уља и расхладне течности (антифриза) из грађевинских машина, теретних и путничких возила на градилишту и у транспорту. Обавеза Носиоца Пројекта, односно извођача радова је да одмах, без одлагања, изврши санацију терена, а у случају продора штетних материја у дубље слојеве подземља, неопходна је извршити и ремедијацију земљишта и загађених подземних вода.

У циљу спречавања, ограничења и компензације негативних утицаја Измене и допуне Плана на подземне воде, неопходно је спроводити строге мера заштите приликом планирања и реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Све смернице и мере заштите вода морају се спроводити у складу са:

- Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18);
- Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 67/11, 48/12 и 1/16);
- Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 24/14);
- Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС”, бр. 50/12);

- *Правилником о опасним материјама у водама („Сл. гласник СРС”, бр. 31/82);*
- *Правилником о параметрима еколошког и хемијског статуса површинских вода и параметрима хемијског и квантитативног статуса подземних вода („Сл. гласник РС”, бр. 74/11).*

Смернице и мере за заштиту вода:

- све активности на планском подручју: радови на истраживању, уређењу, земљани и остали радови, изградња, експлоатација, одржавање и остале активности на планском подручју, морају се спроводити искључиво према условима и мерама које обезбеђују заштиту вода;
- забрањено је испуштање, просипање и изливање свих потенцијалних отпадних вода, опасних и штетних материја;
- у циљу превенције, спречавања и ублажавања настанка и утицаја отпадних вода током извођења радова и изградње, потребно је обезбедити контролисано прикупљање површинских отицаја са површина на којима се изводе радови преко привремено изграђених одводних канала и таложница, ради спречавања директног упуштања у природни реципијент (околно земљиште), посебно током периода са падавинама;
- у зонама радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање допуна горива ангазоване механизације и машина; У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда;
- приликом реализације-соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, градилишта обезбедити тако да се искључи могућност хаварија и удесних ситуација на механизацији, уређајима и пратећим садржајима;
- у случају хаваријског изливања, просипања опасних и штетних материја, обавезан је одговор на удес, односно хитна санација угрожене локације;
- управљање фекалним отпадним водама на градилиштима мора бити организовано као привремено санитарно решење преко мобилног тоалета, као самосталне санитарно-хигијенске јединице, без потребе прикључивања на водоводну и канализациону мрежу; Број самосталних санитарно-хигијенске јединица (мобилних тоалета) мора бити усаглашен са бројем ангажованих радника на градилишту;
- одржавање (редовно чишћење, прање и дезинфекција тоалета еколошким биоразградивим дезифицијенсима) мора бити поверено надлежном комуналном предузећу или оператеру који управља мобилним тоалетима.

4.4.3. Заштита земљишта

Заштита земљишта од деградације и загађивања обавезна је приликом извођења припремних радова и изградње соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Загађивање земљишта може настати, пре свега у току изградње соларне електране или при ремонту или другим интервенцијама на соларним панелима. Квалитет земљишта у границама Измене и допуне Плана али и пољопривредног земљишта непосредног окружења, може бити нарушен хазардним, неконтролисаним изливањем горива, уља и антифриза из грађевинских машина, осталих возила и коришћене опреме, развејавањем прашкастих материја и прашине као и таложењем загађујућих материја, продуката сагоревања из мотора са унутрашњим сагоревањем.

Опште мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта (систем заштите земљишног простора) и његово одрживо коришћење, које се остварује применом мера системског праћења квалитета земљишта:

- праћење индикатора за оцену ризика од деградације земљишта;
- спровођење ремедијационих програма за отклањање последица деградације земљишног простора, било да се они дешавају природно или да су узроковани антропогеним активностима.

Мере заштите земљишта обухватају систем праћења квалитета земљишта и његово одрживо коришћење које се спроводи кроз:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све делатности за које се очекује да ће знатно оштетити функције земљишта;
- обавезно управљање отпадом у складу са Законом о управљању отпадом и подзаконским актима;
- обавезно управљање отпадним водама на планском подручју.

Све смернице и мере заштите земљишта морају се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/15);*
- *Законом о пољопривредном земљишту („Сл. гласник РС“, бр. 62/06, 65/08 - др. закон, 41/09, 112/15, 80/17 и 95/18 - др. закон);*
- *Уредбом о систематском праћењу стања и квалитета земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 88/20);*
- *Правилником о дозвољеним количинама опасних и штетних материја у земљишту и води за наводњавање и методама њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 23/94).*

Смернице и мере заштите земљишта:

- обавезно планирање и спровођење превентивних мера заштите приликом коришћења земљишта за све радове и активности при реализацији соларне електране, а за које се очекује или се може очекивати да ће знатно оштетити функције земљишта;
- планирани радови на реализацији соларне електране се морају спровести у складу са прописаним урбанистичким параметрима у планском документу;
- обавезна је санација и рекултивација деградираних локација, односно уклањање неуређених одлагалишта отпада (дивљих депонија), уколико их има у границама планског документа, као и насталих деградираних површина током извођења радова;
- обавеза извођача радова је да педолошки вредан површински, хумусни слој земљишта посебно одложи, заштити од атмосферских утицаја и употреби за завршну прекривку ископа, односно за санацију и ревитализацију деградираних површина;
- земљиште око соларних панела и на траси каблова санирати по завршетку радова и вратити првобитној намени, у складу са Планом управљања отпадом од грађења;
- на градилиштима није дозвољена поправка нити било каква сервисирања механизације и возила, како би се спречило евентуално цурење или просипање уља и мазива у зони извођења радова;
- уколико током грађевинских радова на постављању соларних панела дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, инвеститор/носилац пројекта, односно извођач радова је дужан да одмах, без одлагања, изврши санацију терена; санацију (по потреби и ремедијацију) загађеног земљишта може да обавља само овлашћена организација или лабораторија; Управљање са насталим опасним отпадом мора бити поверено оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- по завршетку земљаних и осталих грађевинских радова, извршити нивелацију земљишта и прикупити и уклонити сав комунални, грађевински, инертни и амбалажни отпад, у складу са условима надлежног комуналног предузећа; у случају појаве опасног отпада извођач радова је дужан да исти преда оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- прописан начин управљања опасним отпадом и отпадним уљима обезбеђује спречавање утицаја на земљиште, површинске и подземне воде; истих процедура, оператер се мора придржавати и при редовном, односно ванредом ремонту соларних панела, када могу настати различите категорије и количине отпада

(металних делова, каблова, пластике, зауљеног отпада и крпа, амбалажног отпада) који се предаје оператеру који поседује дозволу за управљање отпадом, уз документ о кретању отпада;

- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да дефинише сва радна упутства за адекватно руковање опасним материјама; опасан отпад (отпадна уља) складиштити у непропусним, херметички затвореним посудама у складу са Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21), а потом их предати овлашћеном Оператеру на даљи третман;
- у циљу контроле животне средине и заштите земљишта од загађивања, у границама ПДР-а, при имплементацији и реализацији планиране соларне електране, пратећих садржаја и инфраструктуре, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину.

Заштита од земљотреса

- на основу досадашње сеизмичке активности и доступних карте сеизмичких хазарда објављених од стране Републичког сеизмолошког завода (РЗС), територија општине Бабушница у целини припада зони 7-8° MCS за повратни период од 475 година, као и подручје за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, што означава условну повољност са аспекта сеизмичности, обзиром да се општина Бабушница налази у зони са умереним условно повољним степеном угрожености земљотресом, са средњом вероватноћом појаве.
- заштиту од земљотреса спроводити кроз примену важећих сеизмичких прописа за изградњу нових објеката и трасирање главних коридора инфраструктуре дуж саобраћајница и зелених површина на одговарајућем растојању од објеката.

4.4.4. Заштита и унапређење природе, природних добара и предела

Према Решењу Завода за заштиту природе Србије 03 бр. 021-2386/2 од 13.08.2024. године, у обухвату Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије, одређених у складу са Уредбом о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/10).

Предметни План је у просторном обухвату приоритетног станишта за заштиту према Правилнику о критеријумима за издвајање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта и о мерам заштите за њихово чување („Сл. гласник РС“, бр. 35/10).

Мере заштите природе ће се спроводити у складу са:

- *Законом о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 71/21);*
- *Законом о шумама („Сл. гласник РС“, бр. 30/10, 93/12, 89/15 и 95/18-др.закон);*
- *Уредба о режимима заштите („Сл. гласник РС“, бр. 31/12);*
- *Уредбом о еколошкој мрежи („Сл. гласник РС“, бр. 102/10).*

Смернице и мере за заштиту природе:

- планиране намене површина и урбанистички параметри су усклађене са наменама и параметрима планова вишег реда, односно Просторним планом општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 13/12 и 3/24);
- Чланом 5. Уредбе о условима, начину и поступку за давање пољопривредног земљишта у државној својини на коришћење у непољопривредне сврхе: предмет

коришћења може бити необрадиво државно пољопривредно земљиште (пашњаци, рибњаци, тршњаци и мочваре), односно обрадиво државно пољопривредно земљиште (њиве, ливаде, вртови, воћњаци и виногради) шесте, седме и осме катастарске класе („Службени гласник РС”, бр. 99/2022);

- потребна истраживања биодиверзитета за потребе Експертизе природних вредности подручја соларне електране, односно процене утицаја Пројекта на биодиверзитет, спровести у трајању од најмање једне календарске године, како би се обухватили сви сезонски аспекти биодиверзитета, а у циљу идентификације, картирања и процене ризика од негативног утицаја соларне електране на типове станишта и станишта заштићених врста на подручју Измене и допуне Плана;
- функционалним планирањем намена површина и активним мерама заштите очувати постојеће природне и полуприродне целине у просторном обухвату Измене и допуне Плана, односно у што већој мери очувати ливаде и међе као остатке природне и полуприродне вегетације које чине станишта и коридоре за дивље врсте;
- приликом припреме терена и изградње соларне електране забранити равнање терена и преоравање предметног подручја, сем на местима на којима резултати експертизе природних вредности укажу да таква активност није у супротности за циљевима очувања истих;
- утврдити инжењерско геоморфолошке и хидрогеолошке услове за изградњу објекта;
- планирати инфраструктурно опремање по високим еколошким стандардима, у складу са планираним грађевинским капацитетима;
- обезбедити заштиту и коришћење вода интегралним управљањем водама, спровођењем мера за очување површинских и подземних вода, њихових резерви, квалитета и количина, као и поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у крајњи реципијент у складу са Законом о водама („Службени гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18 и 95/18 - др. закон);
- континуирано праћење стања животне средине (мониторинг квалитета ваздуха, водених токова, земљишта и нивоа буке) сходно Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/2009, 36/2009 - др. закон, 72/2009 - др. закон и 43/2011 - одлука УС) и Уредби о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање („Службени гласник РС”, бр. 50/2012):
 - Пројекат: соларна електрана нема емитере и не представља извор емисије у ваздух, па за предметни Пројекат у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ нема захтева за вршење мониторинга квалитета ваздуха;
 - у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ нема водотокова ни водених површина, па за предметни Пројекат нема захтева за вршење мониторинга водених токова;
 - Пројекат: соларна електрана у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ не представља извор загађивања земљишта и подземних вода и нема захтева за вршење мониторинга квалитета земљишта у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
 - Пројекат: соларна електрана не представља извор емисије буке па за предметни Пројекат у границама Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ нема захтева за вршење мониторинга буке;
- планирати да се сви радови врше ван вегетативног и репродуктивног периода биљака и животиња које експертиза издвоји као организме високе осетљивости;
- планирати смањење заузетости парцела, уз повећање размака између носача соларних панела како би се спречило засенчење, а коначан избор локација носача које треба ускладити са просторним ограничењима која буду проистекла из истраживања вегетације, флоре и фауне;

- неопходно предвидети да се на предметној локацији обезбеди пашарење и кошење као мера очувања приоритетних типова станишта на локацији, односно спречи зарастање ливада и пашњака и нестанак аутохтоне зелјасте вегетације. Такође, планирати издизање соларних панела на носаче минималне висине која омогућава пролазак ситне и крупне стоке;
- планирати да у току извођења радова на изградњи и монтажи соларне електране ниво буке и вибрација не сме прећи граничне вредности за радну средину сагласно чл. 10. и 16. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС”, бр. 96/21);
- обавезно је за озелењавање, а за санацију површина које су деградиране предметном изградњом потребно користити искључиво аутохтоне лишћарске и травнате врсте;
- забрањено уношења и коришћења инвазивних биљних врста за потребе озелењавања. Инвазивне (агресивне, алохтоне) врсте у Србији су: *Acer negundo* (јасенолисни јавор или негундовац), *Amorpha fruticosa* (багремац), *Robinia pseudoacacia* (багрем), *Ailanthus altissima* (кисело дрво), *Fraxinus americana* (амерички јасен), *Fraxinus pennsylvanica* (пенсилвански јасен), *Celtis occidentalis* (амерички копривић), *Ulmus pumila* (ситнолисни или сибирски брест), *Prunus radus* (сремза), *Prunus serotina* (касна сремза) и друге;
- обавеза је да уколико дође до акцидентног загађења земљишта, површинских и подземних вода, обуставе радови и обавесте надлежне институције и предузећа овлашћена за санирање;
- максимално коришћење постојеће мреже саобраћајница уз избегавање изградње нових путева за привремено коришћење, како би се спречила фрагментација простора и природних и полуприродних станишта;
- забрањено је третирање предметних парцела хемијским препаратима за сузбијање раста биљака и убијање инсеката обзиром да су предметне парцеле природне ливаде и пашњаци;
- планирати минимално осветљење пратећих објеката при чему извор светлости мора бити усмерен ка тлу, у циљу заштите фауне птица и слепих мишева;
- обавезно је уземљење и изоловање свих електричних инсталација како би се спречило страдање јединки дивљих врста животиња;
- обавезно да се хумусни слој који се уклања приликом ископавања ровова за полагање каблова одвоји и сачува, како би се након изведених радова искористио за санирање и озелењавање терена. Затрпавање ровова након полагања каблова вршити земљом из откопа, при чему за први слој који се ставља изнад постељице треба користити ситнозрнасту земљу;
- обавеза Инвеститора/Носиоца Пројекта, када се панели исцрпе или оштете, отпад од соларних ћелија (нерециклабилан и токсичан) буде адекватно депонован на место које ће одредити надлежна служба и које мора бити ван обухвата Пројекта, а у циљу очувања биодиверзитета и заштите животне средине (члан 29. Закона о заштити животне средине);
- обавеза Инвеститора/Носиоца Пројекта у случају напуштања предметне локације, односно престанка рада соларног постројења, да што је пре могуће евакуише инсталирану опрему, уклони све објекте и у целини санира локацију и доведе је у стање блиско првобитном;
- обавеза Инвеститора/Носиоца Пројекта да уколико се приликом извођења радова наиђе на геолошко палеонтолошке или минералошко петролошке објекте, за које се претпоставља да имају својство природног добра, сагласно чл. 99. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 исправка, 14/16, 95/18 други закон и 71/21), извођач радова је дужан да обавести Министарство заштите животне средине, односно предузме све мере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица;
- приликом издавање локацијских услова за изградњу предметне соларне електране неопходно је обратити се посебним захтевом за прописивање услова заштите природе у складу са Законом о заштити природе.

4.4.5. Заштита културних добара

Према Акту о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, бр. 1111/2-02 28.06.2024. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документација:

- није извршена системска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала.

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје:

- утврђена непокретна културна добра;
- евидентирана добра која уживају претходну заштиту;
- евидентирани ратни материјали.

На основу наведеног, није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Измене и допуне Плана.

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Измене и допуне Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова.

Мере заштите културних добара ће се спроводити у складу са:

- Законом о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 71/94, 52/11, 99/11-др. закон, 6/20-др. закон, 35/21-др. закон, 129/21-др. закон и 76/23-др. закон);

Смернице и мере заштите културних добара:

II Мере заштите непокретног културног наслеђа у поступку усвајања планске документације:

- није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
- Измене и допуне Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а који обухвата:
 - археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње;
 - обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш;
- ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да преузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у ком је откривен;
- у случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна археолошка истраживања, заштиту, чување, публикавање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;
- археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологиј примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања;
- након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави све нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се

дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања;

III Смернице за примену и спровођење услова и мера заштите:

- конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
- услове и мере заштите треба оперативно користити и применити у процесу обраде плана;
- услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезн о чине и саставни део документационе основе плана.

4.4.6. Бука и вибрације

У границама Измене и допуне Плана, бука се може јавити у току изградње соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и пратеће инфраструктуре, као последица рада грађевинских машина и остале механизације.

Током изградње планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино у инфраструктурном комплексу за обновљиве изворе енергије, доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременим појавом импулсне буке од грађевинских машина и теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења.

Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

Заштита од буке на подручју Измене и допуне Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 96/21);*
- *Уредбом о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 75/10);*
- *Правилником о дозвољеном нивоу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 72/10);*
- *Правилником о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке у животној средини („Сл. гласник РС”, бр. 139/22).*

Смернице и мере заштите од буке и вибрација

- у циљу смањења утицаја буке у току извођења грађевинских радова и активности на локацијама градилишта, приступне путеве за грађевинску механизацију одредити на начин да се избегну зоне са осетљивим рецепторима;
- дефинисати радно време градилишта за редовне грађевинске активности; радове који директно утичу на емисију буке у животној средини обављати током дана, у дефинисаном радном времену;
- планирати радове на начин да потреба за радовима ван дефинисаног радног времена буде сведена на минимум;
- у току извођења грађевинских радова, користити редовно одржавану опрему и механизацију која не генерише повишени ниво буке;
- омогућити исправан рад опреме и уређаја, спровођењем превентивног одржавања у складу са препорукама произвођача, и на тај начин обезбедити да ниво буке буде у складу са пројектованим вредностима.

4.4.7. Нејонизујуће зрачење

За рад соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, биће постављени соларни панели који користе Сунчеву енергију подручја, као обновљив извор енергије, за добијање електричне енергије.

У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења, у односу на ниво пре изградње истих. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протикања струје). Ради се о електромагнетном пољу, фреквенције 50 Hz. Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница Плана). Електромагнетско поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Заштита од нејонизујућих зрачења обухвата услове и мере заштите здравља људи и животне средине од штетног дејства нејонизујућих зрачења, односно електромагнетног зрачења, услове коришћења извора нејонизујућих зрачења и представљају обавезне мере и услове при планирању, коришћењу и уређењу простора. Заштита од нејонизујућег зрачења спроводиће се у складу са одредбама:

- *Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09),*
- *Правилника о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09),*
- *Правилника о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09).*

Смернице и мере заштите од нејонизујућег зрачења:

- при изградњи и коришћењу извора нејонизујућег зрачења придржавати се одредби Закона о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилника о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09);
- обавезна је контрола степена излагања нејонизујућем зрачењу у животној средини и контрола спроведених мера заштите од нејонизујућих зрачења;
- обавезно је систематско испитивање и праћење нивоа нејонизујућих зрачења у животној средини;
- обавезно је вођење евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса;
- обавезно је означавање извора нејонизујућих зрачења од посебног интереса и зоне опасног зрачења;
- обавезно је информисање становништва о мерама заштите и обавештавање о степену изложености нејонизујућим зрачењима у животној средини;
- у циљу контроле животне средине, контроле и заштите здравља становништва од извора нејонизујућег зрачења, прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине и здравља становништва, за реализацију објеката/уређаја извора нејонизујућег зрачења, потребно је покретање поступка процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине и доношење одлуке о изради/не изради Студије о процени утицаја на животну средину за планиране пројекте потенцијалне изворе нејонизујућег зрачења у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна роена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

4.4.8. Управљање отпадом

Мере управљања отпадом дефинисане су у складу са смерницама докумената вишег реда као и на основу процењене количине и карактера отпада који ће настајати на подручју Измене и допуне Плана. Концепт управљања отпадом на подручју Измене и допуне Плана мора бити заснован на укључивање у систем Локалног плана управљања отпадом општине Бабушница, као и на примени свих неопходних организационих и

техничких мера којима би се спречили потенцијални негативни утицаји на квалитет животне средине.

Управљање отпадом на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, мора бити део интегралног управљања отпадом на локалном и регионалном нивоу и спроводиће се у складу са:

- *Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16 и 95/18-др. закон и 35/23);*
- *Законом о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС”, бр. 36/09 и 95/18-др. закон);*
- *Уредба о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС”, бр. 93/23 и 94/23 – исправка);*
- *Уредбом о одлагању отпада на депоније („Сл. гласник РС”, бр. 92/10);*
- *Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);*
- *Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21);*
- *Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 17/17);*
- *Правилником о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС”, бр. 7/20 и 77/21);*
- *Правилником о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС”, бр. 98/10).*

У складу са планираним садржајима и активностим, на планском подручју се може очекивати настајање следећих врста и категорија отпада:

- отпад од грађења;
- комунални отпад у фази реализације соларне електране од присуства извођача радова;
- опасан отпад у удесним ситуацијама.

Смернице и мере управљања отпадом:

- произвођач отпада, односно инвеститор/извођач радова је у обавези да, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом, у току извођења радова на изградњи соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, предвиди и обезбеди:
 - одговарајући начин управљања/поступања са насталим отпадом у складу са законом и прописима донетим на основу закона којима се утврђује поступање са секундарним сировинама, опасним отпадом, посебним токовима отпада;
 - грађевински и остали отпадни материјал, који настане у току извођења радова, сакупи, разврста и привремено складишти у складу са извршеном класификацијом на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта;
 - спроведе поступке за смањење количине отпада за одлагање (посебни услови складиштења отпада – за бр. 17 према Каталогу отпада је спречавање мешања различитих врста отпада, расипања и мешања са водом) и примену начела хијерархије управљања отпадом (превенција и смањење, припрема за поновну употребу, рециклажа и остале операције поновног искоришћења, одлагање отпада), односно одваја отпад чије се искоришћење може вршити у оквиру градилишта или у постројењима за управљање отпадом; приликом складиштења насталог отпада применити мере заштите од пожара;
 - извештај о испитивању насталог неопасног и опасног отпада којим се на градилишту управља, у складу са Законом о управљању отпадом и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада (Сл. гласник РС, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24);

- води евиденцију о врсти, класификацији и количини отпада од грађења који настаје на градилишту; издвајању, поступању и предаји отпада од грађења (неопасног, интерног, опасног отпада, посебних токова отпада);
- преузимање и даље управљање отпадом који се уклања, обавља искључиво преко лица које има дозволу да врши његово сакупљање и/или транспорт до одређеног одредишта, односно до постројења које има дозволу за управљање овом врстом отпада (третман, односно складиштење, поновно искоришћење, одлагање);
- попуњавање докумената о кретању отпада за сваку предају отпада правном лицу, у складу са Правилником о обрасцу Документа о кретању отпада и упутству за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 114/13) и Правилником о обрасцу Документа о кретању опасног отпада, обрасцу претходног обавештења, начину његовог достављања и упутству за њихово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 17/17); комплетно попуњен Документ о кретању неопасног отпада чува најмање две године, а трајно чува Документ о кретању опасног отпада, у складу са законом;
- инвеститор/носилац пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18), Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 - исправка), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21), Правилник о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС“, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24), Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр. 7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“, бр. 98/10);
- у случају кvara, оштећења соларних панела или замене истих, на локацији није дозвољено складиштење; обавеза инвеститора/носиоца пројекта је да са локације уклони настали отпад у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), тиме што ће да врати произвођачу соларних панела или да преда оператеру који поседује дозволу за управљање овом врстом отпада уз документ о кретању отпада;
- инвеститор/носилац пројекта/извођач радова је у обавези да у складу са Уредбом о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења („Сл. гласник РС“, бр. 93/23 и 94/23 – исправка) и Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23), у поступку исходавања грађевинске дозволе добије сагласност на План управљања отпадом од грађења и рушења;
- поступање и управљање неопасним отпадом вршиће се преко оператера који поседује дозволу за управљање неопасним отпадом, у складу са законском регулативом;
- за управљање комуналним отпадом који настаје у обухвату Измене и допуне Плана у току реализације планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, пратећих садржаја и припадајуће инфраструктуре, обезбедити адекватне судове за прикупљање отпада, потребан простор, услове за приступ возилу комуналног предузећа, у складу са условима надлежног Јавног комуналног предузећа;
- опасан отпад, машинска, хидраулична - отпадна уља која могу настати на локацији повремено, приликом одржавања опреме, сакупљати одвојено у непропусне судове са затварачем који их херметички затвара, а са тако насталим отпадом поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС“, бр. 92/10 и 77/21), до предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом;
- забрањено је одлагање, депоновање свих врста отпада ван простора опредељених за ту намену на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације;

- на планском подручју није дозвољена прерада, рециклажа ни складиштење отпадних материја, нити спаљивање било каквих отпадних материја.

4.4.9. Мере заштите од удеса и удесних ситуација

На планском подручју постоји вероватноћа појаве удесних ситуација. У свим фазама имплементације Измене и допуне Плана обавезне су мере превенције, спречавања, отклањања узрока, контроле и заштите од удеса и удесних ситуација, у циљу заштите живота и здравља и људи и животне средине.

Акциденти и удесне ситуације нису честе појаве за комплексе соларних електрана и најчешће су последица техничких неисправности, организационо-технолошких пропуста или екстремних метеоролошких услова.

Потенцијалне удесне ситуације са вероватноћом јављања су:

- у случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела);
- пожар;
- природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град).

У случају просипања или случајног процуривања нафтних деривата и осталих флуида из ангазоване грађевинске и друге механизације током реализације, односно приликом довожења соларних панела на локацију и изливања уља током редовног рада (ремонт или редовно одржавање соларних панела), је акцидент је мале вероватноће. Уколико дође до просипања нафтних деривата и уља потребно је санирати земљиште, односно посути место песком, зеолитом или другим сорбентом. Поступање са тако насталим отпадом ускладити са одредбама Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21).

Као последица постојања напона унутар елемената соларних електрана, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара, у простору соларне електране се као укупно пожарно оптерећење у односу на количину и врсту горивих материја оно може усвојити као 419 MJ/m^2 , класа опасности III – као за електро уређаје и постројења, што је у складу са СРПС У.Ј1.030 ниско специфично пожарно оптерећење, $P_i < 1 \text{ GJ/m}^2$. Обзиром на процес рада, елементе конструкције и материја које се по било ком основу могу срести у овом објекту, у складу са СРПС ЕН 2:2011 на оваквим објектима су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном.

Из свега напред наведеног се може закључити да су пожари на ФН панелима идентични пожарима чврстих горивих материја, а да је главна опасност у случају пожара садржана у чињеници да панел може да настави да производи опасни напон чак иако су инвертори искључени и ако су систем и инсталације делимично или потпуно уништени.

ФН панели се на подконструкције постављају у складу са подацима о сунчевом зрачењу на конкретној локацији, а угао постављања је изабран на основу статичког прорачуна потконструкције и климатских услова за локацију.

Обзиром на елементе конструкције, процес рада и материја које се по било ком основу могу срести у оваквим комплексима, углавном су могући пожари у класи „А“, пожари који обухватају чврсте материје, органске природе, при чијем горењу се нормално формира жар, као и пожари уз присуство електро инсталација и уређаја под напоном те стим у вези као мобилну опрему треба планирати и одговарајуће апарате за гашење почетних пожара.

Природне катастрофе (земљотреси, гром, екстремни град) могу представљати потенцијални акцидент. Предметна локација се налази у зони сеизмичког интензитета од 7-8° по скали MCS за повратни период од 475 година, те се може закључити да терен у границама Измене и допуне Плана, није подложен изразито разорним земљотресима. Заштита од земљотреса се спроводи кроз примену важећих сеизмичких прописа за реализацију планиране намене односно изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Соларне електране спадају у категорију објеката који, као последицу директног удара грома, могу имати оштећења на месту удара или на путу струја атмосферског пражњења. С тим у вези се у складу са ПТН за заштиту објеката од атмосферског пражњења и захтева у складу са стандардом СРПС ЕН 62305-1:2013 – Заштита од атмосферског пражњења – Део 1: Општи принципи (раније СРПС ИЕЦ 1024-1), као за електроенергетска постројења, без прорачуна примењује I ниво заштите.

Потенцијални акцидент је и екстремни град, који може да изазове оштећења на соларним панелима. Редовном контролом и сервисирањем соларних панела, неће доћи до загађења животне средине.

Заштита од удеса и удесних ситуација на подручју Измене и допуне Плана спроводиће се у складу са:

- *Законом о заштити од пожара („Сл. Гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18 (др. закон));*
- *Законом о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама („Сл. гласник РС”, бр. 87/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, бр. 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређене платое за ватрогасна возила у близини објеката повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона („Сл.лист СФРЈ”, бр. 53/88 (испр.), 54/88 и 28/95);*
- *Правилником о техничким нормативима за инсталације хидрантске мреже за гашење пожара („Сл. гласник РС”, 3/18);*
- *Правилником о техничким нормативима за стабилне инсталације за дојаву пожара („Сл.лист СРЈ”, бр. 87/1993);*
- *Правилником о техничким нормативима за заштиту објеката од атмосферског пражњења („Сл. лист СРЈ”, бр.11/96).*

Мере заштите животне средине и одговор на удес:

- ангажовати исправну механизацију при извођењу радова у планском обухвату;
- обавеза Носиоца Пројекта је да изради Измене и допуне План поступања у удесним ситуацијама који треба да садржи:
 - шему одговора на удес,
 - програм обуке и тренинга,
 - програм контроле,
 - остала упутства и обавештења;
- за спровођење Измене и допуне Плана поступања у удесним ситуацијама потребно је ангажовање свих радника који су задужени за управљање радом соларних електрана и локалне надлежне ватрогасне јединице;
- у случају просипања, процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја, потребно је одмах приступити санацији терена на локацији, а отпад настао санацијом паковати у непропусне посуде са поклопцем и поступати према одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-др. закон и 35/23); тако настали отпад се предаје овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом на даљи третман, уз обавезну евиденцију и Документ о кретању опасног отпада; применом

превентивних мера заштите, ризик од потенцијалног просипања или процуривања нафте, нафтних деривата, уља и осталих хазардних материја и потенцијална контаминација земљишта се своди на малу вероватноћу појаве таквог догађаја;

- обезбедити контролисано складиштење свих потенцијално загађујућих материја (гориво, уља) у за то наменски опремљеним просторима, опремљеним прихватима за случај изливања;
- у случају акцидентног загађења земљишта (просипање горива, цурење уља) Носилац Пројекта је у обавези да изврши хитну ремедијацију загађене локације и мора предузети све неопходне мере за заустављање ширења загађења и даље деградације животне средине; контаминирано земљиште мора бити уклоњено и одложено у складу са прописима о управљању опасним отпадом;
- гашење пожара на објектима са ФН панелима се у тактичком сагледавању опасности на интервенцији много не разликује од гашења класичних пожара на објектима. Применити процедуру за гашење пожара на објекту са захватима гашења на отвореном простору и процедуру за гашење у срединама где се очекује присуство електричног напона. У суштини треба водити рачуна о неколико важних чињеница пре отпочињања гашења пожара на ФН панелима, као што су:
 - треба узети у обзир доба дана када се интервенција дешава, јер преко дана када су ФН панели изложени сунцу они производе струју и стварају опасан једносмерни напон присутан у панелима, проводницима, инверторима и осталој пратећој инсталацији до прикључка на ЕД мрежу;
 - обзиром да приликом излагања сунцу ФН панели производе струју, а не могу бити искључени, интервенција усред летњег дана је опаснија него интервенција ноћу;
 - пре интервенције проверити да ли је на прикључном ормару или у ТС искључена градска мрежа, а потом искључити и склопку на инвертору, чиме се елиминише присуство наизменичног напона из ЕД мреже и оптерећење ФН склопа;
 - са циљем да се инвертор у потпуности одвоји од ФН панела треба одвојити и све ДЦ конекторе са ФН панела, чиме се битно смањује напон јер присутан практично само напон једног ФН панела;
 - поред свих напред предузетих радњи пожар гасити у условима да је ФН панел под напоном, са посебном пажњом на гашење у близини оштећених проводника и панела, јер постоји могућност да они и даље производе повишени напон и опасности од директних и индиректних додира са њима;
 - екстремне температуре као последица пожара могу оштетити конструкцију и подконструкцију ФН панела што може довести до урушавања ових конструкција, тако да треба водити рачуна и о томе да се избегне кретање кроз зону где су ФН панели монтирани;
 - повишена температура може изазвати палење појединих компоненти панела, пре свега алуминијума, који сагоревају на температурама преко 1375°C, када деловање водом може условити термичку дисоцијацију воде, која се манифестује експлозијом водоника који се издваја из воде, што узрокује експлозију целог панела;
 - прилазити објекту увек са стране где не прети рушење конструкције и где нема усмереног деловања крхотина панела које би настале услед експлозије;
 - пожари на ФН панелима не шире великом брзином, те да је гашење овх пожара могуће и апаратима за почетно гашење пожара, пре свега апаратима за гашење уз присуство електричног напона (суви прах, CO₂, хемијска средства);
 - користити распршену воду са опреме за високи притисак и водену маглу, а код употребе класичних метода гашења водом водити рачуна да притисак на млазници није нижи од 5 бара и да сте од панела у пожару удаљени најмање 4 m;
- потребно је да планиране соларне електране буду опремљене громобранском заштитом и уземљењем;

- обавеза носиоца пројеката/оператера је да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и подзаконским актима;
- примену мера заштите и превенцију и отклањање последица у случају удесних ситуација у току извођења радова (опрема за гашење пожара, апсорбенти за сакупљање изливених и просутих материја);
- према одредбама Закона о заштити од пожара („Сл. гласник РС”, бр. 111/09, 20/15 и 87/18, 87/18-др. закон), и прописаним условима надлежног одељења противпожарне полиције, прибавити сагласност противпожарне полиције на техничку документацију, извести и спроводити прописане мере противпожарне заштите;
- приступне путеве и пролазе планирати за ватрогасна возила до објекта, са ширином путева који омогућава приступ ватрогасног возила до сваког објекта а према чл. 4, 6 и 7 Правилника о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платое у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ”, бр. 8/95);
- објекти морају бити изведени у складу са Правилником о техничким нормативима за заштиту електроенергетских постројења и уређаја од пожара („Сл. лист СФР”, бр. 74/90) и Правилником о техничким нормативима за погон и одржавање електроенергетских постројења и водова („Сл. лист СРЈ”, бр. 41/93);
- у циљу контроле животне средине и прописивања, спровођења и контроле мера за заштиту животне средине, у границама Измене и допуне Плана, при имплементацији и реализацији планираних пројеката, објекта, површина, потребно је, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 114/2008) покренути поступак процене утицаја на животну средину пред надлежним органом за заштиту животне средине у вези доношења одлуке о изradi/не изradi Студије о процени утицаја на животну средину.

5.0. Одлука надлежног органа донета у поступку главне оцене прихватљивости за планове који самостално или заједно са другим планом и програмом, пројектом, радовима или активностима, могу да имају утицаја на циљеве очувања и целовитост подручја еколошке мреже

У поступку стратешке процене утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (Извештај о Стратешкој процени), у складу са карактеристикама предметне просторне целине, није захтевана оцена прихватљивости за еколошку мрежу, односно није захтеван поступак за процену и утврђивање потенцијалних утицаја на циљеве очувања целовитости подручја еколошке мреже, у складу са природним и просторно-положајним карактеристикама простора у границама предметног Плана.

6.0. Смернице за спровођење стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима и процене утицаја пројеката на животну средину

Еколошка процена Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, на територији општине Бабушница, представља основ за вредновање простора при избору Пројекта и предлога мера за заштиту животне средине, а у циљу даљег одрживог развоја.

Имајући у виду чињеницу да је стратешки процењен Измене и допуне План детаљне регулације, као најнижи хијерархијски ниво у систему планирања, у Извештају о Стратешке процене утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину:

- нема смерница за израду стратешких процена утицаја на нижим хијерархијским нивоима;
- али у случају значајних промена на планском нивоу, односно за случај потребе за израдом новог ПДР или измене и допуне предметног ПДР, потребно је извршити стратешку процену новог планског документа или одлучивати о потреби стратешке процене утицаја за измене и допуне постојећег.

Обавезујућа смерница Стратешке процене процене утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину (Извештај о СПУ) за нижи хијерархијски ниво представља:

- обавезу Носиоца Пројекта да се, надлежном органу за заштиту животне средине обрати Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтевом за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину и проведе поступак процене утицаја за планирани пројекат, све у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању листе пројеката за које је обавезна процена утицаја, и за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

7.0. Програм праћења стања животне средине у току спровођења Плана (мониторинг)

Основни циљ мониторинг система је да се обезбеди, правовремено реаговање и упозорење на могуће негативне процесе и акцидентне ситуације, као и потпунији увид у стање основних чинилаца животне средине и утврђивање потреба за предузимањем додатних мера заштите, у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Програм праћења стања животне средине (мониторинг) има за циљ да обезбеди праћење утицаја на природу и животну средину у обухвату планског документа, дефинисаних овом Стратешком проценом и реализацију услова и мера заштите у току спровођења Измене и допуне Плана детаљне регулације.

Методологија, учесталост мерења, обавезе надлежних органа и друга питања везана за мониторинг програм, биће дефинисани посебним програмима за сваки појединачан пројекат, у току спровођења плана. Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања животне средине, што обухвата праћење природних услова и фактора утицаја, односно праћење промена стања и карактеристика природе и животне средине у анализираном простору. Циљеви мониторинга (праћења стања) животне средине на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, на територији општине Бабушница, су заштита здравља становништва, очување квалитета ваздуха, квалитета земљишта, подземних вода и површинских вода, односно стварање услова за оцењивање стања животне средине на подручју Измене и допуне Плана на основу резултата мерења.

Мониторинг животне средине на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, обухвата Програм мониторинга (праћења стања) животне средине: контрола нивоа нејонизујућег зрачења, мониторинг генерисања отпада.

Резултати мониторинга су основ за оцену стања природне и животне средине на подручју Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. Програм праћења стања животне средине, мониторинг, дефинисан је Законом о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11 - УС, 14/16 и 95/18) и реализује преко акредитованих лабораторија, а извештаји о резултатима мониторинга морају бити доступни надлежној еколошкој инспекцији и јавности.

Контрола нејонизујућег зрачења, мерење ће се вршити у складу са Законом о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/09) и Правилником о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Нарочито је важно обавити проверу могућег прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа ($E=2 \text{ kV/m}$, $V=40 \text{ }\mu\text{T}$) код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС“, бр. 104/09). Обавеза инвеститора/носиоца пројекта/извођача радова је да врши мерења интензитета електричног поља ради верификације пројектоване јачине поља и то:

- након пуштања соларне електране у рад и
- при битним променама стања (реконструкције, замене опреме или материјала).

Мерење је обавезно у зони најближих објеката становања. Мерења обавља акредитована лабораторија, а извештаји о резултатима мерења морају бити доступни еколошкој инспекцији и заинтересованој јавности.

Мониторинг отпада има за циљ праћење, контролу и управљање свим врстама и категоријама отпада у оквиру граница Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, на територији општине Бабушница, а према Плану управљања отпадом (утврђивање врста, категорија и

количина отпада која настаје у комплексу) у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.36/09, 88/10, 14/16, 95/2018 - др. закон и 35/23).

7.1. Индикатори за праћење стања животне средине

Табела бр. 16: Програм праћења животне средине

	Индикатор	Периодичност прикупљања података	Извор података	Вредност параметра када је потребно спровести акцију
Нејонизујуће зрачење	Ниво нејонизујућег зрачења у зони осетљивих рецептора (у зони стамбених објеката)	Једном годишње	Овлашћена акредитована лабораторија	Уколико су прекорачења базичних вредности и референтних граничних нивоа код појединачних објеката према Правилнику о границама излагања нејонизујућим зрачењима („Сл. гласник РС”, бр. 104/09).
Отпад	Укупна количина отпада који настаје у границама Плана	За планско подручје у складу са технологијом	Локално Јавно комунално предузеће/ генератори отпада	Уколико долази до повећања укупне количине отпада изнад вредности за које је одлагалиште пројектовано

7.2. Права и обавезе надлежних органа

Стратешка процена утицаја на животну средину (Извештај о СПУ) представља механизам којим се обезбеђује одржива и еколошки прихватљива заштита простора и животне средине, у току израде планског документа којим се планира реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, односно у току припреме, израде и имплементације Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, на територији општине Бабушница.

Процена утицаја стратешког карактера представља комплексан и целовит процес и поступак који омогућава и обезбеђује укупно сагледавање планиране намене, са аспекта заштите природе, заштите заштићених подручја и животне средине и даје могућност за усвајање најприхватљивијих планских решења са предлогом услова и мера којима ће заштита животне средине бити остварена на оптималан и прихватљив, али рационалан начин.

У процесу Стратешке процене утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја („Сл. гласник РС”, бр.135/04 и 88/10) и Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр.72/09, 81/09,64/10,24/11,121/12,

42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др. закон), 9/20, 52/21 и 62/23 и 91/25) дефинисане су обавезе надлежних органа и носиоца планираних пројеката.

Обавезе надлежног органа за припрему планског документа и надлежног органа за послове животне средине:

- надлежни орган задужен за припрему Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, је у обавези да органу надлежном за заштиту животне средине, заинтересованим органима и организацијама достави на мишљење Извештај о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Плана је у обавези да, пре упућивања захтева за добијање сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја, обезбеди учешће јавности и заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, и изради Извештај о учешћу јавности и заинтересованих органа и организација;
- надлежни орган задужен за припрему Измене и допуне Плана обавештава јавност о начину и роковима увида у Извештај о Стратешкој процени утицаја, времену и месту одржавања јавне расправе и начину достављања мишљења;
- надлежни орган задужен за припрему Измене и допуне Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности са свим мишљењима, мишљењима изјављеним у току јавног увида и јавне расправе о Измене и допуне Плану и Извештају о Стратешкој процени;
- надлежни орган задужен за припрему Измене и допуне Плана, органу надлежном за послове заштите животне средине доставља Извештај о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности;
- надлежни орган за послове заштите животне средине, по добијању Извештаја о Стратешкој процени са Извештајем о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности, може прибавити мишљење других овлашћених организација и стручних лица или образовати стручну комисију за оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине врши оцену Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине даје сагласност на Извештаја о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину;
- надлежни орган задужен за припрему Измене и допуне Плана не може упутити Измене и допуне План у даљу процедуру усвајања без сагласности на Извештај о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину;
- надлежни орган за послове заштите животне средине дужан је да омогући доступност информација о животној средини.

Обавезе носиоца пројекта, односно планираних активности:

- носилац планираних пројеката, односно планираних активности на планском подручју, по усвајању Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и исходавању Информације о локацији, у обавези су да покрену поступак процене утицаја на животну средину, подношењем Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину/Захтева за одређивање обима и садржаја, у складу са Законом о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр.135/04 и 36/09) и Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08);

- на основу решења о потреби процене утицаја на животну средину, носилац планираног пројекта, односно активности дужан је да испоштује процедуру на овом хијерархијском нивоу;
- носилац планираних пројеката, односно активности, дужан је да све мере превенције, санације, спречавања, контроле, заштите, еколошке компензације и мониторинга животне средине, прописане у процедури процене утицаја, примењује и поштује;
- надлежни орган задужен за инспекцијске послове дужан је да врши инспекцијски надзор и контролу над спровођењем мера заштите и мониторинга животне средине.

7.3. Поступање у случају неочекиваних негативних утицаја

Ако у било којој фази имплементације Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, реализацији планираних активности, односно пројеката, дође до појаве непредвиђених или неочекиваних утицаја који могу имати значајне негативне ефекте на животну и друштвену средину, неопходно је да се поступак стратешке процене утицаја на животну средину понови, односно изврши анализа узрока, ефекат утицаја и изврши процена настале еколошке штете у животној средини.

8.0. Приказ коришћене методологије и тешкоће у изради Стратешке процене утицаја

8.1. Приказ примењене методологије

Основни методолошки приступ израде и садржај Стратешке процене утицаја на животну средину (Извештаја о СПУ) дефинисан је Законом о Стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24). За поступак процене утицаја и израду Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени) Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину, коришћена је методологија процене животне средине „Rapid Urban Environmental Assessment” са елементима еколошког вредновања за просторни и урбани развој „MeV Urban Environmental Assessment” модел:

- прикупљање информација и података о простору,
- свеобухватна опсервација и перспекција на терену;
- вредновање стања према могућим, очекиваним и процењеним утицајима,
- приказ и процена утицаја предложених варијантних решења,
- дефинисање мера заштите животне средине и програма мониторинга,
- интеграција и имплементација смерница стратешке процене утицаја у План.

Примењена методологија заснована је на вредновању животне средине у границама Плана, процени стања локалног, републичког и глобалног значаја („MeV Urban Environmental Assessment”). Ток процене стања животне средине за подручје Плана, представљен је проценом постојећег статуса, стања и вредности животне средине у анализираним границама на основу чега је дата еколошка матрица са смерницама за просторно-еколошко планирање.

Полазни критеријуми за одређивање могућих карактеристика утицаја су:

- просторни обухват утицаја,
- вероватноћа појаве потенцијално негативних утицаја,
- трајање, учесталост и могућност понављања утицаја,
- могућност међусобног заједничког деловања више различитих утицаја из једног или више извора.

За процену ризика за стање осетљивих и повредивих медијума животне средине, пре свега ваздуха, површинских, подземних вода и земљишта, коришћене су и методе дате у препорукама и упутствима Светске здравствене организације (WHO).

Стратешка процена утицаја се ради у фази усвојене Одлуке о изради Измене и допуне Плана, и Нацрта Измене и допуне Плана за вредновање могућих варијантних решења и избор најбоље понуђене варијанте са аспекта заштите и побољшања квалитета животне средине у границама Плана, очувања здравља становништва и спречавање потенцијалних удеса, заштите културних добара, природних и предеоно-пејзажних вредности подручја.

8.2. Тешкоће приликом израде Стратешке процене утицаја на животну средину

У процесу израде Стратешке процене утицаја измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину - Извештаја о СПУ, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана детаљне регулације на животну средину. За оцену стања животне средине извршена је процена, на основу увида на терену, услова надлежних институција и имаоца јавних овлашћења, постојеће просторно-планске документације, природних карактеристика просторно - еколошке целине, као и података постојеће студијске, пројектне и друге доступне документације.

9.0. Приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план

У складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13- одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), донета је Одлука о изради израде и допуне Плана детаљне регулације соларне електране АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 15/24) приступило се изради израде и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја израде и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 11/24) приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину.

У складу са Одлуком о приступању израде Стратешке процене утицаја на животну средину измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, приступило се изради Стратешке процене утицаја на животну средину израде и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, паралелно са израдом Нацрта израде и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Стратешка процена утицаја је текла паралелно са израдом Нацрта израде и допуне Плана, а Извештај о Стратешкој процени утицаја израде и допуне Плана на животну средину представља саставни део Плана.

Обавезујуће смернице Стратешке процене утицаја (Извештаја о стратешкој процени утицаја израде и допуне Плана на животну средину) за нижи хијерархијски ниво је обавеза инвеститора/носиоца пројекта, да за планиране пројекте, пред надлежним органом заштите животне средине, покрене поступак процене утицаја Захтевом за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину за све пројекте за које се утврди да постоји могућност изазивања негативних утицаја на стање животне средине, у складу са Уредбом о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, бр. 114/08).

10.0. Нетехнички резиме информација и закључци до којих се дошло током израде Извештаја о Стратешкој процени представљене на начин разумљив јавности

10.1. Начин на који су проблеми, питања и циљеви заштите животне средине интегрисани у план

У процесу стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, нису уочене битне тешкоће које би утицале на ток и поступак процене утицаја стратешког карактера Плана на животну средину.

За оцену стања животне средине извршена је процена:

- на основу постојећег стања, постојећих намена и услова насталих у простору у протеклом периоду;
- природних карактеристика просторне целине и постојећих ограничења;
- услова надлежних институција, ималаца јавних овлашћења;
- података из постојеће планске, студијске и остале доступне документације;
- података на основу извршеног увида на терену.

Кроз поступак стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, разматрани су потенцијални утицаји у процесу реализације планиране намене и избор најприхватљивијег решења.

На основу процене могућих просторних и еколошких конфликта постојећих и планираних намена и постојећих условљености надлежних институција, извршена је процена стања и квалитета животне средине, што представља и основ за:

- организацију простора са смерницама и мерама за уређење, коришћење и заштиту простора и животне средине, односно заштиту:
 - ваздуха,
 - површинских и подземних водотокова;
 - земљишта;
 - контролисати ниво буке;
 - контролисати ниво нејонизујућег зрачења;
 - правилно управљање акцидентима и отпадом;
- заштиту здравља и традиционалних вредности и навика локалног становништва;
- заштиту и очување укупног квалитета и капацитета животне и друштвене средине.

Разматрани су проблеми и постојећи еколошки конфликти у границама планског документа, однос Плана и окружења, односно утицаји Плана на окружење и утицаји из окружења на подручје Плана.

10.2. Утврђени значајни утицаји спровођења Плана на животну средину

Имајући у виду карактеристике планског подручја, планских решења и карактеристика планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ разматрани су утицаји током припремних радова, у фази реализације и редовног рада.

Утицаји на пољопривредно земљиште - у квантитативном и квалитативном смислу, представља један од приоритетних циљева анализе. Према планираној намени, односно начину коришћења, земљиште у постојећем и планираном стању остаје пољопривредно, на коме се, у складу са важећим прописима, могу градити соларне електране. Планирана намена простора, односно зона за изградњу соларне електране, довешће до промене изворног начина коришћења пољопривредног земљишта, без промене намене у

грађевинско, али представља значајну промену у простору и животној средини. Главне промене се огледају у ревитализацији запуштених пољопривредних парцела у фази сукцесије и промени гајених култура на пољопривредним парцелама.

Утицаји на предео и пејзаж – изградња соларне електране са пратећим садржајима и инфраструктурним коридорима у одређеној мери, мења, односно нарушава изворне предеоне и пејзажне карактеристике простора. Соларна електрана постаје нов, вештачки предеони елемент, сагледив репер у простору који мења визуелни ефекат затеченог пејзажа и предела. Међутим, избором локације изван грађевинског подручја и довољним удаљеностима од значајних и осетљивих рецептора, постигнута је у одређеној мери слабија и мања уочљивост и сагледивост.

Утицај на биодиверзитет – планско подручје се не налази унутар заштићеног подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите и не налази се у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр.102/10). Поштовањем прописаних мера, смерница и услова заштите природе сви утицаји ће бити сведени на минимум.

Утицаји на степен нејонизујућег зрачења - неопходно је констатовати да је у близини трафостаница повећан ниво нејонизујућег зрачења. У околини сваког проводника кроз који тече наизменична струја постоји електромагнетно поље. Интензитет електромагнетног поља опада са квадратом растојања од проводника. На већим удаљеностима ефекат нејонизујућег зрачења које потиче од таквог поља постаје безначајан. Изградњом соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ доћи ће до повећања нивоа електромагнетног зрачења у односу на ниво пре изградње. Електромагнетно зрачење, односно поље ће у највећој мери емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простире се ван граница Плана). Електромагнетно поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву. Осетљивих рецептора нема у непосредном окружењу.

Утицаји на степен и ниво буке - негативни утицаји се могу очекивати током реализације Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“. Доћи ће до привременог подизања нивоа буке, са вероватноћом понављања и повременом појавом импулсне буке од грађевинских машина и теретних возила за превоз грађевинског материјала и опреме. Повећање нивоа буке је неминовно, али је привременог карактера, а утицај је краткотрајан, просторно ограничен и доминантан на непосредном месту извођења. Током редовног рада соларне електране, не очекује се прекорачење нивоа буке, обзиром да соларни панели односно фотонапонске соларне електране током рада не производе и не стварају буку.

10.3. Предложене мере за спречавање и/или смањење негативних утицаја и начин њиховог спровођења у реализацији Измене и допуне Плана

Циљ прописаних обавезујућих смерница и мера заштите животне средине и друштва је спречавање потенцијалних просторних и еколошких конфликта на анализираном простору, а у складу са циљевима и принципима одрживог развоја. Спровођење мера заштите природе и животне средине утицаће на смањење ризика по здравље становништва, ризика од загађивања и деградације простора у границама Плана али и зонама непосредног утицаја. Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законима прописане оквири и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва, очувају квалитет пољопривредног земљишта за будућу примарну пољопривредну производњу, очувају квалитет живота и традиционалне навике локалног становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликте, омогућавају развој и реализацију планиране намене, односно соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ са пратећим садржајима у границама Плана.

У фази реализације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ планирају се и пројектују превентивне мере за спречавање и смањење штетног утицаја на животну средину и за смањење ризика нежељених догађаја (акцидената):

- избор микролокација соларних панела мора бити у складу са резултатима и условима геомеханичких испитивања терена за соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- пројектовање соларне електране мора бити у складу са климатским условима и метеоролошким условима;
- максимално уклапање у предео и пејзаж применом познатих метода и поступака који ће минимизирати утицај соларне електране на окружење, визуелну перцепцију и велику сагледивост;
- градилишта се морају организовати у складу са елаборатом за организацију градилишта;
- транспорт опреме, алата и осталог потребног материјала изводи се одговарајућим превозним средствима до градилишта;
- у фази реализације, потребно је максимално користити постојећу путну инфраструктуру (прилазне путеве), у циљу заштите постојећег обрадивог земљишта;
- након завршетка свих радова, потребно је уредити простор соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, уклонити отпадни материјал и сувишни ископ земље, у складу са Планом управљања отпадом од грађења и рушења, санирати и ревитализовати све деградиране површине.
- превенција и спречавање појаве акцидената, који могу угрожавати здравље и живот људи и стање животне средине, је избор најприхватљивијег решења за позиционирње соларних панела, уз обавезну примену мера заштите, надзора и мониторинга рада планиране соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

10.4. Разумне варијанте које су биле предмет разматрања, разлози за одабрано решење са становишта циља, сврхе, географског обухвата и утицаја Плана на животну средину

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања варијантних решења за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у предложеним границама Измена и допуна Плана детаљне регулације, у складу са Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), Стратешком проценом утицаја на животну средину измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ (Извештајем о Стратешкој процени), предлог разумних варијантних решења које је надлежни орган за припрему Плана разматрао су:

- **варијантно решење I** - реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“;
- **варијантно решење II** - реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ као јединственог пројекта, што представља максимално заузимање пољопривредног земљишта, повећан ризик већих последица по животну средину у слушају удеса и удесних ситуација;
- **варијантно решење III** - не усвајање измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, омогућава задржавање постојећег концепта коришћења земљишта, односно коришћење пољопривредног земљишта у функцији примарне пољопривредне производње, без значајних промена у простору;

од којих је као еколошки најприхватљивије изабрано **варијантно решење I** – усвајање и имплементација Плана за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

Разлози за избор **варијантног решења I** – усвајање и имплементација Плана за реализацију соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ кроз реализацију соларне фотонапонске електране су:

- планирана намена, односно реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ кроз реализацију соларне фотонапонске електране на земљи, са предложним правилима уређења и правилима грађења, уз интегрисање мера заштите животне средине је еколошки најприхватљивије решење на предметном подручју, због конфигурације терена и просторних услова на парцелама у границама Плана;
- за процес имплементације Измене и допуне Плана детаљне регулације, све прописане смернице и мере заштите животне средине, су спроводиве са ефектима заштите у свим фазама реализације, редовног рада и одржавања, као и за случај удеса и престанка рада соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

На основу вишекритеријумске анализе и вредновања постојећег стања и планиране намене, све три разумне варијанте су прихватљиве:

- варијанта не усвајања Плана, са аспекта очувања и коришћења пољопривредног земљишта као значајног природног ресурса, представља прихватљиво решење јер се не губи пољопривредно земљиште из примарне пољопривредне производње, али се губи могућност коришћења сунчеве енергије као обновљивог извора у просторној целини која испуњава услове за соларну електрану;
- варијанта усвајања Плана и реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ као јединственог пројекта, представља варијанту максималног заузимања пољопривредног земљишта, али даје могућност коришћења обновљивог извора енергије на повољном подручју;
- варијанта усвајања Плана и реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ кроз реализацију соларне фотонапонске електране на земљи, представља еколошки најприхватљивије варијантно решење јер омогућава максимално очување пољопривредног земљишта али и коришћење сунчеве енергије као обновљивог извораваријанту.

На основу извршеног вредновања варијантних решења, закључак је да је реализација соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ кроз реализацију соларне фотонапонске електране на земљи, могућа уз интегрисање мера превенције, мера за спречавање значајних негативних утицаја, мера заштите животне средине и мера за спречавање акцидената и удесних ситуација и обавезног мониторинга у свим фазама, односно у фази планирања, пројектовања, фази реализације, редовног рада и одржавања, за случај удеса и случај престанка рада соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

За процес имплементације Плана, све прописане смернице и мере заштите квалитета и укупног капацитета животне и друштвене средине, представљају услов за изградњу соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

На основу свих анализа, закључено је да је предложено варијантно решење да се Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, усвоји и имплементира, еколошки прихватљиво са аспекта:

- коришћења сунчеве енергије као обновљивог извора енергије и максималног очувања пољопривредног земљишта као необновљивог (тешко обновљивог) природног ресурса;
- спречавање потенцијалних утицаја на међујуме животне средине (ваздух, подземних вода и земљиште), биодиверзитет, ниво нејонизујућег зрачења, управљање отпадом и потенцијалним акцидентима на локално становништво, а све у складу са смерницама и мерама Стратешке процене утицаја за Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

10.5. Мере планиране програмом праћења свих значајних утицаја спровођења Плана

Заштита животне средине подразумева поштовање свих општих мера заштите животне и друштвене средине, заштите природе и природних вредности и ресурса утврђених и прописаних законском регулативом. У том смислу се, на основу анализе квалитета и капацитета животне средине, просторних карактеристика и односа планског подручја са непосредним окружењем, планираних активности у планском подручју, процењених односно очекивано могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и услова надлежних институција, утврђују обавезујуће смернице и мере које треба поштовати и примењивати током имплементације Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Реализација планиране Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ обезбеђује могућност експлоатације Сунчеве енергије, односно коришћење обновљивог извора енергије, са свим бенефитима у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити о позитивним ефектима Плана на аспект коришћења обновљивих извора енергије. У контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских утицаја и ефеката, може се говорити о утицајима на пејзажне и предеоне карактеристике и ефекта сагледивости, као последице изградње соларне електране.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину сведу у законом прописане оквире и границе прихватљивости, односно спрече угрожавање здравља становништва, заступљених екосистема, квалитет живота локалног становништва и свих корисника простора. Смернице и мере заштите простора и животне средине спречавају еколошке конфликти, омогућавају развој и реализацију планиране намене у границама Плана и обухватају:

- мере заштите амбијенталног ваздуха, земљишта, подземних вода - посебно у фази припремних радова, изградње и за случај удесних ситуација;
- мере заштите природе и биодиверзитета – у свим фазама реализације, редовног рада и за случај удесних ситуација;
- мере заштите културних добра, посебно археолошких налазишта - у фази припремних радова и извођења радова на изградњи;
- мере заштите од буке и вибрације - у фази припремних радова и извођења радова на изградњи;
- мере заштите од нејонизујућег зрачења – у фази редовног рада;
- управљање отпадом – у свим фазама, од припремних радова, извођења радова на изградњи, редовног рада и одржавања, за случај удесних ситуација и после одлуке о престанку рада Соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“.

10.6. Начин на који су мишљења и примедбе органа надлежног за заштиту животне средине, заштиту здравља и других заинтересованих органа и организација узете у обзир у Плану

Све консултације са органом надлежним за послове животне средине, органом за припрему Плана и консултације са осталим надлежним органима, надлежним институцијама, предузећима, односно имаоцима јавних овлашћења су у потпуности уважена и имплементирана у Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Услови и мере надлежних органа, институција, предузећа, ималаца јавних овлашћења су, кроз процес стратешке процене, вредновани и имплементирани у Извештај о Стратешкој процени утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и планска решења и Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

10.7. Начин на који су мишљења и примедбе јавности узета у обзир у Плану

У процедурама прописаним Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23 и 91/25) и Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 94/24), односно:

- у поступку доношења Одлуке о изради Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и Одлуке о приступању поступку стратешке процене утицаја на животну средину и
- током оглашавања Елабората за рани јавни увид и упознавања јавности о основним карактеристикама планског документа

није било примедби и сугестије на Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино.

Уколико се током јавног увида Нацрта Плана Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино и Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, добију мишљења, примедбе и сугестије, исти ће бити саставни део Извештаја о учешћу заинтересованих органа, организација и јавности. Сва мишљења, примедбе и сугестије ће бити анализиране и у консултацијама са заинтересованим странама, биће уважене и имплементирани у Извештај о Стратешкој процени утицаја на животну средину Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино или, у случају нерелевантности, уз образложење и објашњење биће одбачене.

10.8. Начин на који су мишљења и примедбе прикупљене у оквиру прекограничних консултацијама узете у обзир у Плану

Предмет стратешке процене утицаја на животну средину, односно Извештаја о Стратешкој процени утицаја на животну средину је Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино. У складу са просторно-положајним карактеристикама планског обухвата, не постоји обавеза прибављања мишљења, сугестија, примедби у процесу прекограничних консултација, обзиром да планско подручје нема прекограничних утицаја.

11.0. Други подаци од значаја за Стратешку процену утицаја

Нема других података који би били од значаја за Стратешку процену утицаја Измене и допуне плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино на животну средину.

ПРИЛОЗИ

Прилози:

- Одлуком о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“ у КО Горње Крњино („Скупштински преглед општине Бабушница“, бр. 18/2025)
- Одлуком изради стратешке процене утицаја на животну средину Измене и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ СОЛАР Д Бабушница“, број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025. године, („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 18/2025)
- Акт о условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходни заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 1423/2-02 од 08.08.2025. године, Завод за заштиту споменика културе Ниш;
- Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 07.23.1 број 217-6544/25-1 од 11.08.2025. године, Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пироту;
- Обавештење у вези са израдом Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 10723-2 од 22.08.2025. године, Министарство одбране, Сектор за материјалне ресурсе, Управа за инфраструктуру;
- Обавештење бр. 953-17011/25-1 од 22.08.2025. године, Јавно предузеће „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“;
- Услови за потребе израде Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ бр. 130-00-UTD-003-741/2024-004 од 26.08.2025. године, Акционарско друштво „Електроурежа Србије“ Београд;
- Услови за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ на подручју општине Бабушница бр. Д.10.25.-338942/1-2025 од 19.08.2025. године, Електродистрибуција Србије, Огранак „Електродистрибуција Пирот“;
- Услови бр. 4/4-10-0144/2025-0002 од 13.08.2025. године, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије;
- Услови у поступку израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, Општина Бабушница бр. 8123/1 од 15.08.2025. године, Јавно водопривредно предузеће „Србијаводе“ Београд, Водопривредни центар „Морава“ Ниш;
- Услови који су од значаја за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, у КО Горње Крњино, општина Бабушница бр. Д211-358006/2-2025 СЈ од 11.08.2025. године, Телеком Србија;
- Сеизмолошки услови за Измену и допуна Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница, бр. 003628456 2025 40800 000 000 240 003 40 002 од 29.08.2025. године, РГЗ.

На основу члана 46, а у вези са чланом 51б. Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23), члана 32. Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“ бр. 32/19) и члана 40. Статута општине Бабушница („Скупштински преглед општине Бабушница“, број 4/2019, 7/2019 - исправка и 5/2023), Скупштина општине Бабушница, на седници од 19.06.2025. године, донела је:

ОДЛУКУ О ИЗРАДИ ИЗМЕНА И ДОПУНА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ СОЛАРНЕ ЕЛЕКТРАНЕ „АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА“ У КО ГОРЊЕ КРЊИНО

Назив планског документа

Члан 1.

Приступа се изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ у КО Горње Крњино (у даљем тексту: Измена и допуна Плана детаљне регулације).

Измени и допуни Плана детаљне регулације се приступа по иницијативи компаније АСТ SOLAR 1 DOO Beograd, БАТАЈНИЧКИ ДРУМ 14 ДЕО 3, Београд-Земун, МБ 21809462, којом се наручилац Измена и допуна Плана - инвеститор обратио надлежном органу ради обезбеђивања планског основа за израду техничке документације и исходавање локацијских услова и грађевинске дозволе за изградњу соларне електране АЦТ солар Д Бабушница, предвиђене снаге 9,9 MW, на подручју општине Бабушница.

Оквирне границе обухвата Измена и допуна планског документа

Члан 2.

Изменама и допунама Плана детаљне регулације обухваћене су катастарске парцеле : 1400, 1404, 1450, 1447, 1389, 1405, 1439, 1449, 1406, 1381, 1410, 1390, 1403, 1448, 1401, 1418, 1407, 1438, 1411, 1387, 1408, 1417, 1409, 1416, 1402, 1386, 1414, 1415, 1413, 1419, 1412, 1437, 1435, 1421, 1740, 1745, 1741, 1383, 1384, 1434, 1385, 1436, 1422, 1424, 1423, 1744, 1425, 1426, 1746, 1427, 1433, 1742, 1747, 1428, 1429, 1748, 1749, 1750, 1751, 1743/1, 1432, 1752, 1431, 1760, 1430, 1743/2, 1753, 1754, 1756, 1755, 1761, 1757, 1759, 1766, 1758, 1762, 1765, 1763, 1764, 2087 у КО Горње Крњино.

Укупна површина Измена и допуна Плана детаљне регулације износи око 20 ха, што представља оквирну површину обухвата планског документа. Коначна граница и површина обухвата планског подручја биће дефинисана Нацртом Измена и допуна плана детаљне регулације.

Подручје обухвата Измена и допуна Планом детаљне регулације дато је и на графичком приказу у прилогу који чини саставни део Одлуке о изради.

Услови и смернице планских докумената вишег реда

Члан 3.

Плански основ за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације је Просторни план општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3 /2024).

У Просторном плану општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3 /2024) дате су смернице за планирање и изградњу објеката обновљивих извора енергије.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора из важеће планске документације

Члан 4.

Принципи планирања, коришћења, уређења и заштите простора којих се треба придржавати при изради Измена и допуна Плана детаљне регулације дати су у Просторном плану општине Бабушница 2010-2025 ("Скупштински преглед општине Бабушница", број 13/2012 и 3 /2024) у пододељку 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја, пододељку 2.1.2. Заштита, уређење, коришћење и развој природних система и ресурса, пододељку Пропозиције заштите животне средине, предела, природних и културних добара.

Садржај Измена и допуна плана детаљне регулације израдити у складу Законом о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23) и важећем Правилнику о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Сл.гласник РС“ бр. 32/19).

Визија и циљеви планирања, коришћења, уређења изаштите планираног подручја

Члан 5.

Визија просторног развоја је да, на планском хоризонту, планско подручје буде простор остварења равномерног и уравнотеженог мултифункционалног развоја, са оживљеним и одрживим економским развојем (а потом и економским растом) заснованим на локалним ресурсима и новим технологијама у условима конкурентности; подручје постигнуте значајне социјалне стабилности, атрактивности за живот и рад и инвестирање, достигнутих циљних нивоа енергетске ефикасности, саобраћајне приступачности и опремљености комуналном инфраструктуром; простор квалитетне животне средине очуваног изворног бонитета са туризмом успостављеним као једним од основних праваца развоја и да буде функционално интегрисан у окружење. Циљеви просторног развоја су дати кроз опште и посебне циљеве просторног развоја у тачки 2. пододељка 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025

Циљ Измена и допуна плана детаљне регулације је стварање законског и планског основа за просторно уређење предметне зоне и утврђивање правила уређења и правила грађења за подручје соларне електране (снаге око 9,9 MW), односно стварање основа за издавање одговарајућих дозвола за грађење свих потребних објеката у саставу соларне електране.

Концептуални оквир планирања, са предлогом основних намена простора и коришћења земљишта

Члан 6.

Простор општине Бабушница треба развијати у складу са принципима одрживог развоја што подразумева организовану планску употребу – коришћење, уређење и

заштиту у складу са природним и створеним потенцијалима и ограничењима овог краја. Концепција просторног развоја дата је у тачки 3. подељка 1.1.4. Принципи, циљеви и концепција просторног развоја Просторног плана општине Бабушница 2010-2025 („Скупштински преглед општине Бабушница, број 13/2012 и 3/2024).

Члан 7.

Саставни део ове одлуке је Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна плана детаљне регулације соларне електране „ АЦТ солар Д Бабушница", број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025. године, донета у складу са чланом 9. став 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, број 135/04 и 88/10).

Члан 8.

Саставни део ове одлуке је Мишљење Завода за заштиту споменика културе Ниш, заведено под бројем 446/2-02 од 12.03.2024. године да није потребна израда Студије заштите непокретног културног добра за План детаљне регулације.

Члан 9.

Рок за израду Плана детаљне регулације је 12 (дванаест) месеци од дана доношења ове Одлуке.

Носилац израде Плана детаљне регулације је Општинска управа општине Бабушница.

Стручни послови поверавају се привредном друштву, односно другом правном лицу, које је уписано у одговарајући регистар за обављање послова урбанистичког планирања и израде планских докумената (у даљем тексту Обрађивач).

Члан 10.

Средства за израду Измена и допуна плана детаљне регулације обезбеђује компанија АСТ SOLAR 1 DOO Beograd, МБ 21809462, БАТАЈНИЧКИ ДРУМ 14 ДЕО 3, Београд-Земун.

Динамика израде појединих фаза се уређује уговором између инвеститора и Обрађивача.

Члан 11.

Након доношења Одлуке о изради Измена и допуна плана детаљне регулације, а пре израде нацрта, носилац израде организује рани јавни увид у трајању од 15 дана. Рани јавни увид оглашава се седам дана пре отпочињања увида, у средствима јавног информисања и у електронском облику на интернет страници општине Бабушница.

Нацрт Измена и допуна плана детаљне регулације после спроведођења стручне контроле се излаже на јавни увид у трајању од 30 дана у просторијама Општинске управе општине Бабушница и на веб сајту општине Бабушница, а време и место одржавања јавног увида се оглашава на веб сајту општине Бабушница, огласној табли и у средствима јавног информисања. О излагању на јавни увид стара се носилац израде плана.

Рани јавни увид и јавни увид обавља Комисија за планове општине Бабушница. По завршеном јавном увиду Комисија за планове сачињава извештај који садржи податке о извршеном јавном увиду са свим примедбама и одлукама по свакој примедби и исти доставља обрађивачу Плана.

Члан 12.

Донете Измене и допуне план детаљне регулације израдити у 4 (четири) штампана примерка и у одговарајућој електронској форми, за потребе наручиоца.

Члан 13.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Скупштинском прегледу општине Бабушница".

Република Србија
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА
Број: 002668914 2025 04007 001 000 020 271
У Бабушници, 19.06.2025. године

ПРЕДСЕДНИК,
мр Милан Стаменковић

Digitally signed by Milan
Stamenković
Date: 2025.06.19 14:10:51 +02'00'

Република Србија
ОПШТИНА БАБУШНИЦА
Општинска управа
Одељење за привредне делатности
Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене
и имовинске послове
Број: 002485723 2025 04007 004 004 000 001
Дана: 06.06.2025. године
Бабушница

На основу члана 9. ст. 1. и 5. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, бр. 135/04 и 88/10), Општинска управа општине Бабушница, Одељење за привредне делатности, Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове доноси

ОДЛУКУ

о изради Стратешке процене утицаја Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница” у КО Горње Крњино на животну средину

Члан 1.

За Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница” у КО Горње Крњино (у даљем тексту План) приступа се изради Стратешке процене утицаја на животну средину (у даљем тексту: Стратешка процена).

Члан 2.

Изменама и допунама Плана су обухваћене катастарске парцеле: 1400, 1404, 1450, 1447, 1389, 1405, 1439, 1449, 1406, 1381, 1410, 1390, 1403, 1448, 1401, 1418, 1407, 1438, 1411, 1387, 1408, 1417, 1409, 1416, 1402, 1386, 1414, 1415, 1413, 1419, 1412, 1437, 1435, 1421, 1740, 1745, 1741, 1383, 1384, 1434, 1385, 1436, 1422, 1424, 1423, 1744, 1425, 1426, 1746, 1427, 1433, 1742, 1747, 1428, 1429, 1748, 1749, 1750, 1751, 1743/1, 1432, 1752, 1431, 1760, 1430, 1743/2, 1753, 1754, 1756, 1755, 1761, 1757, 1759, 1766, 1758, 1762, 1765, 1763, 1764, 2087 КО Горње Крњино.

Укупна површина Измене и допуне Плана износи око 20 ха, што представља оквирну површину обухвата планског документа. Коначна граница и површина обухвата планског подручја биће дефинисана Нацртом Измене и допуне Плана.

Члан 3.

Разлози за вршење Стратешке процене су:

- сагледавање, процена и утврђивање могућих значајних утицаја на животну средину на простору обухваћеном Изменама и допунама Плана;
- потреба да се у планирању просторног развоја подручја обухваћеног Изменама и допунама Плана сагледају стратешка питања заштите животне средине, у складу са критеријумима из члана 6. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, предложи мере које је потребно предузети како би се евентуални значајни утицаји на животну средину спречили, отклонили или смањили на минимум.

Члан 4.

Стратешка процена ће проценити и вредновати могући значајнији утицај на животну средину до којег може доћи имплементацијом Измена и допуна Плана и биће урађена по следећој методологији:

- полазне основе стратешке процене у оквиру којих ће се утврдити постојеће стање квалитета чинилаца животне средине,
- општи и посебни циљеви стратешке процене и избор индикатора,
- процена могућих утицаја са описом мера предвиђених за смањење негативних утицаја на животну средину,
- програм праћења стања животне средине у току спровођења плана (мониторинг),
- приказ коришћене методологије и тешкоће у изради стратешке процене,
- приказ начина одлучивања, опис разлога одлучујућих за избор датог плана са аспекта разматраних варијантних решења и приказ начина на који су питања животне средине укључена у план,
- закључци до којих се дошло током израде извештаја о стратешкој процени представљени на начин разумљив јавности и други подаци од значаја за стратешку процену.

Поред ових питања, Стратешком проценом биће обухваћена и друга питања која могу имати утицај на животну средину посматраног подручја.

Члан 5.

Стратешка процена, као документ којим се описује, вреднује и процењује могући значајни утицај на животну средину до којег може доћи имплементацијом Измена и допуна Плана и одређује мере за смањење негативних утицаја на животну средину, садржаће следеће:

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

- кратак приказ садржаја циљева Измена и допуна Плана
- релевантне планске и друге документе
- кратка анализа и оцена постојећег стања животне средине
- карактеристике животне средине у областима за које постоји могућност да буду изложене значајном утицају
- питања и проблеми заштите животне средине разматрани у Стратешкој процени
- приказ варијантних решења која се односе на заштиту животне средине у Просторном плану
- резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

- општи и посебни циљеви Стратешке процене
- индикатори Стратешке процене

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНСКИХ РЕШЕЊА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ СА ОПИСОМ МЕРА ПРЕДВИЂЕНИХ ЗА СМАЊЕЊЕ НЕГАТИВНИХ УТИЦАЈА

- процена утицаја варијантних решења на животну средину
- образложење избора најповољнијег варијантног решења
- процена утицаја Измена и допуна Плана на животну средину са описом мера за смањење негативних утицаја на животну средину
- приказ начина на који су при процени утицаја узети у обзир чиниоци животне средине
- процена утицаја планских решења у односу на: вероватноћу, интензитет, сложеност/реверзибилност, временску и просторну димензију, кумулативну и синергијску природу утицаја

4. СМЕРНИЦЕ ЗА ИЗРАДУ СТРАТЕШКИХ ПРОЦЕНА НА НИЖИМ ХИЈЕРАРХИЈСКИМ НИВОИМА И ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА ПРОЈЕКТА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

- опис циљева плана
- индикатори за праћење стања животне средине
- права и обавезе надлежних органа
- поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ И ТЕШКОЋА ПРИЛИКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

8. ЗАКЉУЧЦИ (НЕТЕХНИЧКИ РЕЗИМЕ)

9. ДРУГЕ ПОДАТКЕ ОД ЗНАЧАЈА ЗА СТРАТЕШКУ ПРОЦЕНУ

Члан 6.

Избор носиоца израде извештаја о стратешкој процени обезбедиће АСТ SOLAR 1 DOO Beograd, Ауто пут за Нови Сад 194, Београд-Земун, МБ 21809462, у складу са чланом 10. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 135/2004 и 88/2010).

Рок за израду Стратешке процене је 12 месеци од дана ступања на снагу Одлуке о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације. Израда Извештаја о стратешкој процени утицаја Измена и допуна Плана на животну средину пратиће динамику израде Нацрта Измена и допуна Плана.

Стручни тим за израду Стратешке процене биће састављен од стручњака одговарајућег профила. Стратешка процена ће се обавити у складу са европским и међународним принципима теорије и добре праксе у изради стратешке процене утицаја на животну средину за исту врсту планских докумената.

У току израде стратешке процене прибавиће се подаци, мишљења и извршити консултације са свим надлежним и заинтересованим органима и организацијама, које располажу подацима који су битни за сагледавање утицаја и предлагање мера заштите животне средине.

Учешће заинтересованих органа и организација у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се достављањем Извештаја о стратешкој процени на мишљење.

Учешће јавности у разматрању Извештаја о стратешкој процени обезбеђује се у оквиру јавног увида у Нацрт Измена и допуна Плана детаљне регулације, у трајању од 30 дана. Извештај о стратешкој процени утицаја, биће изложен на јавни увид, заједно са јавним увидом у Нацрт плана, сходно чл. 19. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10) и чл. 50 Закона о планирању и изградњи („Сл.гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др.закон, 9/20, 52/21и 62/23)

Члан 7.

Средства за израду Стратешке процене обезбеђује АСТ SOLAR 1 DOO Beograd, Ауто пут за Нови Сад 194, Београд-Земун, МБ 21809462.

Члан 8.

Одлука о изради Стратешке процене је саставни део Одлуке о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „ АЦТ солар Д Бабушница".

Ова одлука се објављује у „Скупштинском прегледу општине Бабушница” и ступа на снагу даном објављивања.

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА,
Владан Савић, дипл.инж.грађ.

Digitally signed by Vladan Savić
Date: 2025.06.06 11:48:31 +02'00'

Република Србија
МИНИСТАРСТВО УНУТРАШЊИХ ПОСЛОВА
СЕКТОР ЗА ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

Одељење за ванредне ситуације у Пироту

07.23.1 број 217-6544/25-1

Дана 11.08.2025. године

П И Р О Т

/кп/

**Општина Бабушница, Општинска управа, Одељење за привредне делатности,
Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове**

ПРЕДМЕТ: Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“

ВЕЗА: Ваш захтев број 003305769 2025 04007 004 004 350 136 од 04.08.2025. године, а који је заведен у деловодној књизи Одељења за ванредне ситуације у Пироту под 07.23.1 број 217-6544/25 дана 07.08.2025. године.

Разматрајући Ваш захтев и приложену документацију обавештавамо Вас да овај орган **НЕМА** посебних услова у погледу мера заштите од пожара и експлозија, као и да је за потребе **Измене и допуне Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“** потребно применити мере заштите од пожара утврђене Законом о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 - др. закони), Законом о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима ("Сл. гласник РС", бр. 54/15), Законом о експлозивним материјама, запаљивим течностима и гасовима ("Сл. гласник СРС", бр. 44/77, 45/85 и 18/89 и "Сл. гласник РС", бр. 53/93, 67/93, 48/94, 101/05- др. закони и 54/15- др. закони), важећим техничким прописима, српским стандардима и другим актима којима је са аспекта заштите од пожара и експлозија уређена област планирања и изградње објеката, опреме, инсталације и уређаја који су у обухвату овог планског документа.

Такође наглашавамо да плански документ, у погледу мера заштите од пожара и експлозија, мора садржати:

- изворишта снабдевања водом и капацитет градске водоводне мрежа који обезбеђују довољно количине за гашење пожара;
- удаљеност између зона предвиђених за стамбене и објекте јавне намене и зона предвиђених за индустријске објекте и објекте специјалне намене;
- приступне путеве и пролазе за ватрогасна возила до објекта;
- безбедносне појасеве између објеката којима се спречава ширење пожара и експлозије, сигурносне удаљености између објеката или њихово пожарно одвајање;
- могућности евакуације и спасавања људи.

С обзиром да надлежни орган може издати локацијске услове на основу планског документа без претходног прибављања услова за пројектовање и прикључење, наглашавамо да надлежни орган пре издавања локацијских услова мора прибавити посебне услове заштите од пожара и експлозија у складу са чл. 54 Закона о

планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19, 9/20, 52/21 и 62/2023) и чл. 20 Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, бр. 87/2023), из разлога што плански документ не садржи могућности, ограничења и услове за изградњу објеката са аспекта заштите од пожара и експлозија.

Уколико се на предметном подручју предвиђа изградња објеката и постројења за складиштење, држање и промет запаљивих и горивих течности и запаљивих гасова, неопходно је прибавити услове за изградњу и безбедно постављање објеката, сходно члану 6 Закона о запаљивим и горивим течностима и запаљивим гасовима („Сл. гласник РС“ бр. 54/15).

НАЧЕЛНИК ОДЕЉЕЊА

пуковник полиције

Миљан Панчић

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОДБРАНЕ
СЕКТОР ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ
И УСЛУГЕ СТАНДАРДА
Управа за инфраструктуру

Број 10723- 2

Чувати до 2030. године
Функција 34 ред. бр. 42
Датум: 22.08.2025. г.
Обрађивач: вс Маја Крга

MC

22 AUG 2025 године
БЕОГРАД

Обавештење у вези са израдом плана
детаљне регулације на територији
општине Бабушница, доставља.

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за привредне делатности
Одсек за привреду, урбанизам, комунално
стамбене и имовинске послове

18330 БАБУШНИЦА

Веза: Ваш захтев број 003305769 2025 04007 004 004 350 136 од 04.08.2025. године.

На основу вашег захтева, а у складу са тачком 3. и 8. Одлуке о врстама инвестиционих објеката и просторних и урбанистичких планова од значаја за одбрану ("Службени гласник РС", број 85/15), обавештавамо вас да за израду измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ у КО Доње Крњино, нема посебних услова и захтева за прилагођавање потребама одбране земље.

Приликом израде плана примени све нормативе, критеријуме и стандарде у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др.закон, 9/20, 52/21 и 62/23) и свим подзаконским актима који регулишу предметну материју.

МК

MC

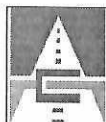
доц. др Миодраг Костић, дипл. инж.

MC

Израђено у 1 (једном) примерку, умножено

у 3 (три) примерка и достављено:

- ⊖ Општинској управи Општине Бабушница,
- ОЗП СИУС МО, н/з,
- обрађивачу и
- а/а.

 ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ПУТЕВИ СРБИЈЕ	Услови	Број: <u>953-17011/25-1</u> Датум: <u>22-08-2025</u>
---	---------------	---

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www.putevi-srbije.rs

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
Одељење за привредне делатности

Одсек за привреду, урбанизам, комунално стамбене и имовинске послове

18330 Бабушница
Ратка Павловића бр. 1

Поштовани,

Обратили сте захтевом број 003305769 2025 04007 004 004 350 136, од 04.08.2025. године, наш заводни број 953-17011, од 08.08.2025. године, ради прибављања услова за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница”.

Уз захтев је достављена документација, CD који садржи:

- Елаборат за рани јавни увид број ПДР-2/VII-25-1 од јула 2025.године;
- Одлука о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница”, објављена у „Скупштинском прегледу општине Бабушница, број 18/2025);
- Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница” број 002485723 2025 04007 004 004 000 001 од 06.06.2025.године.

У складу са Уредбом о категоризацији државних путева („Службени гласник РС”, број 87/23, 24/24, 90/24 и 28/25) и Референтним системом мреже државних путева РС, утврђено је да се предметна локација налази уз трасу:

- државног пута IB реда број 39: Пирот–Бабушница–Власотинце–Лесковац–Лебане–Медвеђа–Приштина–Пећ – државна граница са Црном Гором (гранични прелаз Чакор), деоница 03902, од почетног чвора 3902 Садиков Бунар, до завршног чвора 3903 Доњи Стрижевац.

Начин прикључења соларне електране на државни пут није приказан.

Приликом израде планског документа, потребно је испунити следеће услове:

- Планирана решења ускладити са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 – др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23), Законом о путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/2018, 95/18 – др. закон и 92/23 – др. закон), Правилником о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута („Сл. гласник РС”, број 50/11) и другим важећим прописима;
- Решења морају бити усклађена и са важећом планском и пројектном документацијом, као и са планском и пројектном документацијом чија је израда у току на предметном подручју, а за коју је ЈП „Путеви Србије” издало услове и сагласности;
- Сходно чл. 37. и 38. Закона о путевима обезбедити прегледност јавног пута, како се не би угрозила безбедност саобраћаја;

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www.putevi-srbije.rs

- Предвидети и обезбедити заштитни појас и појас контролисане градње, у складу са чл. 33, 34. и 36. Закона о путевима, тако да први садржаји објеката високоградње морају бити удаљени минимално 20,00 m од ивице путног земљишта државног пута I реда; Ово се односи и на путеве у насељима, осим ако планским документом другачије није одређено;
- Уколико се планира саобраћајно прикључење на трасу државног пута, потребно је проширити границу планског документа на део трасе државног пута, односно границом плана обухватити цео саобраћајни прикључак и приказати саобраћајна кретања у зони прикључка;
- Означити трасу државног пута и уписати стационаже на местима почетка и краја државног пута у обухвату, као и на месту саобраћајног прикључка;
- Приликом дефинисања локације евентуалног саобраћајног прикључка на државни пут потребно је пре свега сагледати могућност поштовања одредаба Правилника, Прилог 3, што између осталог подразумева минимално одстојање површинских раскрсница и/или појединачних прикључака на ванградској путној мрежи, обавезну потребну прегледност на локацији саобраћајног прикључка (мора бити сагледив са главног правца најмање са даљине изоштрене визуре прегледности: $P_{ip}=3V_p$), подужни нагиб на главном правцу (државни пут) не треба да буде већи од $\pm 3\%$ (максимално $\pm 4\%$), прикључак мора бити планиран управно на пут, уклапање подужног нагиба локалне саобраћајнице према попречном нагибу државног пута ради обезбеђивања ефикасног отицања површинских вода са коловоза и др.
- Нивелационо решење прикључка усагласити са планираним стањем објеката и саобраћајних површина на парцели и постојећим стањем државног пута, уз омогућено коректно сакупљање и гравитационо отицање атмосферских вода.

Испоштовати услове за изградњу саобраћајног прикључка на државни пут:

- планирати искључиво једносмерни прикључак, само десно скретање са/на трасу државног пута,
 - ширина коловоза приступног пута мора бити минималне ширине 5,00 m и дужине 20,00 m,
 - коловоз мора бити димензионисан за тешко саобраћајно оптерећење,
 - раскрсницу прилагодити очекиваном броју возила која ће исту користити,
 - узети у обзир просечни годишњи дневни саобраћај ПГДС (за 2024. годину износи 934 за деоницу 03902);
 - полупречнике лепеза у зони раскрснице утврдити на основу криве трагова меродавних возила (дефинисати меродавно возило),
 - узети у обзир рачунску брзину на путу,
 - ускладити решење са просторним карактеристикама терена,
 - зоне потребне прегледности димензионисати у складу са прописима и правилима струке,
 - адекватно решити прихватање и одводњавање површинских вода, уз усклађивање са системом одводњавања државног пута,
 - коловоз прикључне саобраћајнице мора бити пројектован сходно чл. 41-43. Закона о путевима;
- Приказати попречни профил државног пута; Уколико планском документацијом вишег реда исти није дефинисан, потребно га је дефинисати у складу са Правилником о условима које са

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www.putevi-srbije.rs

аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута;

- Није дозвољено постављање надземних елемената, мерних и других уређаја у појасу регулације државног пута, већ у заштитном појасу, односно на безбедној удаљености уз примену мера заштите учесника у саобраћају;
- Није дозвољено постављање подземних објеката испод путног земљишта државног пута;
- Приказати тачан положај постојећих инсталација у заштитном појасу планираног државног пута, заштиту истих, као и планиране трасе нових инсталација са дефинисаним стационажама у односу на државни пут;

Општи услови за постављање инсталација уз трасу државног пута:

- траса инсталација мора се пројектно усагласити са постојећим инсталацијама поред и испод државних путева;

Услови за подземно укрштање инсталација са путем:

- да се укрштање са путем предвиди искључиво механичким подбушивањем испод трупа пута, управно на пут, у прописаној заштитној цеви,
- заштитна цев мора бити пројектована на целој дужини између крајних тачака попречног профила пута увећана за по 3,00 m са сваке стране,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви од најниже коте коловоза до горње коте заштитне цеви износи 1,35 m,
- минимална дубина предметних инсталација и заштитних цеви испод путног канала за одводњавање (постојећег или планираног) од коте дна канала до горње коте заштитне цеви износи 1,20 m;

Услови за паралелно вођење инсталација са путем:

- инсталације морају бити постављене минимално 3,00 m од крајње тачке попречног профила пута (ножице насипа трупа пута или спољње ивице путног канала за одводњавање),
- не дозвољава се вођење инсталација по банкени, по косинама усека или насипа, кроз јаркове и кроз локације које могу бити иницијалне за отварање клизишта;
- испод колских прилаза и саобраћајних прикључака планирати постављање инсталација кроз заштитну цев,
- инсталације планирати тако да не угрожавају постојећу саобраћајну сигнализацију, опрему пута, одводњавање и одржавање државног пута,

Услови за вођење надземних инсталација у односу на пут:

- стубове планирати изван заштитног појаса државног пута (20,00 m мерено од границе путног земљишта за државни пут другог реда), а у случају да је висина стуба већа од прописане ширине заштитног појаса државног пута, растојање предвидети на минималној удаљености за висину стуба, мерено од границе путног земљишта,

Булевар краља Александра 282, 11000 Београд, Србија, Тел: (+381 11) 30 40 700, www.putevi-srbije.rs

- обезбедити сигурносну висину од 7,00 m мерено од највише коте коловоза до ланчанице, при најнеповољнијим температурним условима.

По изради Нацрта Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, потребно је да нам исти доставите (уз позив на број овог дописа) ради провере испуњености напред наведених услова и издавања мишљења.

Особа за контакт: Тина Сеизовић, дипл.пр.пл, tina.seizovic@putevi-srbije.rs

С поштовањем,

ЈП „ПУТЕВИ СРБИЈЕ“
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

Миодраг Поледица, маст.инж.саобр.

Обрадио:	
Тина Сеизовић, дипл.простор.план.	
Контролисао:	
Вељко Бојовић, дипл.простор.план.	

Достављено:

1. Ф. Наслову
2. ЈП „Путеви Србије“ Београд, Архиви
3. ЈП „Путеви Србије“ Београд, Одељење за планску документацију

Република Србија
Општина Бабушница
Општинска управа
Одељење за привредне делатности
Одсек са привреду, урбанизам, комунално-
стамбене и имовинске послове
Ратка Павловића бр. 1
18330 Бабушница

Број: 130-00-UTD-003-741/2024- 004

Датум: 26.08.2025

Предмет: Услови за потребе израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница”

На основу вашег захтева број 003305769 2025 04007 004 004 350 136 од 04.08.2025. године, који је код нас заведен дана 12.08.2025. године под бројем СЕВВ-55276 и достављене документације (Елаборат за рани јавни увид, Одлука о изради Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница” у КО Горње Крњино, Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину, све у дигитаном облику), обавештавамо вас о следећем:

1. Према послатој документацији, видљиво је да у обухвату предметних Измена и допуна Плана Плана детаљне регулације нема објеката који су у власништву Акционарског друштва „Електромрежа Србије”.
2. Према Плану развоја преносног система и Плану инвестиција, у обухвату предметних Измена и допуна Плана Плана детаљне регулације није планирана изградња електроенергетске инфраструктуре која би била у власништву Акционарског друштва „Електромрежа Србије”.
3. У случају градње ТК линијских објеката од електропроводног материјала (бакарни ТК каблови) у обухвату предметних Измена и допуна Плана Плана детаљне регулације, због индуктивног утицаја високонапонских далековода који се налазе ван оквира граница обухвата Измена и допуна Плана Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница”, потребно је обратити се за услове EMC АД.

Важност горе наведених услова је две године од датума издавања. Након истека овог рока подносилац захтева је дужан да тражи обнову важности истих.

За сва додатна објашњења можете се обратити Служби за издавање услова мишљења и сагласности, Дирекција за асет менаџмент, Улица војводе Степе 412, 11000 Београд и Драгани Шилер на тел. 011/3957-256 и Александру Куколечи на тел. 011/3957-156.

С поштовањем,

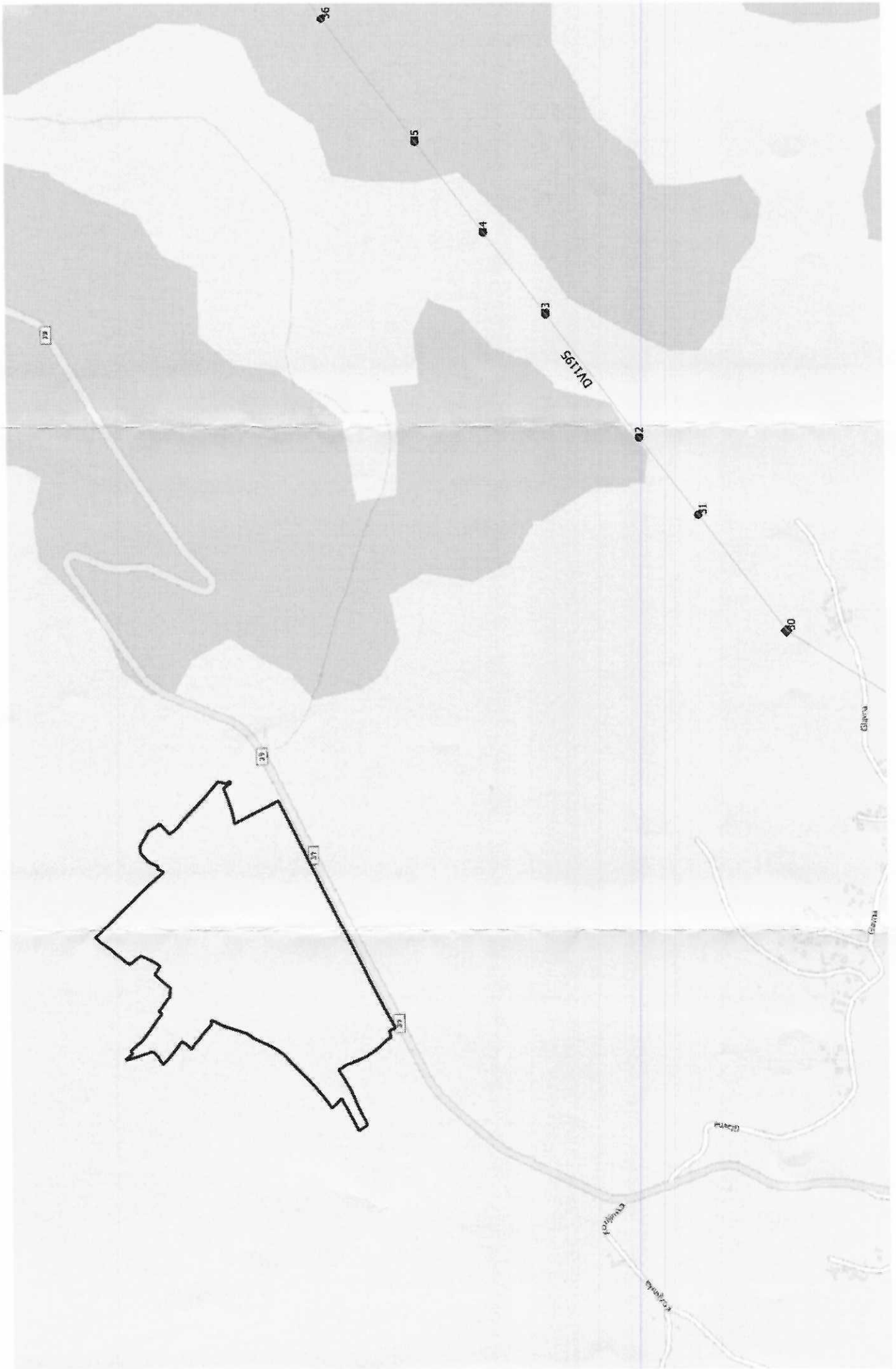
Извршни директор за пренос
електричне енергије

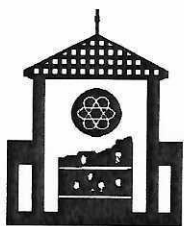
Бранко Борчевић, дипл. инж. електр.

Копије доставити:

- Пренос електричне енергије, Дирекција за одржавање преносног система, Регионални центар одржавања Крушевац
 - Пренос електричне енергије, Дирекција за асет менаџмент, Служба за издавање услова мишљења и сагласности
- Други оригинал:
- Архива

Република Србија

ЗАВОД ЗА ЗАШТИТУ СПОМЕНИКА КУЛТУРЕ НИШ

Ниш, Добричка 2, тел. 018/523-414, факс 018/523-412

E-mail: kontakt@zzsknis.rs

Број: 1423/2-02

Датум: 08.08.2025.

Завод за заштиту споменика културе Ниш, на основу чл. 5 и 6 Закона о потврђивању Европске конвенције о заштити археолошког наслеђа (ревидирана) („Службени гласник РС – Међународни уговори“, број 42/2009), члана 75 став 1 тачка 2), а у вези са чланом 107 Закона о културним добрима („Службени гласник РС“, број 71/94, 52/2011 – др. закон, 99/2011 – др. закон, 6/2020 – др. закон, 35/2021 – др. закон и 129/2021 – др. закон), члана 137 Закона о културном наслеђу („Службени гласник РС“, број 129/2021) и чланова 476 и 48 Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“, број 72/2009, 81/2009 – испр., 64/2010 – одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 – одлука УС, 50/2013 – одлука УС, 98/2013 – одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 – др. закон, 9/2020 и 52/2021), у поступку по захтеву Општинске управе општине Бабушница, наш бр. 1423/1-02 од 05.08.2025. године, доноси

А К Т

О условима чувања, одржавања и коришћења непокретних културних добара, добара под претходном заштитом и добара која уживају претходну заштиту и утврђеним мерама заштите на подручју Измена и Допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“

I НЕПОКРЕТНО КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ И ДОБРА КОЈА УЖИВАЈУ ПРЕТХОДНУ ЗАШТИТУ НА ПОДРУЧЈУ ПЛАНА

На простору обухваћеним Планом, у тренутку подношења захтева, а у поступку израде планске документације није извршено следеће:

- Није извршена систематска проспекција и валоризација непокретног културног наслеђа, археолошког наслеђа и ратних меморијала,

Подаци о непокретном културном наслеђу на предметном простору нису прикупљени те у тренутку подношења захтева, не постоје: утврђена непокретна културна добра, евидентирана добра која уживају претходну заштиту, евидентирани ратни меморијали. На основу наведеног, **није могуће прописати посебне услове са становишта заштите културног наслеђа за потребе израде Плана.**

Планском документацијом третира се археолошки неистражен простор, што може негативно утицати како на очување археолошког наслеђа, тако и на реализацију Плана, у случају открића археолошког наслеђа током извођења радова предвиђених Планом.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ НЕПОКРЕТНОГ КУЛТУРНОГ НАСЛЕЂА У ПОСТУПКУ УСВАЈАЊА ПЛАНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

1. Није дозвољено оштећење или уништење археолошких налаза;
2. Планом предвидети процедуру која се односи на случајно откриће археолошких налаза у току извођења грађевинских радова, а која обухвата:
 - Археолошко праћење извођења земљаних радова ангажовањем територијално надлежне установе заштите културних добара или научне установе из области археологије, о трошку инвеститора изградње,

- Обуставу радова у случају открића археолошког наслеђа и благовремено обавештавање надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш,
- 3. Ако се у току извођења радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, **извођач радова је дужан да одмах, без одлагања прекине радове** и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе Ниш и да предузме мере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен;
- 4. У случају открића археолошког наслеђа током извођења грађевинских и других радова, инвеститор изградње у обавези је да обезбеди средства за заштитна **археолошка истраживања, заштиту, чување, публиковање и презентацију археолошког наслеђа у зони која је угрожена планираном изградњом;**
- 5. Археолошка истраживања могу да спроводе установе заштите културних добара и научне установе из области археологије чији је оснивач Република Србија или јединица локалне самоуправе, у складу са Законом и свим прописима који регулишу област археологије и заштите културног наслеђа у Републици Србији и у складу са позитивном праксом из области археологије примењујући одговарајућу методологију археолошких истраживања.
- 6. Након спроведених заштитних археолошких истраживања, инвеститор је у обавези да прибави нове услове – мере заштите од надлежног завода, а који ће се дефинисати на основу резултата спроведених заштитних археолошких истраживања.

III СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИМЕНУ И СПРОВОЂЕЊЕ УСЛОВА И МЕРА ЗАШТИТЕ

1. Конкретне мере заштите утврђују се на основу резултата спроведених археолошких истраживања;
2. Условe и мере заштите треба оперативнo користити и применити у процесу обраде плана;
3. Услови и мере заштите, поред непосредне примене у обради плана, обавезно чине и саставни део документационе основе плана.

IV У Нацрт Плана уграђују се услови надлежног Завода за заштиту споменика културе Ниш.

V Нацрт плана доставља се Заводу за заштиту споменика културе Ниш на мишљење. Достављено мишљење Завода се обавезно прилаже приликом разматрања и доношења плана.

VI Акт о условима и мерама заштите важи годину дана од дана издавања.

Обрадио:

мр Александар Алексић, археолог

Доставити:

- Подносиоцу захтева
- Документацији

ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА
СРБИЈЕ

ОПШТИНА БАБУШНИЦА			
ОПШТИНСКИ			
26 AUG 2025			
Орган	Број	Прилог	Вредност

Огранак „Електродистрибуција Пирот“

Пирот, Таковска бр.3

Број: 4.10-25-338942/1-205

Пирот, 2025 године

Општина БАБУШНИЦА

Општинска управа, Одељење за
привредне делатности, Одсек за
привреду, урбанизам, комунално
стамбене и имовинске послове

18330 Бабушница

ПРЕДМЕТ: Услови за потребе израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“

Поступајући по захтеву бр. 2561200-Д.10.25.- 326257/1-25 од 08.08.2025. године, подносиоца захтева Општинске управе за привредне делатности Општине Бабушница, за издавање услова и података који су од значаја за израду плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, на основу Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/2009, 81/2009 - испр., 64/2010 - одлука УС, 24/2011, 121/2012, 42/2013 - одлука УС, 50/2013 - одлука УС, 98/2013 - одлука УС, 132/2014, 145/2014, 83/2018, 31/2019, 37/2019 - др. закон, 9/2020, 52/2021 и 62/2023), Закона о енергетици („Сл. гласник РС“, бр. 145/2014, 95/2018 - др. закон, 40/2021, 35/2023 - др. закон, 62/2023 и 94/2024), Закона о коришћењу обновљивих извора енергије („Сл.гласник РС“, бр. 22/21, 40/2021, 35/2023 и 94/2024 – др. закон) и Уредбе о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом („Сл.гласник РС“ број 84/23 и 58/2025) издају се:

УСЛОВИ ЗА ИЗРАДУ Измена и допуна ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ

соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, на кат. парцелама бр. 1400, 1404, 1450, 1447, 1389, 1405, 1439, 1449, 1406, 1381, 1410, 1390, 1403, 1448, 1401, 1418, 1407, 1438, 1411, 1387, 1408, 1417, 1409, 1416, 1402, 1386, 1414, 1415, 1413, 1419, 1412, 1437, 1435, 1421, 1740, 1745, 1741, 1383, 1384, 1434, 1385, 1436, 1422, 1424, 1423, 1744, 1425, 1426, 1746, 1427, 1433, 1742, 1747, 1428, 1429, 1748, 1749, 1750, 1751, 1743/1, 1432, 1752, 1431, 1760, 1430, 1743/2, 1753, 1754, 1756, 1755, 1761, 1757, 1759, 1766, 1758, 1762, 1765, 1763, 1764 и 2087 КО Горње Крњино на подручју општине Бабушница.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Планско подручје обухвата простор који је предвиђен за изградњу соларне електране снаге 9900 kW. Површина Измена и допуна Плана детаљне регулације износи око 20 ha, што представља оквирну границу обухвата планског документа. Коначна граница планског подручја биће дефинисана нацртом плана. Плански основ за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације представља Просторни план општине Бабушница 2010-2025 („Скупштински преглед општине Бабушница“ број 13/2012 и 3/2024).

2. ТЕХНИЧКИ УСЛОВИ

2.1. Стање електроенергетских објеката

2.1.1. На подручју обухваћеном Изменама и допунама ПДР за изградњу соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ на подручју општине Бабушница, не постоје изграђени електроенергетски објекти (ЕЕО).

4. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 35 kV:

Инвеститор је у обавези да у зонама постојећих надземних водова поступи у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV („Службени лист СФРЈ“, бр. 65/88 и и „Службени лист СРЈ“, бр. 18/92).

Ширина заштитног појаса за надземне електроенергетске 35 kV водове износи 15 m (према члану 218. Закона о енергетици објављеног у „Службеном гласнику РС“ бр. 145/2014, 95/2018 и 40/2021).

У складу са чланом 218. Закона о енергетици власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите енергетског објекта, пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта који је власник енергетског објекта.

Сагласност се издаје по испуњености услова енергетског субјекта, које инвеститор објекта/радова доказује достављањем елабората овереног од стране овлашћеног лица у складу са законом.

Услови из тачке 4.1.3. за изградњу објекта у заштитној зони далековода се издају у поступку издавања локацијских услова кроз услове за пројектовање и прикључење, односно укрштање и паралелно вођење, као услов без кога се не може приступити изградњи објекта. Елаборат којим се доказује испуњење услова се доставља на сагласност надлежној Електродистрибуцији пре прибављања грађевинске дозволе.

Уколико није могуће обезбедити прописима предвиђене сигурносне висине и растојања, енергетске надземне водове је потребно изместити надземним 35 kV водовима или „каблирати“ део трасе.

За измештање надземних 35 kV водова, предвидети постављање нових стубова уместо постојећих, уколико је то потребно, због повећања висина или због скретања трасе. Постојеће стубове предметних водова који се задржавају, статички проверити за нове силе затезања и углове скретања трасе и уколико не задовољавају предвидети њихове замене.

5. ИЗМЕШТАЊЕ И ЗАШТИТА ПОСТОЈЕЋИХ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИХ ОБЈЕКТА НАПОНСКОГ НИВОА 10 и 1 kV:

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном наменама у обухвату ПДР-а потребно је предвидети коридоре, односно адекватно земљиште, за потребе измештања угрожених електроенергетских објеката.

За изградњу ЕЕО који нису у јавној површини потребно је обезбедити и одговарајуће право за изградњу на земљишту у складу са члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи. Одговарајући доказ права на земљишту за изградњу према члановима 69. и 135. Закона о планирању и изградњи обезбеђује инвеститор објекта због чије изградње се врши измештање.

Уколико је потребно измештање или заштита електроенергетских објеката угрожених планираном изградњом, потребно је да се Странка обрати ЕДС-у, за закључивање Уговора о припремању земљишта, пре израде одговарајуће техничке документације и пре почетка земљаних радова.

Извод из важећих техничких прописа и опште смернице за измештање подземних водова напонског нивоа 10 и 1 kV:

5.1. Подземни водови 10 kV и 1 kV:

- 6.6. Извођење свих радова вршити уз присуство надлежних служби Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд
- 6.7. При укрштању и паралелном вођењу надземног електроенергетског вода са мрежом електронских комуникација, поштовати одредбе Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1kV до 400kV" (Сл. лист РС" број 65/88 и 18/92).

7. Додатни услови за извођење радова на изградњи објекта

- 7.1. Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објекта вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- 7.2. Најкасније осам дана пре почетка било каквих радова у близини електроенергетских објекта инвеститор је у обавези да се у писаној форми обрати Служби за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, у коме ће навести датум и време почетка радова, одговорно лице за извођење радова и контакт телефон.
- 7.3. Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд.

8. РОК ВАЖНОСТИ И СВРХА ИЗДАВАЊА

Ови услови могу се користити искључиво у сврху израде Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“, на подручју општине Бабушница, и у друге сврхе се не могу користити.

Рок важења услова је 12 месеци од дана издавања.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову;
2. Сектору за планирање и инвестиције Ниш;
3. Сектору за ОИЕ
4. Сектору за планирање и инвестиције у окранку Пирот
5. Писарници

В.Д. Директор

Биљана Комненић, дипл. ел. инж.

BR 4/4-10-0244/2025-0002
13. 08. 2025

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
Општинска управа
Одељење за привредне делатности

Ратка Павловића 1
18330 Бабушница

Предмет: Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“

Веза: Ваш захтев, број 4/4-10-0244/2025-0001 од 08.08.2025. године

Поштовани,

У вези са Вашим захтевом, којим се за потребе израде Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“ (у даљем тексту „План“) траже услови и подаци из наше надлежности, обавештавамо Вас о следећем:

1. У границама обухвата предметног Плана нема објеката од значаја за цивилни ваздушни саобраћај.
2. Ван граница обухвата предметног Плана у непосредној близини, нема објеката од значаја за цивилни ваздушни саобраћај.
3. У границама обухвата, и ван граница обухвата, у суседним подручјима Плана утврђен је ваздушни простор са одређеним апсолутним висинама утврђеним за захтевану заштиту операција ваздухоплова, захтевано надвишавање препрека и заштиту ради спречавања неправилности у емитовању и пријему сигнала радио-уређаја који се користе за пружање услуга у ваздушној пловидби. Подаци о ваздушном простору и инфраструктури јавно су доступни на адреси <https://smatsa.rs/aip>.

На основу релевантних чињеница, Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије доставља следеће опште услове за израду планске документације, изградњу и постављање објеката, уређаја и инсталација на подручју и изван подручја аеродрома који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја и који као препрека могу да утичу на рад радио-уређаја:

1. У складу са чланом 117. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, број 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др.закон, 83/18, 9/20, 62/23 и 19/25) за изградњу или постављање објеката, инсталација и уређаја на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на безбедност ваздушног саобраћаја мора да се прибави сагласност Директората.

2. У складу са чланом 118. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“ број 73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др.закон, 83/18, 9/20, 62/23 и 19/25), ако препрека утиче на безбедност ваздушног саобраћаја, тада подлеже обележавању и Директорат у решењу којим издаје сагласност за постављање објеката, инсталација или уређаја који могу бити препрека, налаже да се препрека обележи.
3. У складу са чланом 119. Закона о ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр.73/10, 57/11, 93/12, 45/15, 66/15 - др.закон, 83/18, 9/20, 62/23 и 19/25) за изградњу или постављање објеката, инсталација и уређаја на подручју или изван подручја аеродрома, а који као препрека могу да утичу на рад радио-уређаја који се користе у ваздушној пловидби, мора да се прибави сагласност Директората.

Поред наведених општих услова Директорат цивилног ваздухопловства Републике Србије утврђује посебне услове:

Правилником о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/21 и 25/24) (у даљем тексту „Правилник“) ближе су прописани начини на основу којих се утврђује да ли објекат, инсталација или уређај представља препреку, као и начин обележавања препрека.

Правилник се примењује на све непокретне и покретне објекте, као и инсталације и уређаје који се уграђују у објекат или се постављају на њега, а чија се изградња или постављање планира изван подручја које је под контролом оператера аеродрома, односно хелидрома. Критеријуми одређени овим правилником за утврђивање да ли објекат, инсталација или уређај представља препреку која може да утиче на безбедност ваздушног саобраћаја, као и за одређивање начина на које се препреке обележавају, примењују се како на поступак издавања сагласности за градњу и постављање објеката, инсталација и уређаја у складу са законом којим се уређује ваздушни саобраћај, тако и на поступке који се спроводе у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Сходно члану 8. Правилника о утврђивању и обележавању препрека у ваздушном саобраћају („Службени гласник РС“, бр. 39/21 и 25/24), за објекте висине веће од 30 метара изнад околног терена и планирају се изван подручја аеродрома и хелидрома, инвеститор је дужан да прибави сагласност Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије.

Наведену регулативу, Закон о ваздушном саобраћају и Правилнике можете преузети са интернет сајта Директората цивилног ваздухопловства Републике Србије www.cad.gov.rs.

С поштовањем,

Достављено:

Наслову
- ДЦВ-у
- а/а

ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРКЕ

Владимир Павловић

ЈАВНО ВОДОПРИВРЕДНО ПРЕДУЗЕЋЕ

“СРБИЈАВОДЕ” Београд

Водопривредни центар “Морава” Ниш

број: 8123 / 1

Датум: 15.08. 2025. год.

Н И Ш

М.Н.

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА**

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРИВРЕДНЕ ДЕЛАТНОСТИ

ОДСЕК ЗА ПРИВРЕДУ, УРБАНИЗАМ, КОМУНАЛНО СТАМБЕНЕ И ИМОВИНСКЕ ПОСЛОВЕ

18330 Бабушница Ул. Ратка Павловића бр.1

Предмет: Захтев за издавање услова и података за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“.

Поштовани,

поводом вашег захтева број 003305769 2025 04007 004 004 350 136 од 04.08.2025. год.
(наш број 8123 од 08.08.2025. год.) достављамо Вам следеће обавештење:

Након прегледа достављене документације обавештавамо Вас да је Законом о водама (Сл. гласник РС бр. 30/10, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др.закон) предвиђено издавање водних услова за израду просторних (план јединице локалне самоуправе) и урбанистичких (генералних и регулационих) планова. Остали планови који проистичу из напред наведених, нису предмет издавања водних услова.

С обзиром да предметни радови могу да утичу на заштиту вода, коришћење вода и режим површинских вода у прилогу дајемо препоруке о условима за израду Плана детаљне регулације соларне електране „АЦТ солар Д Бабушница“.

При изради пројекта треба имати на уму да :

- Треба дати генерално решење за пријем и евакуацију површинских, атмосферских вода, са планираних манипулативних и саобраћајних површина, које се евентуално загађене морају, пре испуштања у дефинисане реципијенте, пречистити до нивоа прописаног законом;

- Атмосферске воде са кровних и условно незагађених површина прикупљати системом ригола и могу се евакуисати без претходног третмана у околне зелене површине;

- Отпадне воде се не могу упуштати у постојеће регулисане и нерегулисане водотоке ни у систем јавне канализације без претходног третмана који их доводи до квалитета прописаног законом;

- У пројектној документацији у графичким прилозима потребно је учртати положај објекта трансформаторске станице, кабловског вода, уљних када и уљне јаме са повезним цевоводима, попречне и подужне пресеке као и остале детаље из којих се може сагледати утицај планираног објекта површинске и подземне воде;

- Предвидети успостављање обавезе мерења количина и испитивања квалитета отпадних вода које се испуштају у реципијенте;

- Најближи водоток је река Лужница у непосредној близини од предметне локације, као и неколико безимених потока. Река Лужница је водоток II реда, и на предметној деоници није регулисана и не налази се у оперативном плану одбране од поплава.

Доставити:

- подносиоцу захтева;
- архиви.

Драгана Симић, дипл. правник

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

РЕПУБЛИЧКИ СЕИЗМОЛОШКИ ЗАВОД

Број: 003628456 2025 40800 000 000 240 003 40 002

Датум: 29.08.2025.

Београд

На основу члана 45а. Закона о планирању и изградњи (Сл.гласник РС број 72/09, 81/09 исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) на захтев подносиоца достављају се

**Сеизмолошки услови за
Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране
"АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

Сходно члану 47б. Закона, да орган, посебна организација, односно ималац јавних овлашћења издаје услове и податке за израду планског документа без накнаде и таксе, осим накнаде стварних трошкова (материјални трошкови), Сеизмолошки услови и подаци за израду планског документа уступају се без накнаде.

Овлашћено лице

Дејан Валчић

Напомена:

Овај документ је потписан електронски квалификованим потписом. У случају да се штампа на папиру, његова веродостојност се утврђује поређењем са електронским оригиналом који се чува у архиви електронских докумената Републичког сеизмолошког завода.

На основу начела Закона о планирању и изградњи да се планирањем, уређењем и коришћењем простора може превентивно утицати између осталог и на заштиту и од природних непогода (члан 3, тачка 6), чланом 476 прописано је да носилац израде планског документа доставља захтев за издавање услова из своје надлежности надлежним органима, посебним организацијама и имаоцима јавних овлашћења, који у складу са овим законом и посебним прописима утврђују **услове за планирање и уређење простора**.

За потребе сагледавања сеизмичког хазарда на планском подручју за

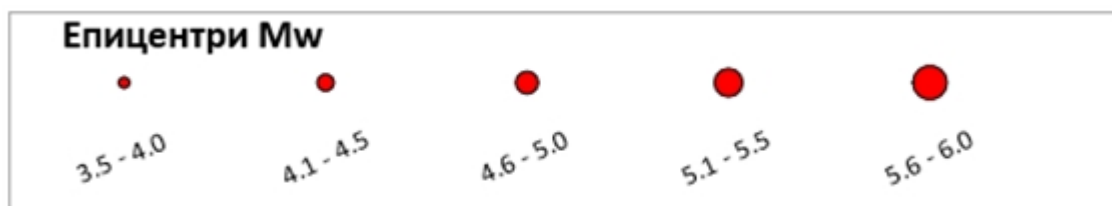
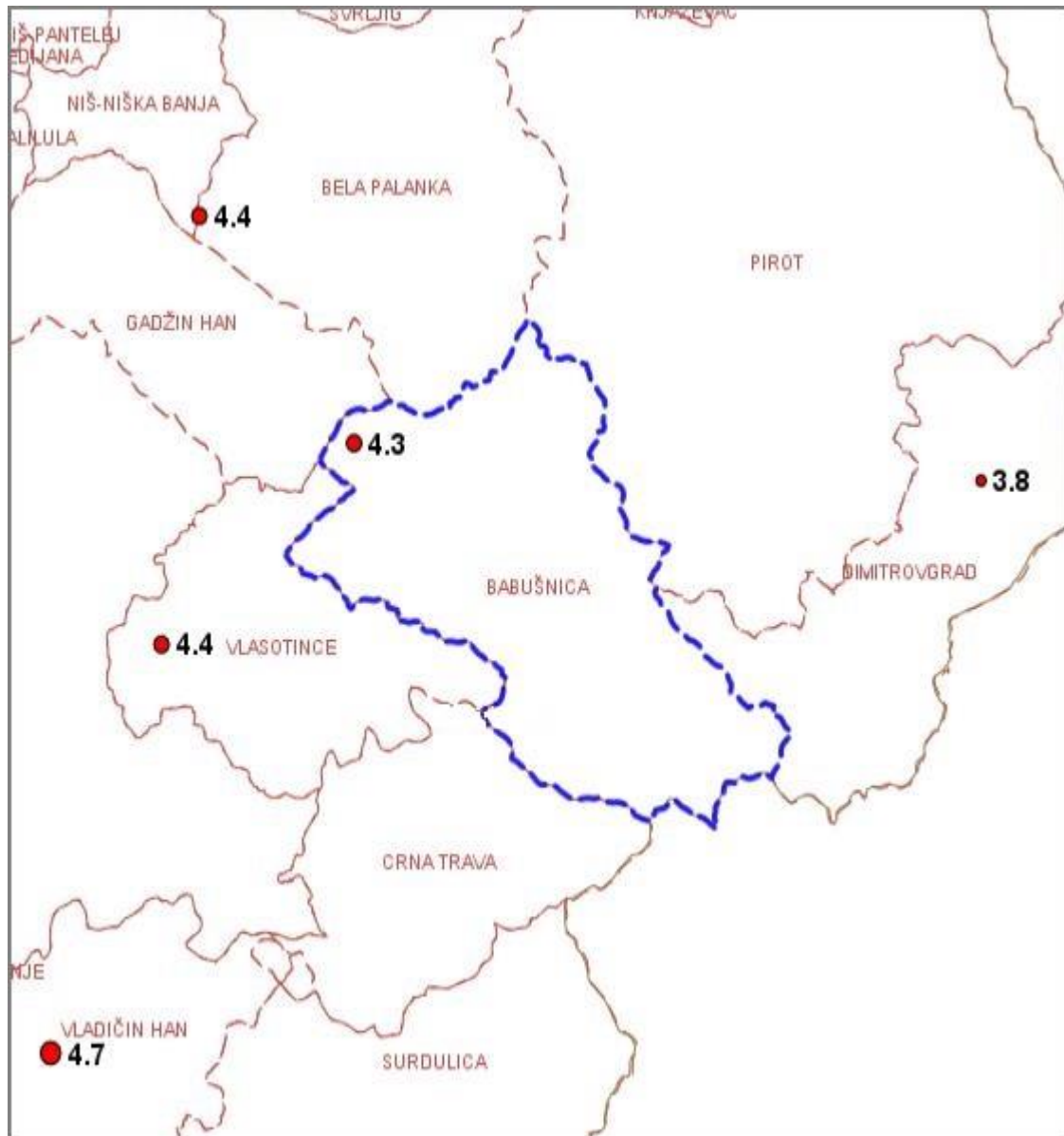
Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница

израђене су:

1. Карта епицентара земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју, ПРИЛОГ 1.
2. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($v_{s,30} \geq 800 \text{m/s}$), израђене у складу са захтевима Еврокода 8 (EN 1998-1), изражено у јединицама гравитационог убрзања g ($g=9.81 \text{m/s}^2$), за планско подручје, ПРИЛОГ 2.
3. Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. израженог у степенима макросеизмичког интензитета земљотреса MCS скале, израђена на основу израчунатих вредности убрзања за тло типа А помножено фактором тла за одговарајућу прорачунску тачку како би се обухватило дејство земљотреса на локалном тлу, за шире планско подручје, ПРИЛОГ 3.
4. Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. по параметру максималног хоризонталног убрзања $[g]$, за планско подручје, ПРИЛОГ 4.
5. Табела епицентара догођених земљотреса магнитуда $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја, а од утицаја за сагледавање сеизмичког хазарда, ПРИЛОГ 5.

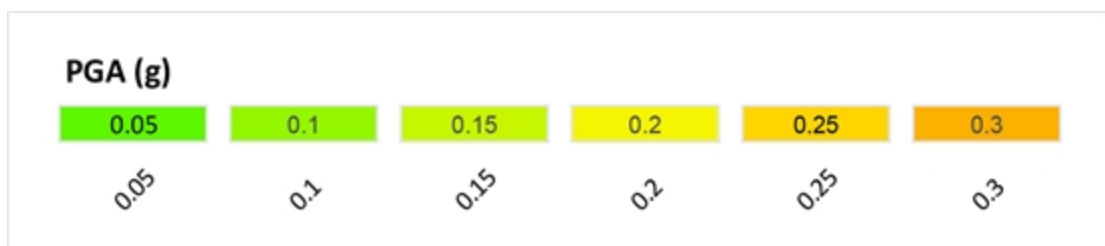
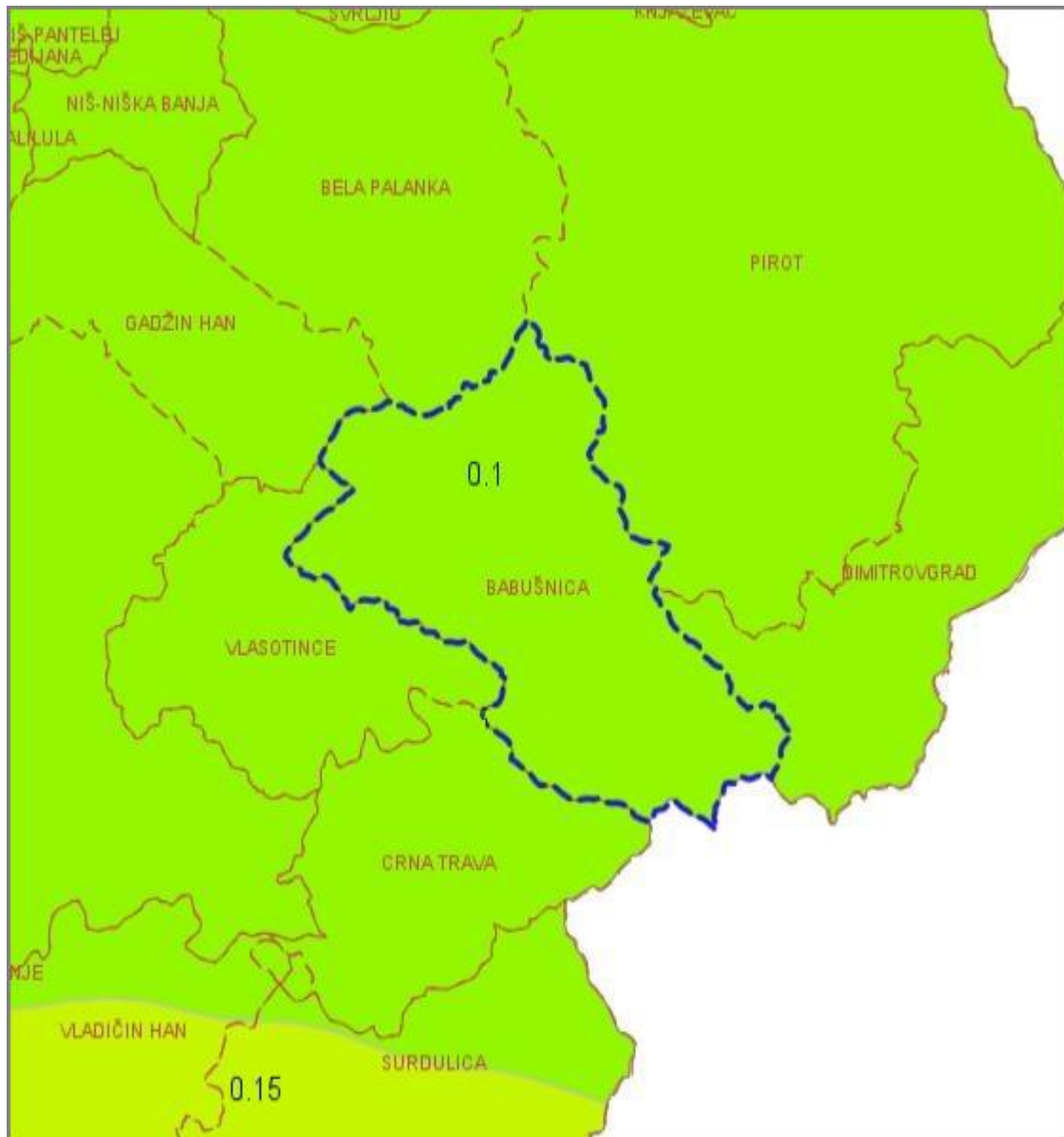
ПРИЛОГ 1

Карта епицентара земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцираних на планском подручју или у непосредној околини, а од утицаја су на планско подручје, за **Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

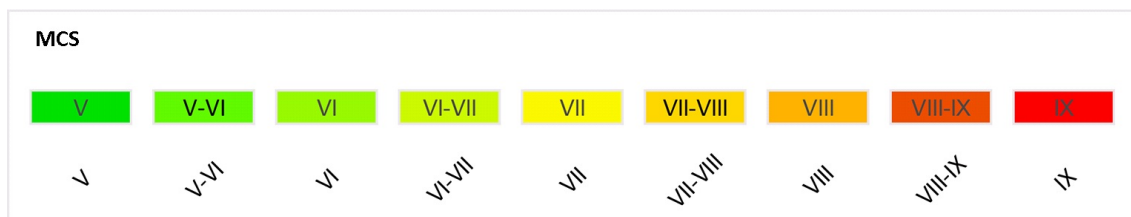
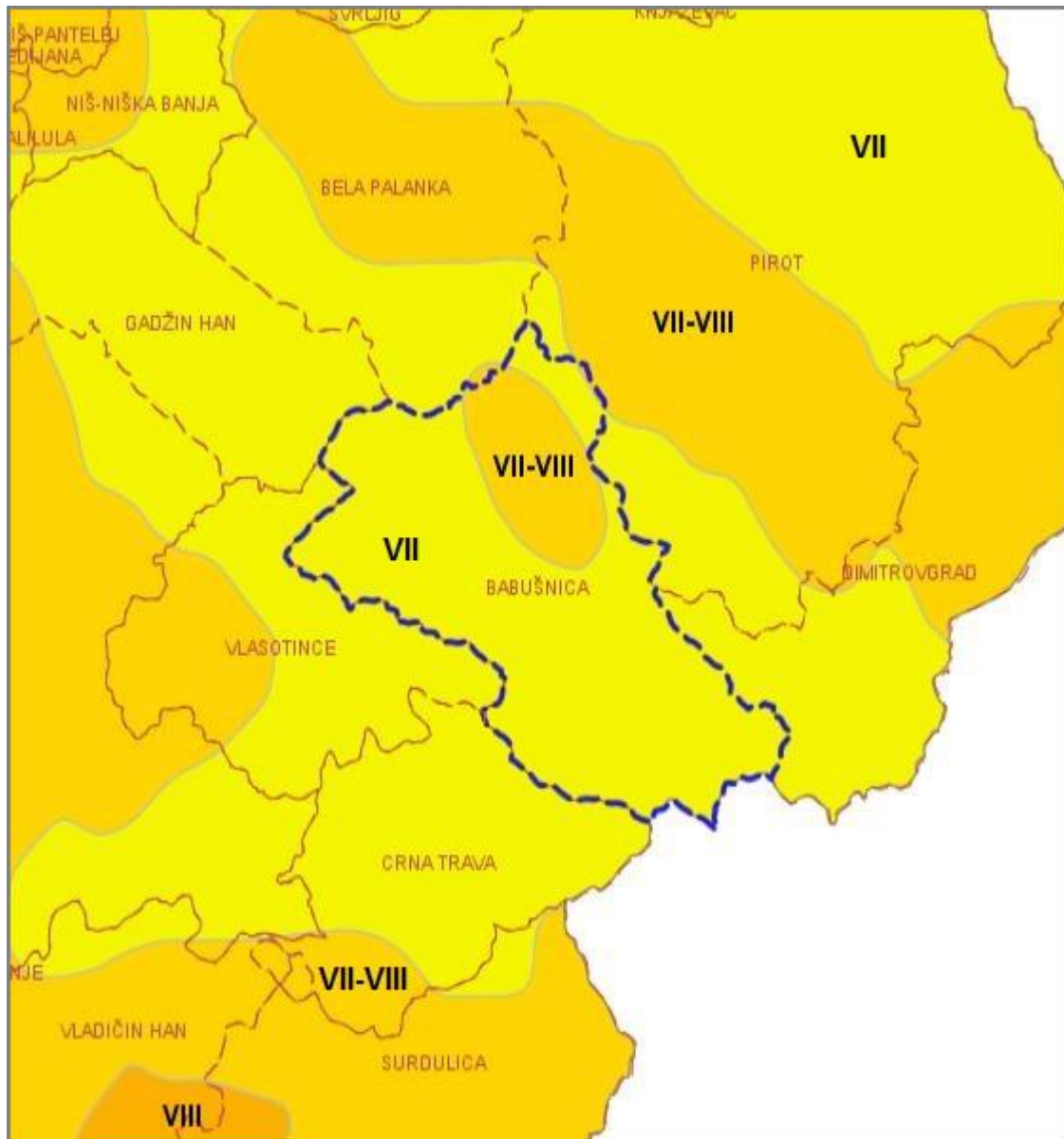
ПРИЛОГ 2

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г., по параметру максималног хоризонталног убрзања на тлу типа А ($V_s, 30 > 800 \text{ m/s}$) на планском подручју за **Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

ПРИЛОГ 3

Карта сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен у степенима макросеизмичког интензитета на планском подручју за **Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

ПРИЛОГ 4

Табела нумеричких вредности сеизмичког хазарда за повратни период 475г. изражен по параметру максималног хоризонталног убрзања [g] на тлу типа А ($V_{s,30} > 800 \text{ m/s}$) приказан у колони PGA(g) за **Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

Место	Lat	Lon	PGA (g)
Полигон 1			0.1

ПРИЛОГ 5

Табела епицентара догођених земљотреса магнитуде $M_w \geq 3.5$ јединица Рихтерове скале лоцирани на и у непосредној околини планског подручја за **Измену и допуну Плана детаљне регулације соларне електране "АЦТ СОЛАР Д БАБУШНИЦА" у КО Горње Крњино, Бабушница**

Год	Мес	Дан	Час	Мин	Сек	Lat	Lon	Дубина	M_w
1907	8	13	2	18	0	42.976	22.085	12	4.4
1973	7	19	10	51	20	43.090	22.258	10	4.3
1978	6	23	12	32	4	43.222	22.123	0	4.4

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-358006/2 -2025 СЈ

ДАТУМ: 11.08.2025

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ,ВОЖДОВА 11А

ОПШТИНА БАБУШНИЦА

Улица Ратка павловића бр 1

18330 Бабушница

ПРЕДМЕТ: Услови који су од значаја за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ Солар Д Бабушница“ у КО Горње Крњино, општина Бабушница.

У одговору на ваш захтев достављамо вам Услове за пројектовање на Вашу даљу надлежност.

Прилог: - Услови за пројектовање
- Ситуација

С поштовањем,

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

Београд, Таковска 2

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: Д211-358006/2 -2025 СЈ

ДАТУМ: 11.08.2025

ИНТЕРНИ БРОЈ: /

БРОЈ ИЗ ЛКРМ:31

ДИРЕКЦИЈА ЗА ТЕХНИКУ

СЕКТОР ЗА МРЕЖНЕ ОПЕРАЦИЈЕ

СЛУЖБА ЗА ПЛАНИРАЊЕ И ИЗГРАДЊУ МРЕЖЕ НИШ

НИШ,ВОЈДОВА 11А

На захтев ОПШТИНА БАБУШНИЦА, а на основу члана 53а, а у вези са чланом 54. Закона о планирању и изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 - УС, 24/11, 121/12, 42/13 - УС, 50/13 - УС, 98/13 - УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 - др. закон, 9/20, 52/21, 62/23), члана 11. Правилника о поступку спровођења обједињене процедуре ("Сл. гласник РС", бр. 68/2019), члана 9. Уредбе о локацијским условима („Службени гласник РС" број 115/2020) и Закона о електронским комуникацијама (Сл. гласник РС", бр. 44/2010, 60/2013 - одлука УС, 62/2014 и 95/2018, Сл. гласник РС", бр. 35/2023), а у циљу заштите ТК објеката и стварања услова за реализацију планова развоја телекомуникационе мреже Телекома Србија, овим дајемо:

УСЛОВЕ

који су од значаја за израду Измена и допуна Плана детаљне регулације за изградњу соларне електране „АЦТ Солар Д Бабушница" у КО Горње Крњино, општина Бабушница.

У границама подручја постоји изграђена ТК инфраструктура :

- На приложеним ситуацијама уцртана је постојећа ТК инфраструктура
- На подручју који обухвата план не постоје активне ни планиране базне станице Мобилне Телефоније Србије.

Планом предвидети:

- Телекомуникациони коридори морају бити заштићени предметним планским документом у складу са Правилником о захтевима за утврђивање заштитног појаса за електронске комуникационе мреже и припадајућих средстава, радио коридора и заштитне зоне и начину извођења радова приликом изградње објеката (Службени гласник РС број 16/2012).
- Планом Детаљне регулације предвидети коридоре, дуж саобраћајница, за потребе изградње телекомуникационе инфраструктуре до планираних објеката који су планом предвиђени.
- Општинска управа треба да пошаље обавештење о јавном увиду у издати плански документ како би исти ускладили са новим технологијама Телекома Србије

За сва евентуална обавештења у вези издатих Услова можете се обратити, Служби за планирање и изградњу мреже Ниш, контакт телефон 018/ 200-888.

Прилог: Ситуациони план са уцртаном постојећом ТК инфраструктуром

Шеф службе за планирање и изградњу мреже Ниш

Маја Мрдаковић - Тодосијевић, дипл.инж.

